NATIONAL LIBRARY
APR 5 1973
BIBLIOTHÈQUE NATIONALE

B103/A/40/3

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE WEEKLY
Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited.

Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York, Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y., 10466; Chicago — Editor I. SIMANE, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 10630; California — Editor KARLIS KALEJS, 3822 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214

13. N-RS | SESTDIENA, 1973. G. 31. MARTS | 23. GADS | SATURDAY MARCH 31, 1973

SECOND CLASS MAIL | REGISTRATION NUMBER 2249 | Cena 50 centi

MEMORANDS SAGATAVOTS

AMERIKAS LATVIEŠU APVIENĪBAS VALDES SĒDE ŅUJORKĀ

ALAs valdes sēdē 24. martā Ņujorkas latviešu draudzes Jonkeru baznīcas telpās Pasaules brīvo latviešu apvienības priekšsēdis U. Grava ziņoja par sagatavošanās darbiem tuvējai Eiropas drošības konferencei un par latviešu sagatavoto memorandu. Viņš norādīja, ka bez paša memoranda veicami vēl citi priekšsagatavošanas darbi. Jāsagatavo iesniegumi dažādu valstu ārlietu ministrijām un jābūt koordinācijai ar lietuviešiem un igauņiem. Lietuvieši sagatavojuši atsevišķu iesniegumu, bet igauņi vēl nav izšķīrušies. Visas trīs Baltijas valstu delegācijas Helsinkos darbosies gan kopīgi, gan atsevišķi, vadoties pēc apstākļiem. Lietuvieši savā memorandā vairāk uzsvēruši Mēmeles apgabalu. Par latviešu pārstāvības klātieni šinī konferencē vēl pārāgri runāt, kaut gan kandidāti šim uzdevumam jau izraudzīti. Savācami arī materiāli paredzamām preses konferencēm. Konferences vietā un laikā rīkojamas demonstrācijas, kam piekrituši lietuvieši un igauņi.

Tālāk U. Grava ziņoja, ka latviešu memoranda teksts jau sagatavots un viņš to izsniedza sēdes dalībniekiem. Tas sastādīts divās daļās, katra uz 8 lapām, bet pēdējās lapās atrodas norāde par dokumentiem, uz kuriem bazējas iesniegums. Memorands ietver juridisko un politisko daļu. Tā pamatautors ir profesors Lēbers. Sagatavošanā piedalījušies Latvijas diplomāti, tāpat arī citi latviešu lietpratēji. Četrās sēdēs U. Gra-

(Turpinājums 10. lp.)

DV delegātu sapulci atklājot, no kreisās: R. Taube (Kičenera), V. Plūdons (Toronto), I. Zamlovskis (Toronto), A. Šterns (Toronto), K. Bencons (Toronto), E. Treilons (Toronto), I. Saksa (Hamiltona), J. Gailītis (Hamiltona), DV KV priekšsēdis E. Krūka, sapulces vadītāji E. Robežgruntnieks (Hamiltona) un T. Puisāns (Manitoba) un sekretārs A. Kalupnieks (Hamiltona).
Foto: J. Liģers

Ceļojošā balva Britu Kolumbijai

KANADAS DAUGAVAS VANAGU NODAĻU DELEGĀTU SAPULCE

Gadskārtējai sapulcei Kanadas DV nodaļu delegāti pulcējās 24. un 25. martā Toronto, kur vienlaicīgi notika arī vanadžu un DV jaunatnes salidojumi. Visu šo sarīkojumu svinīgā atklāšana notika DV namā, kur kopēju svētbrīdi vadīja archibīskaps A. Lūsis, pakavēdamies pie pravieša vēstules trimdiniekiem senajā Babilonā. Toreizējā trimda ilga 70 gadu, līdz Dievs izpildīja savu solījumu un ļāva trimdiniekiem atgriezties savā zemē. Vēsture liecina, ka Dievs savus solījumus vienmēr ir pildījis, un tādēļ arī mums jābūt stipriem paļāvībā, ticībā un vienotībā, kaut arī nezinām, cik ilgi mums būs trimdā jāpaliek.

Savā atklāšanas uzrunā DV Kanadas zemes valdes priekšsēdis E. Krūka raksturoja pašreizējo politisko stāvokli, kad ASV izšķīrusies par izolācionismu, bet Pad. savienība aicina visas tā saucamās „sociolistiskās" valstis būt vienotām, ja kādi ārēji ienaidnieki kādu no tām apdraudētu. Šādi apstākļi ne Latvijai, ne latviešu tautai nav labvēlīgi, tādēļ mēs nedrīkstam palikt malā stāvētāji. „Dzīvosim un strādāsim tautai, jo, tāpat kā mums ir vajadzīga tauta, tā tautai vajadzīgi esam arī mēs," savā uzrunā teica E. Krūka.

LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs, sveicot Kanadas DV saimi un viesus, aicināja nopietni strādāt arī nacionāli politisko jautājumu risināšanā, jo mūsu kopējie materiālie panākumi gan ir auguši, bet politiskais kapitāls gājis mazumā. Mēs nedrīkstam būt naīvi, jo ienaidnieks ir viltīgs, un tādēļ vēl jo vairāk mums jābūt vienotiem un stipriem.

Apsveicēju rindu ievadīja mājastēvs DV Toronto nodaļas valdes priekšsēdis V. Plūdons, kam sekoja ASV DV zemes valdes priekšsēdis J. Utināns, ASV vanadžu priekšniece A. Tīdemane, LNJAK valdes priekšsēde Baiba Rubesa un Latviešu fonda padomes priekšsēdis Dr. V. Muižnieks.

Rakstveida sveicienus bija sūtījuši DV centrālās valdes priekšnieks E. Frišvalds, bijušais DV priekšnieks V. Hazners, Austrālijas DV zemes valdes priekšsēdis J. Masulāns, Rietumvācijas DV zemes valdes priekšsēdis J. Leitītis un bijušais priekšsēdis J. Cīrulis un DV Halifaksas kopas valdes priekšsēdis A. Silgailis.

Pēc svinīgās atklāšanas DV Kanadas zemes valdes priekšsēža vietnieks J. Gailītis klātesošos iepazīstināja ar goda viesiem un tālāko nodaļu delegātiem, kā arī paziņoja Kanadas DV labākās nodaļas izvērtēšanas rezultātus. Par rosīgāko un sekmīgāko nodaļu Kanadā izrādījās DV Britu Kolumbijas nodaļa, kas uz vienu gadu ieguva ceļojošo balvu. To pasniedza Kanadas DV zemes valdes priekšsēdis E. Krūka DV Britu Kolumbijas nod. bijušai vanadžu priekšniecei un tagadējai jaunatnes nozares vadītājai Vijai Pelēnai. DV Britu Ko-

(Turpinājums 20. lp.)

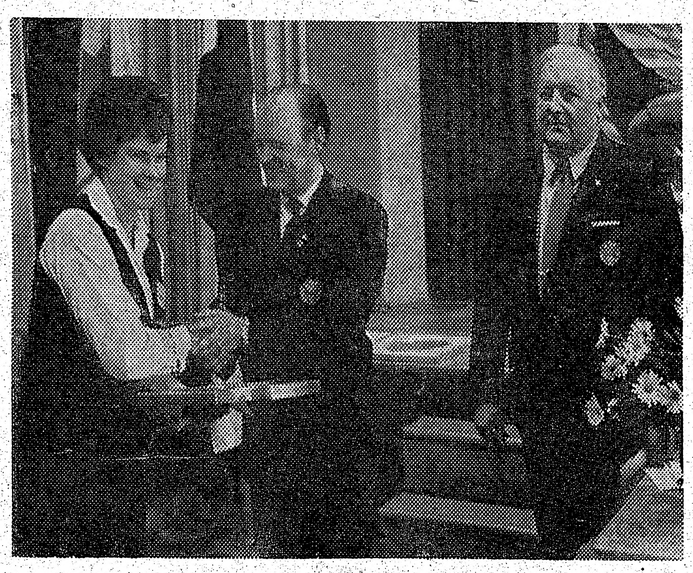

Vija Pelēna (Britu Kolumbija) saņem balvu — vairogu labākajai DV nodaļai. To pasniedz DV KV priekšsēdis E. Krūka. Pa labi — vicepriekšsēdis J. Gailītis.
Foto: J. Liģers

Kanadas DV nodaļu delegātu sapulci ar svētbrīdi ievadīja archibīskaps A. Lūsis, dziesmu pavadījumu spēlējot komponistam Imantam Saksam.
Foto: J. Liģers

Daugavas vanadžu kora „ZILE" KONCERTS
diriģente — A. Plampe - Andersone
1973. g. 7. aprīlī plkst. 19.00, Igauņu namā
958 Broadview Ave., Toronto.
Pēc koncerta saviesīga dzīve. Ieejas maksa koncertā $3.00, ballē — $2.00.
Visi laipni ielūgti. (Parastās puscenas) **Daugavas vanadžu koris „Zīle'**

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1973. G. 31. MARTS

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk setdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada. M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y., 10466, U.S.A. Tālrunis 994-7917. Čikagas redakcijas vadītāja: I. Šīmane, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A., tālr. 774-5744. Redaktors Austrālijā: Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāliem paakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV —
par gadu $21.00, 6 mēn. $11.50, 3 mēn. $6.00. Atsevišķa numura cena 50 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $2.50, tekstā $5.00, pirmajā vai pēdējā lappusē $10.00 par 1 collas slejas telpu. Sarīkojumu kalendārā 50 centu par vienas slejas rindu katra datuma vienā numurā.

1970-1971

J. Kronlins

Bažas skolotāju jaunaudzes dēļ

Lai gan vairāk nekā trīs lūkstoši skolotāju atstāja Latviju, aiziedami bēgļu gaitās, kad 1944. gada rudenī pār mūsu daudz piemeklēto dzimteni vēlās jauns komūnistu terrora vilnis, tomēr gadiem paejot, šī skolotāju rezerve jau izsīkst. Skolotāju institūtos un augstskolās sagatavoto skolotāju caurmēra vecums, dzimteni atstājot, bija ap 35 gadiem, un no tā laika jau atkal trīs gadu desmiti pagājuši.

Labs pulciņš šo darbinieku, kas čakli strādāja latviešu trimdas skolās, jau aizgājuši mūža dusā, citus vecuma nespēks vai slimība spiedusi iet atpūtā, daži jau agrāk iesaistījušies citā darbā, un rezultātā — latviešu trimdas skolām trūkst skolotāju.

Dažas skolas, ar skolotāju trūkumu cīnīdamās, jau agrāk bija iesaistījušas skolotāju pienākumos jaunus latviešu vidusskolu absolventus, lai tie vecāko skolotāju vadībā sagatavotos patstāvīgam darbam skolā. Citas bija aicinājušas izpalīgos bērnu vecākus, sevišķi mātes.

Bērnu dārzos šie izpalīgi dažkārt bija it noderīgi, bet jau pirmskola prasīja pēc labāk sagatavotiem skolotājiem, kas ātri un viegli varētu iemācīt lasīt, rakstīt un kuplināt arī latvisku sarunu valodu. Skolās pieteicās arī bērni, kas ģimenē vēl nemaz nenebija runājuši latviski. Ar tiem nodarbojoties, bija jālieto īpaša mācīšanas metode, kas savukārt prasīja attiecīgi sagatavotus skolotājus, bet tos atrast bija smaga problēma. Sameklētie parasti paši bija apmācāmi jaunajos pienākumos.

Liels kavēklis jauno izpalīgu iesaistīšanai skolas darbos bija uzskats, ka skolotājiem jāstrādā „sabiedrisko pienākumu kārtībā, tātad — bez algas vai par kādu „kabatas naudu" ceļa izdevumiem.

Vecie skolotāji, strādādami savu eksistences darbu kur citur un tikai sestdienas veltīdami savam iemīļotajam darbam skolā, arī varēja eksistēt bez algas, bet jaunajiem, sevišķi dažādu mācības iestāžu audzēkņiem, tas nebija iespējams. No lekcijām brīvajās sestdienās un brīvlaikos viņi gribēja arī ko nopelnīt, tāpēc lūkojās pēc izdevīgāka darba un vairījās no sabiedriskajiem bezienākumu darbiem skolās.

Problēmas atrisinājumu vavarētu atrast, ja skolotāji ieskaitot kandidātus un izpalīgus, tiktu arī attiecīgi atalgoti, ja algošanu uzņemtos organizācijas, kas uztur skolu, vai arī bērnu vecāki.

Amerikas latviešu skolu budžeti rāda, ka 1971./72 māc. gadā katra skolēna latviskas izglītības kopšanai izdots caurmērā 47 dol., (Austrumu apgabalā 60) vidienes apgabalā 42, rietumu apgabalā 33 dol. Tas nozīmē, ka latviešu sabiedrība katra sava bērna latviskai izglītībai visā gadā neizdod ne kvalificēta būvstrādnieka vienas dienas algu!

Interesanti šos izdevumus salīdzināt ar summām, ko Latvijas valsts, pašvaldības un privātie avoti izdeva 1938./39. mācības gadā kārtējo mācības iestāžu vajadzībām. Tai kontā tad bija ne mazāk kā 45 miljoni latu. Izlietojot tos 274.000 kārtējo mācības iestāžu audzēkņiem, katram pienācās 174 lati gadā. Bet tā tad bija laba strādnieka viena mēneša alga! Šī summa taču arī tieši vai netieši nāca no tautas, no nodokļu maksātāju kabatām.

Šis vienkāršais salīdzinājums rāda, cik maz latviešu sabiedrība izdod savu bērnu latviskai izglītībai.

Kāds cits liels šķērslis jaunu skolotāju savervēšanā ir tas bēdīgais apstāklis, ka vairs nav daudz tādu jaunu ļaužu, kas prot savu tēvu valodu tik labi, ka varētu mācīt citiem. Arī Latvijas vēstures un ģeografijas mācībai nepieciešama laba latviešu valodas prasme.

Jāatceras, ka visi eventuālie

(Turpinājums 6. lp.)

Lasītāju vēstules

RADIO RAIDĪJUMI UZ LATVIJU

Tagad, kad ir zināms, ka ne ASV ārlietu ministrijai, ne arī prezidenta komitejām nav iebildumu, ka radio Liberty raidītu arī Baltijas tautu valodās, šis jautājums apklusis valsts budžeta taupības un samazināšanas labā. Tā kā raidījumi uz Baltijas valstīm prasītu tikai samērā ļoti niecīgu summu, ar enerģisku pieeju būtu iespējams arī šo pēdējo šķēršli pārvarēt. Nepietiek, ka to prasa Joint Baltic committee; Amerikas latviešu apvienība un latviešu republikāņi, bet nepieciešams, lai prasība šādu raidījumu uzsākšanai nāktu no pilsoņu un vēlētāju puses ar ietekmīgi lielu vēstuļu skaitu.

Nav nozīmes šinī jautājumā rakstīt tieši prezidentam, bet gan kongresa budžeta komiteju locekļiem, kā arī republikāņu partijas nacionālitāšu daļai (Republican National Committee — Heritage Groups Division — 310 First Str. S. E., Washington D.C. 20003).

Amerikas latviešu apvienībai būtu jāpublicē senāta un tautas vietnieku nama budžeta komiteju locekļu vārdi un adreses, kur tiem rakstīt, neatkarīgi no tā, vai tie ir demokrati vai republikāņu partijas locekļi, kā arī jādara pieejami īsi paraugvēstuļu teksti.

Šādi aicinājumi ar vārdiem, adresēm un paraugvēstulēm būtu atkārtojami laikrakstos vairākkārt. Pieredze rāda, ka uz vienu aicinājumu parasti atsaucas tikai nedaudz cilvēku, bet tos atkārtojot mēs esam guvuši rezultātus.

Ja patiesi vēlamies, lai raidījumus uz Latviju uzsāktu, ikvienam jāpieliek roka (un 8 centu marka), un šis darbs jāuzsāk nekavējoties. Šādu raidījumu uzsākšanai būtu liela nozīme, jo tas beidzot pozitīvi iekustinātu iesalušo Baltijas valstu jautājumu. Sāksim atkal strādāt! **Voldemārs Korsts**
Čikagā

NO MALAS RAUGOTIES, LASOT UN DZIRDOT

Runājot par disputu, kas laiku pa laikam izraisās Latvija Amerikā slejās, brīžiem noplokot, brīžiem sasniedzot savu kulmināciju, kā tas bijis pašā pēdējā laikā, galvenokārt to pašu kultūras sakāru un dažu nacionālu jautājumu lietā, liekas, ka nu visas zalves no abām pusēm būtu izšautas. Karavīru valodā runājot, var vēl, protams, sagaidīt traucējošu uguni, un tās būtu tīri veselīgi, lai mēs neiemigtu tādā kā letarģiskā miegā.

Pagaidām nenosaucot vārdā nevienu personu, visā šajā ieskatu labirintā, pēc domu izmaiņas valda joprojām liela neskaidrība. Ko un kā īsti darīt — jautā daži sabiedriskie darbinieki uz vietām, tāpat laikraksta lasītāji? Arī to vairāki grib zināt, vai visa mūsu līdzšinējā darbošanās Latvijas brīvības labā, varētu saukt par cīņu, kā dažkārt esam šos gājienus dēvējuši, bijusi bez nozīmes? Vēl jo vairāk tādēļ, ka nevienu vien reizi svarīgi deklarējām, ka neesam kaptitulējuši un cīņu uzdevuši. Ja tāda cīņa vairs neeksistē un līdzšinējās metodes atzītas par nederīgām, tad tas, manuprāt, centrālo organizāciju vadītājiem būtu jāpasaka, klusēšana vai aizplīvurotu vārdu teikšana nodara vairāk ļaunuma nekā labuma.

Nenostājoties ne vienā, ne otrā pusē, gribu atgādināt austrumnieku sakāmvārdu: tava taisnība, mana taisnība un īstā taisnība. Tādu laikam savu problēmu cilāšanā nekad nevarēsim panākt, taču jācenšas vismaz tai tuvināties. Un to panāksim ar mierīgāku pieeju, nebaidoties no kritikas, kaut tāda dažkārt sagādā rūgtumu. Žēl, ka neesam šajā ziņā izauguši līdz amerikāņu sabiedrības domāšanas veidam. Pavērojiet vien amerikāņu laikrakstus, kādas gan tur bultas netiek raidītas, varbūt pelnītas, varbūt nepelnītas, un netiek taupīts ne prezidents, ne citas augstas amatpersonas, par lielām sabiedriskām organizācijām un uzņēmumiem nemaz nerunājot. Šīs domas secībā domāju, ka nedrīkstētu atstāt jautātājus bez atbildes, tā sakot „katra paša sirdsapziņai", vai lai „lai lietas kārtojas pašas",

Tagad gribu pieskarties Ulža Gravas atklātai vēstulei Viktoram Irbem, kas iespiesta Latvija Amerikā 17. marta numurā. U. Grava runā, ka Divreiz divi nometnēs esot runāts arī par Latvijas neatkarības laiku, saucot dažas personas vārdā, kas to darījušas. Droši varu apgalvot, divos vai trijos pēdējos gados, kad tieši noticis straujāks pagrieziens kultūras sakaru virzienā, neviens no minētiem nav Divreiz divi nometnes apmeklējis. Varbūt mana atmiņa palikusi vāja, varbūt lietoju „netīru patiesību", tad lūdzu piedot. Pārāk maz mēs arī šajās nometnēs dzirdam runājam par mūsu valsts okupāciju. Vai Gravas kungam neliekas, ka to vajadzētu atkal un atkal atgādināt, vēl jo vairāk tādēļ, ka mūsu jaunieši par maz to zina un dzirdējuši. Un kur vēl lielāka izdevība par to runāt, ja tiek iztirzāti okupētās Latvijas dzejnieku darbi, tādā sakarībā pieminot, ka daži smok Sibirijas tundrās, un brīva gara izpausme dzimtenē ikvienam liegta.

U. Grava runā arī par pārkrievošanas briesmām u. c. Stāvoklis ir draudošs, tās tiesa. Bet vai šeit nebija vietā pieminēt vēl lielākas briesmas, kādas draud no jaunatnes labprātīgas asimilēšanās svešumā, ko mēs dažkārt paši pat sekmējam, un no dažu radikāļu izrīcības, kas jaunatni ievelk kosmopolītisma un internacionālisma purvā. Cīņai par latviešu tautas saglabāšanu svešumā jāierāda ne mazāk svarīga vieta. Dzimtenes tautiešiem, pretojoties pārkrievošanai, izturība ir un būs lielāka nekā mums svešumā „vāroties dažādu tautību katlos"". Vai U. Grava neko nav dzirdējis, ka mūsu Brāļu kapi un valstsvīru kapi tiek postīti, pat apgānīti. Pulkv. Veiss izrakts, Brāļu kapi izrakti vai izdzēsti uzraksti kapa akmeņiem, un pie ieejas. Kas notiek Meža kapos? U. Grava saka, ka tiem okupanti nedrīkstot ķerties klāt. Tas ir tikai tāpat apgalvojums, ka tauta dzimtenē gandrīz neko nezinot par mums.

Vēstules, atbraucēju un aizbraucēju stāsti runā citādu, gaišāku un pārliecinošāku valodu, to stāsti aplido visplašākās aprindas visīsākā laikā. Ja kādi domā, ka vajadzētu ievadīt oficiālus sakarus ar Kultūras sakaru komiteju, būtu interesanti zināt viņu ieskatus, tāpat kāda nostāju būtu jāieņem svešumā dzīvojošiem attiecībā uz tiem, kas atraduši par iespējamu drukāties turienes kengu izdevumos, kas tautai okupētā Latvijā nav pieejami. Kādā citā latviešu laikrakstā bija izteikta doma, ka no okupētās Latvijas atbraukušie mākslinieki arī varēšot daudz ko stāstīt par mūsu dzīvi svešumā un brīvajā pasaulē vispār. Es gan ļoti, ļoti par to šaubos. Braucēji tiek rūpīgi sagatavoti un aizbraucot atpakaļ par „mutes palaišanu" viņi riskē ne tikai ar darba zaudēšanu, bet ātri vien var nokļūt aiz restēm. Jāpiemetina, ka režīmam taču ārkārtīgi svarīgi, lai svešumā dzīvojošie atzītu okupācijas iestādes un tur valdošo kliķi.

Vērojot līdzšinējo stāvokli, tagad rodas iespaids, ka mēs vairs negribam par savas valsts brīvību ne cīnīties, ne tās okupāciju atgādināt citiem. Lai to dara svešinieki gan runās, gan rakstos un jāsaka paldies Dievam , tādi vēl ir, sākot ar valstsvīriem un beidzot ar avīžniekiem un organizācijām, kas tieši iesaistījušies pretkomūnistiskā cīņā. Labprāt tādus rakstus vienā otrā gadījumā gan vēl pārspiežam.

Un beigās jājautā, vai mums tiešām vairs nav nekāda pienākuma pret tiem, kas miruši vergu darbu nometnēs un cietumos, vai viņu aiziešana nav saistīta ar kādu zvērestu? Ja tas tā nebūtu — tad viss ir labākā kārtībā. Archibīskaps A. Lūsis tajā pašā L. A. numurā gan brīdina no kompromisa meklēšanas ar apspiedējiem. Mēs labāk pieņemam no viņiem dāvanas, izkārtojam mākslinieku uzstāšanos u. t. t., bet ceļa naudu tiem nemaksājam, to lai sagādā latviešu darba tauta. Šādos gadījumos neparādām pat mazāko latvisko lepnumu un stāju, vairāk gan verdzisku iztapību.

Valters Zirnītis,
Grand Rapidos

„ES NEPIEVIENOJOS"

Izlasot Alfreda Puķītes rakstu „Es nepievienojos" šī laikraksta 17. marta numurā, jābrīnās par dažu mūsu paaudzes pārstāvju naivitāti politiskos jautājumos. Cik noprotams, tad A. Puķīte attaisno brīvās pasaules latviešu vadītāju tikšanos ar padomju okupācijas varas sūtīto „tūristu" grupu, kuru pārraudzīja tās politiskie uzraugi. Viņš piemin arī Daugavas vanagus. Vai A. Puķīte tiešām nezina DV Centrālās valdes viedokli jautājumā par sakariem ar mūsu dzimtenes okupācijas varas funkcionāriem? Kā lai attaisno mūsu sabiedrībā pazīstamu personu rīcību, sagaidot šo grupu, organizējot koncertu, ierodoties pieņemšanā un piedāvājot DV namu Toronto, bet neprotestējot par notikumiem okupētajā Latvijā? Bija arī personas, kas pieņēma pat dāvanas, kas pirktas par okupācijas varas naudu! Gadās Cilvēki, kas visās šais izdarībās mēģina saskatīt kādu „nacionālu kustību"... Nav jāaizmirst, ka šo apmeklējumu īstais uzdevums ir sašķelt mūsu trimdas vienotību. Redzot šādu grupu māksliniecisko sniegumus, apstākļu nepārzinātājiem brīvajā pasaulē var rasties iespaids, ka mūsu tauta Latvijā atrodas pilnīgā brīvībā. Kas tad īsti ir mūsu vienības šķēlēji — vai tie, kas negrib sēdēt kopā ar mūsu tautas apspiedēju sūtītiem pārstāvjiem. Ja tiešām šajā grupā bija kāds nacionāli domājošs latvietis, ar kādu sirdi viņam bija jāatgriežas dzimtenē, redzot tik daudz „lokanu mumuru" trimdas latviešu vidū?... Atbalstot šādu grupu aktīvitātes, mēs netieši palīdzam apklusināt mūsu protestus pret genocīdu Latvijā un sašķelt mūsu trimdas sabiedrību, kāds ir šādu „tūristu" apmeklējumu mērķis.

Ojārs Ieviņš, Hamiltonā

Rakstnieku rītā Čikagā

ALAs Centrālo kultūras dienu ietvaros rīkotajā rakstnieku rītā savus darbus lasīja dzejnieki Ausma Balka no Kalamazū, Modris Lorbergs no Toronto un rakstnieks Hugo Puriņš no Deitonas. Vecmeistars Ģirts Salnais bija atsūtījis stāstu.

Austra Balka

Ausmu Balku Čikagā dzirdēja pirmoreiz. Viņa aizrauj un pārliecina ar savu sievišķīgi maigo dvēselīgumu. Ausmas Balkas pamattematika ir Dievs un dzimtene, un tikai tad iestarpinās personīgo pārdzīvojumu attēli. Reliģiskos tematus viņa apstrādā no sirdī iznēsātās pārliecības. Viņas vārdi nav sausa teorija, bet dzīvi. Viņas ticība Dievam ir gaismas un miera caurstrāvota. Ticība — „Tu atvērts logs uz zilām debesīm, Pār tevi miers ar zvaigznēm ienāk." Un tālāk ticība dzejnieces izjūtā ir „mūžīgs skaidrums, saule, ziedi, kas nekad nevīst". Dievs, dzimtene un tauta dzejniecei ir nedalāmas vienības, piem., dzejolī Dziesmai nerimt: „Sen Dieva dāvātā zeme latvju tautai kopta kā dārzs, kur darbi rotājas dziesmai." Dzejolis beidzas lūgšanā: „Tai dziesmai, Dievs, neļauj rimt." Lūgsna dzejolī Par savu tautu jautā: „Vai tu Dievu lūdz par savu tautu, vai tu piemini tos brāļus, kam kā vergiem negūt svētvakaru?" Trimdas problēmu risina dzejolis Izdzītie viensētnieki. Kaut arī mūsu starpā nesaskaņas un nesapratnās, „mēs nevarām iztikt viens bez otra. Mēs neesam ienaidnieki, mēs tikai izdzīti viensētnieki." Savu dievticību dzejniece smeļ grāmatu grāmatā. Tā arī radies dzejolis par naida temu Mateja ev. 5, 23:24. Dzejolī Svētlaimes saule izteicas pārliecībā, ka ticībā iedegtās ilgas ceļ cilvēkus svētlaimes saulē." Ļoti simpatisks arī ir dzejnieces priekšnesums skaidrā, tīrā izrunā, bez lieka patosa.

Ģirta Salnā, autora paša par skici pieticīgi nosaukto Pārdomu naktī, lasīja H. Puriņš. Te attēlotas stāstītāja bezmiega nakts domas. Viņš vēlas apzināties, ka ir brīvs kā putns, drīkst visu un tomēr ir kaut kas, kas nospiež un laupa mieru atpūtā... Viņa mītnes zeme ir dabas krāšņumu apveltīta, un tomēr viņš jūtas kā tūrists, kam „ilgas pēc mājām, pēc Latvijas zemes, ko saucu par savu." Viņam pietrūkst lēpu lapu, balto ceļa putekļu un vēja sanēšanas telefona stabos. Par visu — pietrūkst savas zemes, savas tautas, latviešu valodas. Un domu acu priekšā nostājas tēli — senie draugi, varoņi, kas krita un cieta par dzimteni un tautas dzīvību. Biruta Blūma — meitene Sibirijas taigās. Draugs dzejnieks Paulis Kalvis, kritis pie Džūkstes Kurzemes cietoksnī, kā mantojumu atstādams pēdējos vārdus: „Turiet modrīgu sardzi, jūs, kas vēl dzīvi!" Un tad, lai atvieglotu sevi, stāstītājs attaisnojas, ka piemin šos varoņus svētkos, ka ir vājš cilvēks, ko pasaules labumi padarījuši mīkstu. Un, krizdams miegā, viņš apmierina sevi ar domu —„Kad apstājos domāt, esmu gandrīz laimīgs."

Modris Lorbergs, rakstīdams brīvā pantā, parāda sevi kā rezignētu reālistu. Viņam nav illūziju, viņš lietas un parādības redz un izprot skaidri to nospiedošā esamībā. Viņa epiteti tomēr ļoti poētiski. Dzejolī Draugi aiziet parādās aina: „Zaros pēdējā dziesma vēl skan. Lietus to noskalo, arī to pēdējo, kā asaras," vai „Rītdiena pelēkā kā kalpa sieva sēdēs istabā līdz vakaram" (Nekas nemainīsies). Arī Lorberga galvenā tematika ir ilgas un sāpes pēc dzimtenes. Latvijas smilts: „Izstaigājuši visādus ceļus, vēl arvien pie kājām Latvijas smiltis un domās Latvijas zemi nesam. Tur visu ceļu sākums un gals." Latvijas zeme: Tautai lemta mājvieta, biju un palikt gribu, ne pasaules lielceļš svešniekiem." Ar asu skatu dzejnieks vēro aktuālās trimdinieku problēmas, piem., Pārdomas pēc kādas sanāksmes, Klišeja ar kontrapunktu, Vēstule draugam. Tomēr, kaut arī dziļi rezignēts, dzejnieks dzīvu uztur cerību. Cerību akmens —„Manā dārzā ir cerību akmens, par manas ticības kalnu tas taps." Šo kalnu viņš šķels un dalīs, lai katram tiktu savs cerību akmens, sava cerību daļa. Beigās dzejnieks saka: „Cerību akmens cilti un tautu nepievils." Kā gaišu humora dzirksti M. Lorbergs pasniedza dzejoli Kājas īssvārciņos, kuŗā autors iejūsmīgi uzsvilpj meiteni īssvārciņos un saņem tās atbildi: „Vecīt, bēru nams ir aiz nākošā stūŗa!"

Modris Lorbergs

Hugo Puriņš lasīja stāstu Atgriešanās cietoksnī, ko savā uzbūvē un formā varētu arī dēvēt par noveli. Kā arvien, rakstnieks izraudzīto tematu apstrādājis pamatīgi, ievilkdams lasītāju savā pasaulē. Stāsts attēlo notikumu Rīgas lidlaukā, jaunākās paaudzes tūristam pēc okupētās Latvijas apciemošanas atgriežoties brīvajā pasaulē. Divās nedēļās satikti radi, kuŗi bijuši pazīstami tikai kā vārdi vēstuļu adresēs, satikta meitene Aina, redzētas vietas ar vēl apziņā nenostiprinājušamies vārdiem. Pie rampas jau gaida džets — saite ar citu pasauli. Atbraucējiem piederēja brīvība braukt vai palikt. Palicējiem šīs brīvības nebija. Atvadījies un solījies

Hugo Puriņš

rakstīt vai pat atkal atbraukt, tūrists iekāpj lidmašīnā un novietojas pie loga. Vēl 15 minūtes. Roka neviļus sāk šķirstīt tēva dienas grāmatu, radu sargātu un nu nodotu novešanai brīvībā. Uzšķiras ieraksts 1938. gadā. Tas attēlo tēva jaunības pirmo darba vietu celtniecībā ar „magariču" pirkšanu un baltdīšanu. Interese mudina šķirt tālāk, 1940. gada 17. jūnijs: „Gaiss nāvīgas indes pilns, vārdi par brīvību deg sirdīs. Vakar svētki, šodien beigas," raksta tēvs, un lasot kļūst dēlam tuvāks, saprotamāks. Vēl 10 minūtes. Tēvs, toreiz jaunietis, pārmeta vecākajai paaudzei pasīvitāti, vai arī viņa bērni kādreiz pārmetīs viņam? Vēl 5 minūtes. Viņu gaidīja brīvība, darbs zinātniskajā laukā, jo viņš bija filozofijas maģistrs, labklājība. Un pēkšņi pamostas tēvu zemes piederības sajūta. Stuartese jau gatavojas aizvērt durvis. Viņš pieceļas un atstāj lidmašīnu. Katra bulta atstāj pēdu cietokšņa valnī. Viņš izšķiras palikt, raidīt sevi kā bultu pret šo cietoksni.

Liriķe Ausma Balka, reālists Modris Lorbergs, rakstniecības vecmeistars Ģirts Salnais un literārā darbā nosvētais Hugo Puriņš deva līdzsvarotu sniegumu čikagiešiem, kuŗi dažkārt lepojas ar pašmāju literātu skaitu.

Ilze Šimane

REDAKCIJAI PIESŪTĪTIE IZDEVUMI

Kaŗa invalids, 17. n-rs, Latviešu kaŗa invalidu apvienības izdevums, vāku zīmējis Nikolajs Soikans, galvenais redaktors V. Pomelnieks, 128. lp.

Daugavas Vanagu mēneša raksts 1./147/, Janvāŗa - februāŗa n-rs, Daugavas Vanagu centrālās valdes izdevums, atbildīgais redaktors Vilis Hazners, 80 lp.

ELJAs informācija 65. n-rs, Eiropas latviešu jaunatnes apvienības izdevums, atb. redaktori M. Būmanis un Ojārs Rozītis, 70 lp.

Mūsu laikmets 3/18/ n-rs, izdevējs un atbildīgais redaktors M. Veiss, apgāds un redakcija Frankfurtē pie Mainas, 36 lp.

Astrīde Ivaska

ATMODA

No tavas elpas nāk vējš
un paceļ spārnos tumšu tauriņu.
No tavas elpas nākam mēs.
Zem ledus uzvirmo melns ūdens,
zemes asins sasilda asnus.
Es paiešos caur apšu jaunaudzi
pa tikko iemītu taku, turpu,
kur dzirdama tikai tava elpa,
tava nemainīgā elpa.

Astrīde Ivaska

ES STĀSTU...

AUTOBIOGRAFISKAS PIEZĪMES

I

Kur gan labāk piedzimt nekā Rīgā, ja tēvs īsts kurzemnieks, māte īsta vidzemniece? Māte cēlusies no piejūŗas dzimtas, kuŗas likteņos liela nozīme bijusi ūdenim — Ūdru, Vītolu un Ķeseļu dzimtas jau lielo ziemeļu kaŗu un mēŗa laikos mitušas Ķīšezera apkaimē. Mātesmāte Šarlote Ūdre dzimusi Trīsciema Tīmās, pašā ezermalā. Tīmu saimnieki bijuši ir zemkopji, ir zvejnieki. Šarlotes tēvs noslīcis Ķīšezerā, ziemas laikā zvejojot. Saimnieku jaunākie dēli gājuši Mangaļu jūrskolā un tad braukuši uz kuģiem, par tālbraucējiem kapteiņiem. Ja īsti noskatījās, tad mātes dzimtā to bijis pavisam kādu septiņpadsmit. Vecmāmiņa Šarlote palika uzticīga jūŗai līdz mūža galam, dzīvodama Rinmužos, netālu no Baltās baznīcas, kuŗas zaļo torņa smaili varēja saskatīt, no Rīgas pa Daugavgrīvu uz Mangaļiem braucot. Tā mēs abas ar vecmāmiņu vairākkārt tikām ceļojušas, kaut man ne vienmēr labi klājās Daugavgrīvas viļņos. Kad kuģītis piestāja pie vecās Mangaļu jūrskolas, vecmāmiņa allaž pastāstīja par radiniekiem, kas tur mācījušies.

Vecmāmiņa bija izgājusi tautās pie Aleksandra Liepiņa, Ceplīša papīrfabrikas vadītāja. Fabrikas darbībā atkal svarīgs bija ūdens, tādēļ tā atradās pie upes. Vecmāmiņa varēja tur peldēt ik dienas, tāpat kā Ķīšezerā, sākot ar Lieldienām, kad ūdens vēl ledains, un beidzot ar Miķeļiem.

Liepiņš, manas mātes tēvs, beidzis technisko institūtu Pēterpilī un praktizējies Karpatu kalnos. Speciālitāte — artēziskās akas un kalnrūpniecības pētījumi. Viņam bijis zviedru sencis Fredriksons,

(Turpinājums 4. lp.)

Jāņa Kļaviņa skaņu plate

Baritons Jānis Kļaviņš, kuŗu līdz šim mūzikas laukā pazinām kā nopietnu klasiskā repertuāra dziedoni, it īpaši Šūberta dziesmu interpretētāju, negaidīti pārsteidza ar savu nule iznākušo skaņu plati ar bohēmiskām dziesmām — šais naktīs vientuļās un īsās.

Ar vārdu bohēma parasti saprotam ko gaisīgu un bezbēdīgu, tā gan var arī būt liriski skumja un sāpīga, kā, piem., Pučīni Bohēma, Jāņa Kļaviņa bohēma, daļēji ar romantinieku nokrāsu, ir galvenokārt melancholiska, uz ko norāda arī tas, ka no astoņām skaņu platē iedziedātajām dziesmām sešas ir minora toņkārtā.

Dziesmu izpildījumam Jānis Kļaviņš pievērsies turpat vai ar klasiskā stila mērauklu, kas ne tikai pasargājis šīs dziesmas no ieslīdēšanas lētuma apcirkņos, bet pacēlis tās respektējamas kvalitātes līmenī. J. Kļaviņa dziedājums ir brīvi plūstošs, tīrs, skaidrs un bez pārspīlējumiem drāmatisko un dināmisko izteiksmes līdzekļu lietošanā; tas viss liek šīs dziesmas klausīties ar baudījumu. Kļaviņa balsij ir patīkams tembrs, tā skan sonori, sevišķi liegi glāstošs viņa balss toņis ir dziesmu piano un pianissimo posmos. Dikcija laba.

Pavadītājs stīgu ansamblis internacionāls, sastāv no profesionāliem mūziķiem, to vidū arī divi latvieši — A. Bērzkalns (klavieres) un Dz. Treimanis (čello).

No skaņu plates dziesmu klāsta iespaidīgākā šķiet tituldziesma Šais naktīs vientuļās un īsās, ietverta sapņaini romantiskā plīvurā, un tumši bezcerīgā kolorītā ietērptā Šai drūmā dzertuvē, kur liels nopelns ir stīgu ansamblim drūmās atmosfairas perfektā veidošanā. Interesanta ir Serenāde, kuŗu pēc īsas prelūdijas ansamblis ievada ar serenādisku pizzicato pavadījumu, kas vēlāk mainās līdz ar dziesmas saturu, kuŗa teksts dažās vietās liktos diezgan pārdrošs agrākos laikos, bet tiek akceptēts mūsdienās. Dziedošs stāstījums ir Dziesma par sevi, tāpat arī lēnā tempā traģiskā pesimismā ieslīgusī Atzīšanās. Dzīvi, vijīgi un raiti, ar kontrastējošiem lēnākiem starpposmiem, izskan Ja uz Medīnu vai Meku. Dziesmā Virši zili, pārlieka sentimentālitāte nerādās, tā paturēta, par cik nepieciešams radīt reminiscences smeldzi, un kuŗam gan no mums tā laiku pa laikam neuznāk? Gaŗajā Kavalieŗu dziesmā katram pantam variētais pavadījums paglābj to no monotonijas.

Kopnovērtējumā jāsaka, ka Jānis Kļaviņš ar teicamo vokālo izpildījumu, dziesmu tulkojumu un niansēto frazējumu ir piešķiris šajā platē iedziedātajām dziesmām rūpīgi izstrādāta slīpējuma svaigumu.

Plates techniskais ieskaņojums labs. Labi izdevies atrisināt arī akustisko samēru starp solistu un pavadījumu. Platei vāku zīmējis Fr. Milts.

Valdis Treimanis

JĀŅA KĻAVIŅA

SKAŅU PLATE **„ŠAIS NAKTĪS VIENTUĻĀS UN ĪSĀS"**

IZNĀKUSI JAUNĀ IZDEVUMĀ.

Pasūtinājumus pieņem
A. Krūmiņš,
5 Broadmoor Road,
Scarsdale, N.Y. 10583

Stereo plates cena — $7.00 ar piesūtīšanu.

FRIDRICHA MILTA vāka zīmējums. Dabūjama arī grāmatu galdos.

Kalamazū un Grand Rapidu apvienotie koŗi ar diriģentu R. Zuiku.

Foto: Andris Lamberts

Roberta Zuikas koŗi dzied Čikagā

Centrālo kultūras dienu norisē čikagiešiem bija izdevība dzirdēt Grand Rapidu latviešu jaukto kori un Kalamazu vīru kori, kuŗi 27. janvārī atzīmēja sava diriģenta 60. gadmiju. Par diriģenta mūzikālo darbību daudz rakstīts. Beidzis Rīgas skolotāju institūtu; mācījies Valmieras mūzikas skolā, agrā jaunībā skolotāju gaitās organizē un vada koŗus Kocēnu pagastā un Valmierā.

1944. g. rudenī nodibināja latviešu kaŗavīru kori, kas trimdā kļuva pazīstams kā Zuikas vīru koris. R. Zuika bijis dziesmu svētku virsdiriģents Vācijā, Anglijā, ASV un Kanadā. Organizēja un vadīja dziesmu dienas Garezerā. Viņa diriģēšanā dominē prasme, kas aizrauj un suģestē dziedātājus, panākot bagātu dziesmu satura tulkojumu. To vērojām arī Čikagas koncerta dziesmu atskaņojumos.

Programmu ievadīja J. Zālīša Ceļš uz dzimteni (P. Blaus). Disciplinētās balsis uzmanīgi izsekoja diriģenta mājieniem, noturīgos ritmos un skaidrā dikcijā sniedzot pacilātu iespaidu. Tāpat raisījās E. Dārziņa Senatne (Rainis), izceļot kuplas nianses, ar uzsvaŗu plašās skaņu dimensijās. J. Vītola Saules svētki (Fr. Bārda) saistīja ar vieglu ritmu un tīru intonāciju.

Pirmoreiz dzirdējām H. Pavasara kantāti — Sasauc dziesma (Andr. Eglītis). Tā rakstīta plašā stilā korim, solo ar orķestŗa pavadījumu, kuŗu šoreiz atvietoja klavieŗu transkripcija. Komplicētie balsu gājieni un plašais diapazons dziedātājiem uzliek augstas prasības. Liriskais ievads ar tremolētām skaņām no klusinātiem toņiem pakāpeniski pieaug spēka gradācijā, ir raksturīgs mājiens — sasauc dziesma kopā mūs!... Skaņu kāpinājums vidusdaļā un finālā diezgan iespaidīgs. Diriģenta rutīna un dziedātāju uzmanība visās sīkdaļās cēla iespaidu. To kuplināja Pēteŗa Lielzuikas izlīdzinātais jaukais solo dziedājums un V. V. Treimaņa klavieŗu pavadījums.

Tālāk sekoja vīru koris ar J. Vītola Mežezers, izceļot tā priekšnesumā skaistu pianissimo. Pirms V. Ozoliņa dziesmas Rozes, ai rozes (Plūdons) diriģents R. Zuika aicināja klausītājus godināt mūžībā aizgājušo komponistu Voldemāru Ozoliņu ar īsu klusuma brīdi. Dziedājums ritēja pacilāti un iejutīgi, izpelnoties kuplas ovācijas. Viegli raisījās arī V. Baštika Vēstnese (Z. Lazda). Diezgan komplicētā A. Jēruma Ai Daugava, Daugaviņa, skanēja iespaidīgi.

Programmas otrā daļā dzirdējām J. Norviļa, J. Poruka un H. Pavasara tautmelodiju apdares jauktam korim. Raksturīgi sabalsojumi ir abām Norviļa dziesmām Zīles vēsts un — Kā gan tas var būt? Pēdējā izskanēja brašā dejas tempā, gūstot dzīvu klausītāju atsaucību.

Plašā vērienā tverta J. Poruka Pavasaŗa dziesma, kuŗā melodija mainās soprānos un tenoros, pārējo balsu harmoniskā atbalstā. Raksturīgs sabalsojums ir H. Pavasaŗa Viņpus Rīgas suņu muiža. Brašā dziedājumā tā aizrāva klausītājus un bija jāatkārto.

Programmas nobeigumā bija J. Graubiņa un E. Melngaiļa sabalsotās populārās tautasdziemas — Bārenītes slavināšana, Tek, saulīte un Grieziet ceļu. Plaši aizšalca Melngaiļa Bārenītes slavināšana, rūpīgi postiem sieviešu un vīru koŗiem sākumā un saskanīgiem kopdziedājumiem beigās.

Iejūtīgi skanēja J. Graubiņa Tek saulīte ar pievilcīgo P. Lielzuikas solo dziedājumu un beidzot tā paša autora — Grieziet ceļu... to atkārtoja.

Klausītāju dzīvā atsaucība izsauca vairākas piedevas. A. Ābeles Vienu pašu baltu zvaigzni dziedāja divreiz. Sekoja V. Dārziņa Birzīm rotāts un J. Vītola Kalējs, velte diriģentam un viņa korim. Visi priekšnesumi izraisīja kuplas ovācijas diriģentam un dziedātāju saimei. Koncerts bija labi apmeklēts.

Eduards Ramats

Es stāstu . . .

(Turpinājums no 3. lp.)

skolots un daudz ceļojis cilvēks. Vienā no ceļojumiem Fredriksons sastapis kādu Vidzemes muižnieku un uzņēmies viņa īpašumu pārvaldīšanu. Citā šīs ģimenes teikas versijā viņš nonācis Vidzemē ar Gustava Adolfa kaŗapulku, un bijis dzirnavnieks. Tomēr abas ir vienis prātis, ka viņš vienu baltu dienu aizņēmies uzvārdu no pagalma kuplās liepas, negribēdams ļaužu mutē būt Pidriksons.

Šie nostāsti tā rosināja manu četrpadsmitgadīgo iztēli, ka lūdzos no mātes atļauju mācījies zviedru valodu. Bija vācu okupācijas laiks, tēvs komūnistu apcietināts un pazudis bez vēsts, bet māte atļauju neliedza un sameklēja zviedru valodas skolotāju. Stājos pie Nilsa Holgersona brīnumainā ceļojuma tulkošanas no latviešu valodas atpakaļ uz zviedru valodu. No šīs valodas prašanas man iznācis arī praktisks labums, nodzīvojot piecpadsmit gadu skandinavu vidē, Minesotas pavalstī.

Tēva ciltskoks sazarojis pavisam citā pusē — Dienvidkurzemē. Tas tika tēva uzdevumā pamatīgi izpētēts (gan tikai no viņa tēva puses). Izraksti no baznīcu grāmatām iesniedzās sešpadsmitā gadsimta beigās. Visus šos gadsimtus tēvatēvi saimniekojuši Rimzātciema Dapatās, Kuldīgas apriņķī. Manu iztēli spārnoja lībieši un kuršu ķoniņi, kuŗos iesniedzas ik pa zaram no tēva ciltskoka. Tāpat arī dzīvē nepazītā tēva māte, kas bijusi visā apkaimē iecienīta dziedinātāja, vārdotāja un pūšļotāja. Arī mātes dzimtā bijušas vārdotājas, kas cēlušās no Ārstes mājām — vai arī devušas tām nosaukumu. Dapatas atradās pie ūdens — Ventmalā, un viens no tēvabrāļiem braucis uz kuģiem, bet viņa dēls gājis bojā Otra pasaules kaŗa laikā, dienēdams par virsnieku Latvijas flotē. Tā mans tēvs — Mārtiņš Hartmanis — savā dzimtā nebija vienīgais virsnieks, tomēr vienīgais, kas sasniedzis ģenerāļa pakāpi. Dapatās mēs ciemojāmies 1938. g. Dzīve tur ritēja tālāk, tāpat kā tēva bērnu dienās — tā pati gaŗā dzīvojamā ēka ar veco un jauno saimnieku galu, tas pats mūžsenais ābeļdārzs ar biškrēsliņu un kurpīšu ceriem līdz pat zemajām palodām. Un aiz tīrumiem Ventas apiņiem apaugušie kraujie krasti. Bet ir Dapatu vecos, ir jaunos saimniekus aizveda, un tagad tur viss citādi.

Bijām reiz arī mātes dzimtajā vietā Ceplītī, netālu no Ogres. Nekas vairs nebija pa vecam: nedarbojās vairs papīrfabrika, nedzīvoja tur vairs ne mātes radi; ne pazīstami. Vienīgi māja un upe, kur Lieldienu rītos peldējusies vecmāmiņa, bija vēl tā pati.

ALAs filmas pirmizrāde Losandželosā

Filmas „Mēs, latvieši, brīva pasaule 1972. gadā" izrāde Losandželosā 4. martā sākās ar mazu tehnisku kļūmi. — Likās, ka kinoteātŗa projekcijas aparāta apkalpotajs bija aizmirsis pagriezt kādu pogu, un, izrādei sākoties, pāri ekrānam slīdēja buru laivas atveids pret vēju un bez skaņas. Filma bija mēma tikai kādu minūti, un nesaprotams bija režisora V. Lapenieka sen. lielais sašutums, ar kādu viņš publikai ziņoja: „Tas aizmārša nemaz nav uzlicis toni..." Zinātāji tomēr vēlāk izskaidroja, ka neparedzētajā klusuma brīdī esot vajadzējis atskanēt pašu Losandželosas latviešu koŗa dziedātajai dziesmai „Pūt, vējiņi" koklētāju ansambļa pavadījumā. Tā kā paziņojumos bija teikts, ka izrādes atkārtojums Losandželosā nav paredzēts, tad šejienes latviešiem būs laikam jābrauc uz Sanfrancisko, lai dzirdētu paši savus mūzikālos sniegumus.

Ja kāds tomēr filmu būtu vērtējis no šīs pirmās minūtes, viņa spriedums būtu gaužām aplams. — Drīz vien skatītāji bija aizvesti tālajā Austrālijas pilsētā Pertā, un viņi iepazinās ar jūras vēžu zvejniekiem — latviešiem. Vienā otrā vietā kustības filmā bija mazliet sasteigtas, bet laikam ikviens skats pārspēja kvalitātē labāko, kas bija redzams filmā „Latvijas 50 gadi". Tālākajās ainās bija redzami pagājušā gada ciemiņi — Sidnejas latviešu tetra aktieŗi Losandželosā, un tad skatītāju pārsteiguma saucieni pavadīja uz ekrāna redzamās Amerikas rietumu krasta latviešu dziesmu svētku pilsētu skaistās ainavas. Ar šīm ainavām patīkamie pārsteigumi tomēr nebeidzās, filmai skatītājus vadājot pa Dāniju, Zviedriju, Angliju, Vāciju, Venecuēlu, Brazīliju, Kanadu, kā arī pa dažādiem latviešu „pagastiem" ASV.

Filmas kvalitāte bieži mainās līdz ar filmēšanas vietu, bet laikraksti bija jau iepriekš ziņojuši, ka filmētāji ir bijuši gan profesionāļi, gan arī amatieŗi. Vairākās vietās teksts mazliet aizsteidzās priekšā uz ekrāna redzamajai darbībai. Traucē dažās vietās arī citas darbības un disonances. — Piemēram, laikā, kad bija dzirdama rakstnieka M. Zīverta balss, mutes kustības uz ekrāna nepārprotami liecināja, ka runātāja ir kāda dāma.

Nav šaubu, ka vairāki latviešu „pagasti" jutīsies aizmirsti. Tāpat par to, kādi ievērības cienīgi notikumi filmā izlaisti, un kas tur būtu īsināms, katram skatītājam būs pašam savs saraksts. — Šo rindiņu rakstītājs savā „sarakstā" kā pirmo grib minēt filmā aizmirstos latviešu jauniešu 1972. gada lielos sarīkojumus DV dienās Milvokos, kur tautas deju lieluzvedumā vien bija vairāki simti dalībnieku. Tālāk dažiem izdevumiem bija veltīts krietni daudz filmas, bet kur, piemēram, palika neatlaidīgais žurnāls Mazputniņš? Varbūt „slavenībām" veltīto laiku nemaz nesamazinot, būtu derējis atcerēties arī 1972. g. mūžībā aizgājušos izcilos latviešu zinātniekus J. Akermani, J. Galēju, sūtni A. Spekki, tāpat 1972. g. jubilāru trīs zinātņu doktoru gradu īpašnieku un 11 ievērojamu zinātnisku grāmatu autoru A. Jumiķi u. c. Par to, ka filmā nav izdevies uzņemt Latviešu nacionālā fonda 25 gadu jubileju un Tautas balvas laureātu dzejnieku Andreju Eglīti, režisors atvainojās, bet neizskaidrota skatītājiem paliek Zentas Muriņas trūkums filmā, lai gan rakstnieces fotografija grezno ALAs izdoto filmas reklāmas lapu. Jāatceras tomēr, ka filmas gaŗums nav neierobežots, un atrast filmētājus katrā vietā, kur dzīvo latvieši, nav vieglais darbs.

Ir jāiebilst pret latviešu valodas gadā radītās filmas daudzajām valodas kļūdām. Piemēram „Minsteres latviešu ģimnazijas skolotāji veltī lielu vērību pareizai latviešu valodas pielietošanai". Šķiet, ka bija dzirdams arī šāds teikums: „Ja jūs restorānā pasūtiet lobstera maltīti, tas var būt pašu latviešu ķerts." Varbūt mēs, kas krietnu daļu no savām latviešu valodas zināšanām esam ieguvuši svešumā, sagaidām par daudz no tiem, kas latviešu valodu *mācījušies Latvijas skolās.*

Ja rež. V. Lapenieks vienmēr nespēj savas idejas īstenot — kā to savā grāmatā norāda arī komponists J. Mediņš — tad pie šādiem neveiksmīgiem pasākumiem noteikti nepieder filma par latviešiem brīvajā pasaulē. Tā liecina par panākumiem nežēlīgi īsā laikā. Grūti tikai citam novērtēt, vai Lapenieka lielākais panākums ir pati filmas radīšana vai arī filmētāju tīkla noorganizēšana. Bez šiem pienākumiem V. Lapenieks Losandželosā bija uzņēmies arī filmas reklāmēšanu: iepriekšējā vakarā, īsi pirms pusnakts, viņš DV sarīkojumā aicināja visus uz izrādi. Rezultāti šim aicinājumam bija lieliski — gandrīz visi sarīkojuma viesi nākošā rītā ieradās izrādē, ko noskatījās ap 220 skatītāju, neieskaitot bērnus, jaunākus par 16 gadiem.

K. K.

Filmas talcinieki

Centrālās Kultūras dienas Čikagā beidzās ar filmas „Mēs, latvieši brīvajā pasaulē 1972. gadā" izrādi. Tās uzņemšanā piedalījušies ap 20 dažādu latviešu filmētāju brīvajā pasaulē. Lielākā daļa no tiem ar sajūsmu apsveica ALAs filmu pasākumu, pašiem pieteicoties talcinieku rindās, lai filmētu savās zemēs bez jebkādas atlīdzības, saņemot maksu tikai par izlietotiem materiāliem. Filmētāji: Anglijā: V. Blankenburgs, ASV — G. Aboliņš, A. Krūka, V. Lapenieks, jun., V. Lapenieks, sen., P. Skulte, M. Šlesers, J. Ziediņš; Austrālijā — N. Gūtmanis un N. Karabanovs; Brazilijā — J. Ziediņš; Dānijā P. Kovaļevskis; KanadāV. Lapenieks sen.; Vācijā V. Lēmanis; Venecuēlā V. Vītols un Zviedrijā N. Millers, I. Linde, P. Kovaļevskis. Teksta ierunātāji: I. Tauriņa, L. Lejiņa, O. Stumbrs, A. Tipāns un V. Lapenieks sen. Režija, teksti, montāža, mūzikas pielāgojumi, tehniskā apdare un ieskaņošana — Vilis Lapenieks sen.

Par filmu jau plašāk rakstīts Latvija Amerikā pēc izrādes 4. martā Losandželosā. Piebilstams tikai, ka filmētājs nav vēlējies parādīt latviešu baptistu draudzes dažādās Brazilijas pilsētās, it sevišķi vecāko latviešu baptistu draudzi Brazilijā Vārpa. Varēja nefilmēt skatu, kā kristī grāmatas, aplejot tās ar šampānieti. Šāda grāmatu bojāšana ir nekultūrāla un pretīga, lai gan runātājs pieteica klāt, ka esot labāk, ja šampanieti lejot uz grāmatām nekā vēderā. Tāpat neko neredzējām no latviešu misijas darba Bolīvijā, kuŗā latviešu misionāri un skolotāji māca bolīviešu bērnus un iedzimtos indiāņus skolā un sludina tiem arī Kristus mācību. Filma tiešām sagatavota labā tehnikā, bagātās krāsās ar mākslinieciski akcentu un cerams, ka šādas filmas ALAs vadībā varēs sagatavot katru gadu.

Andris Lamberts

Interese par latviešu valodas kursiem kāpinājusies

RIETUMMIČIGENAS UNIVERSITĀTĒ JAU PIETEIKUŠIES 56 DALĪBNIEKI

Marta sākumā Rietummičigenas universitātē Kalamazū bija saņēmusi 56 dalībnieku pieteikumus šīs vasaras latviešu valodas kursiem.
Tie notiks no 25. jūnija līdz 17. augustam ar plašu sarīkojumu ciklu par latviešu tēlo-tāju mākslu kursu vidus posmā — 29. un 30. jūlijā.

Kursanti šovasar mācīsies 4 grupās. Būs latviešu valodas pirmmācības jeb pamatkurss, vidējā līmeņa kurss, augsākais kurss un literatūras kurss. Pamatkurss domāts studentiem bez latviešu valodas zināšanām, tas darbosies jau trešo vasaru. Iepriekšējos gados daži tā dalībnieki bijuši arī ar trūcīgām latviešu valodas zināšanām, vairums — bez jebkādām. Dalībnieku vidū līdz šim bijuši arī 5 cittautieši. Lektori: prof. Jāzeps Lelis un Dzidra Liepiņa. Vidējā līmeņa kurss pagājušā vasarā prāvā studentu skaita dēļ bija sadalīts 2 apakšgrupās. Lektori — lingvistes Lalita Muižniece un Anda Libere. Augstāko latviešu valodas kursu mācīs prof. J. Lelis, bet literatūru — Lalita Muižniece. Literatūras kursa programmā šogad nebūs modernā literatūra (kā tas bija pērnvasar), bet latviešu klasiķi — *literārās strāvas* Latvijā un Eiropā 19. g. s. sākumā.

Atšķirībā no pagājušās vasaras, nebūs ne Baltijas vēstures lekciju, ne literatūras semināra, jo pēdējais pārcelts uz nākamo gadu, kad kursa programmā atkal būs modernā rakstniecība. Sakarā ar studentu aptaujās izteikto vēlēšanos pagājušā vasarā šāgada seminārs būs veltīts latviešu tēlotājai mākslai; to koordinēs ALAs Kultūras biroja Tēlotājas mākslas nozares vadītājs Arnolds Sildegs.

Līdzīgi iepriekšējam gadam, Mičigenas tautiešiem maksa par katru kursu 118 dol., pārējiem — 198 dol. Universitātes vadība paredzējusi pirmajiem 50 aspirantiem stipendijas, resp. atlaides. Studentiem (undergraduate), kas dzīvo ārpus Mičigenas, tās būtu 40 dol. par kursu, bet universitāti beigušajiem (graduate) — 100 dol.

Jauniešiem, kas vēlētos iegūt tuvāku informāciju par kursu programmu, jāgriežas pie lektoriem — prof. J. Leļa vai Lalitas Muižnieces. Uz visiem pārējiem jautājumiem apņēmies atbildēt kursu koordinātors Dr. Valdis Muižnieks (2318 Gull Rd. Kalamazoo, Mich. 49001).

— Vai interese par kursiem šogad dzīvāka nekā iepriekšējos gados? — jautā avīžnieks.

„Pēc pieteikumu skaita tik agrē pavasarī tas būtu noteikti jāsecina. Liekas arī, ka studentu skaits tādēļ būs krietni prāvs," sprież kursu koordinātors Dr. Valdis Muižnieks. „Jāpasvītro gan, ka universitātes vadība šogad minējusi divas jaunas prasības. Pirmkārt, reģistrācijas lapas visiem interesentiem bija jāizņem līdz 15. martam, otrkārt — reģistrācija jānobeidz un skolas nauda jāsamaksā līdz 15. maijām. — Minētie 56 klašu dalībnieki veikuši tikai reģistrācijas pirmo fazi — izprasījuši anketas. Ir sagadīšanās, ka tieši šāds skaits ir universitātes noteiktais minims šovasar, bet tas saistīts ar otru fazi— skolas naudas samaksu. Tādēļ mudinu visus interesentus — nevilcināties ar anketu pieprasīšanu, pasteidzieties šopavasar ar skolas naudas samaksu! Ja paredzētais dalībnieku skaits līdz 15. maijam skolas naudu nebūs nokārtojis, universitātes vadība var kursus atsaukt."

— Cik dalībnieku bijis kursos iepriekšējās vasarās?

„Šī būs jau sestā vasara," saka Valdis Mužnieks. „Iepriekšējos gados latviešu valodas kursus absolvējuši 126 studenti. Viņu vidū jaunie latviešu skolotāji, daudzi pazīstami jaunatnes darbinieki ASV un Kanadā. Mēs pateicamies latviešu sabiedrībai par stipendiju piešķirumiem, grāmatu un naudas ziedojumiem, organizāciju piesūtītajiem interesentu sarakstiem. Esmu pārliecināts, ka jauniešu interesi un sabiedrības atsaucību spēsim paturēt arī nākotnē. Bez tām abām kursu sekmīga norise nav domājama."

No 56 klašu dalībniekiem, kas mācīsies šovasar, 8 izvēlējušies pamatkursu, 19 — vidējā līmeņa kursu, 13 — augstākā līmeņa kursu, bet 16 piedalīsies literatūras klasē.

Auseklis Zaļinskis

Toronto latviešu kreditsabiedrība

Latvian (Toronto) Credit Union Limited
491 College St., Toronto, Ont.
m a k s ā
5% par noguldījumiem,
5½% par ilgtermiņa noguld.

Kreditsabiedrība izdara visas parastās banku operācijas, izsniedz aizdevumus, izdara naudas pārvedumus un izsniedz ceļotāju čekus. Reizē ar naudas noguldīšanu vai aizdevumu izsniegšanu, kreditsabiedrība izdara dzīvības apdrošināšanu līdz $2000.00 vai $5000.00.

Birojs atvērts darbdienās no pl 12—8 vak., sestd. no 9—1 pēcp.

TĀLRUNIS
924-2551
924-2552

IEGŪSTIET SEV UN SAVIEM DRAUGIEM

V i ļ a L e s i ņ a

VAJĀTIE

(Leģendas, stāsti un noveles)

. . . šī grāmata nav salīdzināma ar līdz šim iznākušajām, kurā tik ļoti izteikta cīņa par gara brīvību, ejot cauri pazemojumiem un ciešanām . . .

DAUGAVAS VANAGU IZDEVUMĀ
Grāmata glīti iesieta, 243 lapaspuses — $6.50
Pieprasāma DV GRĀMATNĪCĀ, 491 College St., Toronto. Ont. Canada M6G 1A5,
kā arī vietējās grāmatnīcās ASV, Anglijā, Vācijā un Austrālijā.

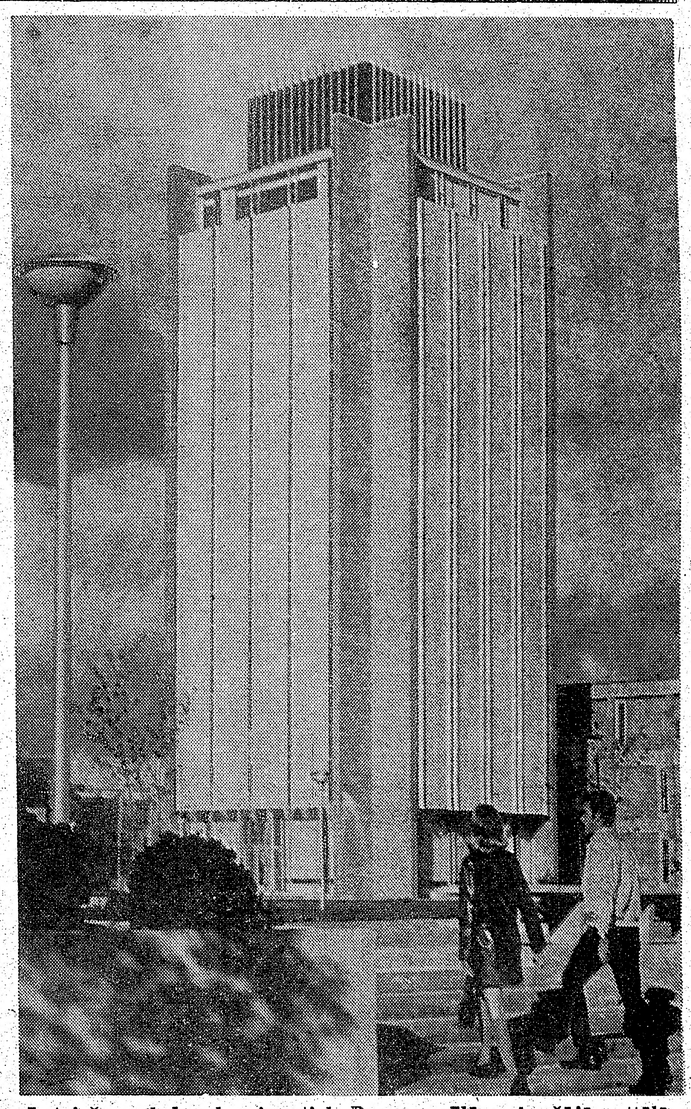

Latviešu valodas kursi notiek Brauna zālē. Augšējā attēlā redzams Sprau tornis (Sprau Tower) — pēdējos gados izveidotajā universitātes sektorā.
Rietummičigenas universitātes archīvs

Prasāma Baltijas valstu brīvības atjaunošana

Ilinojas deputāts **Frank** Anuncio (Annunzio) jau šāgada 3. janvārī iesniedzis ASV kongresam nozīmīgu rezolūciju (H. CON. Res. 17), kuŗā atgādināts, ka ASV valdība un tauta uzturējusi ar Baltijas valstīm, Latviju, Lietuvu un Igauniju, labas un sirsnīgas attieksmes jau šo valstu neatkarības laikā, norādot, ka brīvības un pašnoteikšanās tieksmes vēl joprojām ir dzīvas šajās zemēs. Tautas vietnieku nama izraudzītā komiteja Baltijas valstu inkorporācijas lietā pārliecinoši pierādījusi, ka Pad. savienības rīcība attieksmē pret brīvajām un neatkarīgajām Baltijas valstīm, nav saskanējusi ar starptautisku tiesību, nedz arī brīvības principiem.

Rezolūcijā tālāk minēts, ka ASV tauta konsekventi apliecinājusi lielas simpatijas šo triju republiku tautām, sevišķi pēc Baltijas tautu apspiešanas un liela skaita cilvēku deportēšanas un ieslodzīšanas Pad. savienības vergu darbu nometnēs. Tādēļ rezolūcijā izteikta vēlamība panākt kongresā noskaņojumu, lai prezidents turpinātu līdzšinējo ASV politiku, kas neatzīst nelikumīgo Baltijas valstu, Latvijas, Lietuvas un Igaunijas, varmācīgu pievienošanu Pad. savienībai, joprojām atzīstot šo valstu diplomātiskos pārstāvjus, kā šo triju nāciju likumīgus reprezentantus.

Rezolūcija mudina ASV prezidentu, lai ASV delegācija Apvienotajās nācijās ierosinātu jautājumu par Latvijas, Lietuvas un Igaunijas piespiedu inkorporāciju Pad. savienībā un pieprasītu, lai Apvienotās nācijas izmeklētu apstākļus Baltijas valstīs, nolūkā, lai padomju bruņotie spēki, aģenti un svešie ieceļotāji tiktu no tām izvākti, atļaujot šo zemju deportētiem pilsoņiem atkal atgriezties savā zemē un izsludinātu Apvienoto nāciju uzraudzībā brīvas vēlēšanas, kas atļautu Baltijas tautām pašām izvēlēties savu valdību.

Minētā rezolūcija pašreiz atrodas Tautas vietnieku nama Ārlietu komisijā, kas līdz šim vēl nav plānojusi rezolūcijas apspriešanu, lai to virzītu uz Kongresu, kaut gan ārlietu ministrija pieprasījusi ziņojumu par šo rezolūciju. Lai tā neapgultos Tautas vietnieku nama Ārlietu komitejā, ir nepieciešami, lai vēlētāji rakstītu šīs zemes komitejas priekšsēdim un locekļiem vēstules, lūdzot tūlītēju labvēlīgu rīcību un rezolūcijas virzīšanu uz Kongresu pieņemšanai. 1966. gadā pieņemtā rezolūcija 416 (H. CON. RES. 416) jau pa daļai aizmirsta, tādēļ nepieciešams pielikt visas pūles, lai kongress par Baltijas valstu brīvības atjaunošanu pieņemtu jaunu rezolūciju.

F. Bērziņš

Pagājušā vasarā latviešu valodas kursu kulmināciju iezīmēja literatūras seminārs. Attēlā semināra dalībnieki uz Brauna zāles kāpnēm
Foto: Ojārs Upatnieks

1936. gada sagaidīšana Latviešu namā Toronto. Protams, toreiz mēs vēl visi atradāmies dzimtenē un ne sapnī nevarējam iedomāties, ka šis nams tālajā Kanadas pilsētā kādreiz pulcinās latviešus un to varēsim saukt par savu. CBC filma, kuŗu uzņēma tagadējā Latviešu namā un kuŗu televizijā redzēsim šāgada rudenī, aizvedīs mūs atpakaļ 37 gadus tālajā pagātnē. Pa labi Latvija Amerikā fotografs J. Liģers, kam bija īpaša atļauja fotografēt Latviešu namā filmas uzņemšanas laikā.

Latviešu nams Toronto filmā

Toronto latviešu nams vienu nedēļu, no 19. līdz 23. martam, bija pārvērsts par „Kanadas viesnīcu" 30-os gados. Pie auto novietošanas laukuma bija izlikts uzraksts CBC (Canadian Broadcasting Corporation), kur bez trim lielām novietotām kravas mašīnām vēl apgrozījās 3 Kadilaki, 1930. gada modeļi. CBC bija „okupējis" Latviešu nama apakšējo zāli, priekštelpas un pagrabzāli televīzijas filmas uzņemšanai.

Latviešu nams filmas uzņemšanai bija izvēlēts tā augsto griestu un piemērotās būves dēļ, kas atgādina 1930-to gadu stilu. Šeit CBC krāsu filmā uzņēma Kanadas slavenā romānu rakstnieka Morleja Kalagana (Morley Callaghan) kriminālromānu „More Joy In Heaven", producenta režisora Ronalda Veimana režijā.

Filmas darbība notiek Toronto. Tas ir patiess notikums par kādu bijušo notiesāto. Galvenie tēlotāji — Džons Vernons un Linda Goransona. Bez tam vēl piedalās ap 150 citu tēlotāju. Galvenie filmēšanas darbi risinājās Jaungada balles skatā, sagaidot 1936. gadu, kuŗā piedalījās gandrīz visi aktieŗi. Jau pie Latviešu nama durvīm sveica uzraksts: „Happy New Year!" Tad bija redzama iekārtotā viesnīcas garderobe (Checking Room) un viesnīcas „konters", kur strādā filmas galvenais varonis. Pašā zālē bija uzcelti vairāki pīlāri, apvīti ar spožām vītnēm, krāsainiem baloniem, pie griestiem apsidrabota gaismas bumba, kas meta gaismas zaķīšus uz tēlotājiem, kuŗi omulīgi sēdēja pie galdiņiem un baudīja „šampanieti". Bez tam vēl dažus skatus uzņēma uz ielas, kur pie nama ieejas bija uzcelts liels brezenta baldachīns.

Vēl dažus filmas skatus uzņems uz laukiem, kā arī bankas aplaupīšanas skatus Kvīnsielā. Filmas izrāde ilgs 2 stundas un to demonstrēs CBC televīzijā uz 5. raidāmceļa šāgada rudenī. Filmas uzņemšanā Latviešu namā bija nodarbināti 25 techniskie darbinieki, bīdot prožektorus un mikrofonus, bet galvenais operātors sēdēja uz platformas pie filmas uzņemšanas aparāta, ko piebīdīja klāt attiecīgai ainai. Filmēšanu atkārtoja vairākas reizes, piemēram, Jaungada sagaidīšanas ainas uzņēma 2 dienas.

Latviešu nams filmas skatu uzņemšanai bija izīrējis telpas par 400 dol. CBC telpas bija pieprasījusi jau pirms mēneša, bet līgumu turēja slepenībā līdz pat pēdējam brīdim, lai izvairītos no ziņkārīgo ļaužu drūzmas. Tikai filmas uzņemšanas pirmajā dienā Latviešu kreditsabiedrības un DV grāmatnīcas apmeklētāji pārsteigti vēroja, ka Latviešu nams pēkšņi pārvērties līdz nepazīšanai.

V. S.

JUMJA ZIŅAS

Latviešu tautas deju dejotāji Pokipsijā (ASV) pārmainījuši savas grupas nosaukumu uz „Jumi". Labas sekmes „Jumim" un pārējām tautas deju grupām visā pasaulē, kuŗas gatavo Jumja deju Dziesmu svētku jauno tautas deju sacensībai.

*
**

ASV prezidenta dzīves vietā, Baltā Namā, prezidenta bibliotēkā atrodas divas Jumja zīmes. Vai Jumis ir Tavās mājās?

*
**

Pasaules Brīvo Latviešu Apvienības sekretariātā pieprasāmi vārdi un notis senajai tautas dziesmai, „Bēdz Jumīti, tec Jumīti, nu nāk Tavi ķērājiņi". Adrese: World Federation of Free Latvians, Room 913 Shoreham Building, 806 15th Street, NW., Washington, D. C. 20005, U.S.A.

*
**

Ja Tu šogad apciemosi Latviju, vai Tu pastāstīsi tautiešiem dzimtenē par Jumi? Vai Tu kur uzzīmēsi Jumja zīmi, stiprinot mūsu tautu, brīdinot mūsu ienaidnieku?

*
**

Dziesmu svētkos Ķelnē un Klīvlandē, Pasaules Apvienības stendā bez pārtraukuma tiks rādīta skaņu un krāsu filma par Jumi, kā arī apmeklētāji varēs iegādāties zīmes un mantas ar Jumja rotājumiem. Uz redzēšanos Dziesmu svētkos!

LATVIJU LATVIEŠIEM!
LATVIEŠUS LATVIJAI!

Ceļa zīmes un stabi

VOLDEMĀRA AVENA LITERĀRA UN KRĀSAINA VIESOŠANĀS TORONTO

Mākslas un literatūras cienītāji ar nepacietību gaidīja Voldemāra Avena otru viesošanos Toronto. Pirmā nu jau atminai pagaisusi. Starplaikā viņš ievērojami audzis savā literārajā sniegumā, tāpat gleznlecībā. Pagātnē bijušas ceļa zīmes un stabi, kas virzījušas Avena līkumainās dzejnieka un gleznotāja gaitas.

Voldemārs Kārlis Avens dzimis 1924. gadā Ziemeru mežos, Valkas apriņķī. Tēvs bijis mežzinis, mūzikas mīļotājs, vadījis kori, pats spēlējis vijoli. Māte skolotāja, daudz valodu pratēja un liela grāmatu lasītāja. Tēvam pārejot uz darbu tiesu resorā, Avenu ģimene pārcēlās uz Daugavpili, kur Voldis 2. pilsētas pamatskolā sāka skolas gaitas, kas turpinājās I Daugavpils valsts ģimnazijā, kur par skolotāju tajā laikā bija rakstnieks Sarma (Kalniņš). Viņš mācīja zīmēšanu. Avenu saistīja arī literātūra, ar pirmajiem mēģinājumiem griežoties Daugavas Vēstneša redakcijā, kam bija plašs literārais pielikums. Par pirmo honorāru, 28 latiem, viņš nopircis zelta pildāmspalvu. Ar to rakstīšana veikusies vēl vēl labāk, līdz burvīgai spalvai pienācis gals Frīzijas vācu cūkas žokļos: kamēr Valdis, pēc izkaŗotiem kaŗiem atpūties cūku kūtī, atkrītot diendusā, nesaprātīgā cūka pastrādājusi baigo noziegumu... Laikam notikums Voldi satrieca tik smagi, ka viņš labu laiku vairs nerakstīja...

Krievu okupācijas laikā Aveni pārcēlās uz Kurzemi, kur tēvs bija iepircis lauku mājas. Voldemārs iestājās Saldus pilsētas ģimnazijā. Pienāca kaŗš. Tā piedzīvojumi tādi paši kā Richardam Rīdziniekam (Grīnam) un Aivaram Runģim, kas tos fiksējuši savos literārajos darbos. Pēc gūsta Avens nonāca Hamburgā un bija viens no pirmajiem matrikulētajiem studentiem Baltijas universitātē. Viņš studēja architektūru. Hamburga ar saviem mūzejiem un teātriem Avenam bija liels baudījums, dodot ieskatu visās Vakareiropas mākslas nozarēs.

Iecelošana Amerikā sākās ar neveiksmi jo Avenam bija jāpāvada, kaut kādu veselības dokumentu pazušanas dēļ trīs mēneši Ellis salā kopā ar deportējamiem un Ņujorkas ielu staigulēm. Pēc atbrīvošanas viņš palika Ņujorkā, kur strādāja architektu birojos, bet vakaros studēja gleznlecību Ņujorkas mākslas studentu līgā, pie krievu gleznotāja Oļinska un amerikāņa Viļa Barneta. Pēc mākslas skolas viņš iestājās Kolumbijas universitātē, kur turpināja architektūras studijas.

Pirmā patstāvīgā darbu izstāde notika pie Reinholda Kalniņa, kas Ņujorkā bija ieradies no Parīzes un nodibinājis savu mākslas salonu. Šeit sākās arī iepazīšanās ar latviešu māksliniekiem un literātiem, kas visi vaļas brīžos pulcējās pie Kalniņa vai Fridricha Milta „Elles ķēķī". Pavadot atvaļinājumu ceļojumā pa Spāniju, Avenam radās ideja iesūtīt dzejoļus latviešu trimdas izdevumiem. Pirmais no tiem publicēts 1966. gadā. Divus gadus vēlāk apgāds Imanta uzaicināja Avenu piedalīties Mazās serijas izdevumā, kad arī publicēts viņa dzejoļu krājums Caurumi. Pašlaik Avens strādā pie sava nākošā krājuma.

Sestdien un svētdien, 31. martā un 1. aprīlī, Toronto un apkārtnes latviešiem būs iespēja satikt un iepazīt Voldemāru Avenu kā dzejnieku un gleznotāju.

—mo—

Bažas skolotāju ...

(Turpinājums no 2. lp.)

jaunie skolotāji ir dzimuši mītnes zemēs, un ja nu viņu ģimenēs latviešu valoda nav turēta cieņā un labi kopta, tad svešās zemes skolas un svešā sabiedrība vienam otram jaunietim iznīcinājusi vēl tās latviešu valodas druskas, ko iemācījusi vecāmāte un vectēvs. Tas tā ir noticis daudzās latviešu ģimenēs, kur tēvs un māte dienām bija ārpus mājas „maizes darbā". Var pienākt laiks, kad vidusskolu absolventi, labi latviešu valodas pratēji, būs jāvērtē un jāciena kā retums.

Un iznākumā — latviešu skolotāju semināri un kursi pievelk maz klausītāju. Jaunatnes apvienības rīkotiem Divreiz divi kursiem 1968. gadā bija 8 klausītāji, nākošajā 1968. gadā 13 kursisti. Ņujorkas draudzes vidusskolas paidagoģiskajā klasē tikai 9 klausītāji, Gaŗezera un Katskiļu nometņu laikā rīkotie skolotāju sagatavošanas kursi gan pievilkuši lielāku skaitu klausītāju, tomēr ne tik daudz, lai kursu rīkotāji varētu būt apmierināti.

Nav arī pamata domāt, ka visi šo kursu apmeklētāji iesaistīsies kādas skolas darbā. Tā vedas domāt visvairāk tādēļ, ka tikai samērā reti šo kursu dalībnieki ir tieši kādas skolas vai organizācijas deleģēti, ar samksātiem ceļa un uzturēšanās izdevumiem. Lielākā daļa visus izdevumus sedz no savas kabatas. Un ja nu viņiem nav sevišķas „degsmes" uz skolotāja darbu, tad nav arī nekādu pienākumu pret skolu. Viss tālākais darbs skolā var būt, var arī nebūt.

Atgriežoties vēl pie skolotāju atalgojuma izredzēm, jāpiezīmē šo rindiņu rakstītājam zināmo, ka pat tanī skolā, kas saviem skolotājiem maksā augstāko atlīdzību — 2,50 līdz 3,50 par stundu — viņu darbu vērtē tikai ar pusi no arodbiedrības noteiktās būvstrādnieka algas. Šāda atalgojuma izredzes gan nevar būt jaunatnei pievilcīgas.

Pašreizējos apstākļus apsverot, liekas gan, ka skolotāju skaits latviešu skolām nepieaugs, drīzāk var vēl samazināties. Un tad līdz ar skolotāju zudumu iznīks arī latviskās skolas.

Jaungada sagaidīšanas aina CBC filmā, kuŗu uzņēma Latviešu namā Toronto.

Foto: J. Liģers

Speciālie rubļu certifikāti ir labākā dāvana

Intertrade Express Corp., 125 East 23rd. Street, New York, N. Y. 10010, kas speciālizējusies jau 28 gadus dāvanu sūtīšanā uz Pad. Savienību, ziņo, ka speciālie rubļu certifikāti ir labākā dāvana piederīgajiem Latvijā.

Speciālie rubļi ir četrreiz vērtīgāki par parastiem, tāpēc tie ir izdevīgāki. Saņēmēji ar tiem var iegādāties visu speciālajos Vneshposyltorg ārzemju valūtas veikalos par apm. ¼ no mantu vērtības parastajos rubļos. Priekšmeti, kas parastajos veikalos maksātu 10 rubļu, iegūstami par 2½, vai pat lētāk.

Certifikātus var izdevīgi apmainīt arī parastajos rubļos.

Speciālo rubļu cena ir $2.60. Jūs varat sūtīt, cik vēlaties, un tie tiek piegādāti jūsu piederīgiem 3 — 4 ned. laikā.

Pieprasiet jaunāko cenrādi un pārliecinieties, cik vērtīgi ir speciālie rubļu certifikāti.

Tukākai inform. rakstiet: INTERTRADE EXPRESS CORP. 125 East 23rd. Street, 5th Floor, New York, N. Y., tālr. 932-1539.

Pasūtiniet tagad labāko dāvanu uz LATVIJU

SPECIĀLOS rubļu CERTIFIKĀTUS

INTERTRADE

EXPRESS CORP.

Par tiem jūsu piederīgie var iegādāties visu, ko vēlas, par daļu no parastās vērtības, tas ir apm. tā, kad jūs būtu iegājuši veikalā ar $100 un nopirkuši mantas $200 vai $300 rubļu vērtībā, vai pat vairāk.

Speciālo rubļu certifikātus var arī ļoti izdevīgi apmainīt pret parastajiem rubļiem.

PILNĪGA GARANTIJA UN APDROŠINĀŠANA

Certifikātu piegāde mājās apm. 3 nedēļu laikā.

Speciālā rubļa vērtība ir $2.60

ŠĪ CENA IR VISS, KAS JUMS JAMAKSĀ. NEKĀDU CITU IZDEVUMU.

PIEPRASIET MŪSU ILUSTRĒTOS KATALOGUS.

PASŪTINIET TAGAD TIKAI

caur

INTERTRADE

EXPRESS CORP.

125 East 23rd. Street,

Fifth floor

NEW YORK, N.Y. 10010,

tālr. 982-1530

Ļoti svarīgi — Automobiļi

Ātra piegāde.

Cenas US$

Moskvitch 412 IE Export Model	$3570.-
Moskvitch 408 IE	$3285.-
Zhiguli VAZ 2101	$3520.-
Zaporozhets ZAZ 968	$2250.-

Pieprasiet mūsu speciālo ilustrēto apkārtrakstu ar automašīnu attēliem. Pieņemam pasūtinājumus arī DZĪVOKĻIEM.

PĀRSŪTAM LIETOTAS DRĒBES.

Mums ir 23 gadu pieredze šinīs darījumos un mums ir tūkstošiem apmierinātu klientu.

(38. turpinājums)

„Tā ir mana skaistākā dāvana visā manā mūžā," viņa noteica un pārvilka segu pār pleciem.

Sveču gaisma klusi vibrēja, atdzīvinot visus nedzīvos priekšmetus ēnu rotaļā uz sienām. Kapteiņa Grīvas balss reizēm klusa, tikko sadzirdama, reizēm skaļa un bravūrīga, ko pārtrauca klausītājas smiekli, pārcilāja pagātnes notikumus, kā līgava pārcilā savu pūru pirms došanās tautās.

Kā runātājs, tā klausītāja bija pārsteigti, kad trijos no rīta iedegās elektriskās spuldzes. Grīvas māte piecēlās, izdzēsa ugunis un devās pie miera.

Sniegos iegrimusi, ziemas saules apmirdzētā apkārtne atgādināja milzīgu dārgakmeni, kur pašā vidū atradās Grīvu miteklis. Koku stumbri sniegā iezīmēja dažāda lieluma perpendikulāras figūras, un lielās priedes zari bija rotāti baltām sniega sermuliņa ādām. Divas vāveres steidzās uz ziemas putnu barotavu, bet no tuvējā bērza nolaidās māju īpašnieks — sīlis ar sievu un padzina nelūgtos viesus.

Kādu vakaru Grīvu pāris iegrima ilgā un dziļā sarunā par nāvi. Vecais jūras vilks teicās ticam kādai iekšējai pārliecībai, ka cilvēki paši sagatavo ceļu nāvei, tāpat kā dzīvei. Grīvas māte apšaubīja vīra pārliecību, jo dažreiz nāves cēlonis ir tik briesmīgs, ka pat dzīvē vispacietīgākais un iecietīgākais cilvēks sabrūk un pārvēršas briesmonī, vai arī tā sazāļots, ka zaudē pats savu cilvēcīgo izskatu. Jā, paldies Dievam, Grīvas tēvam slimība nebija laupījusi saprātu, viņš gatavojās nāvei, tāpat kā gaŗākam jūras braucienam.

Janvāŗa mēneša snigšanai nebija ne sākuma, ne gala. Ciema iedzīvotāji bija ieputināti un nogriezti no pārējām apdzīvotajām vietām. Vitmaņa sniega arkli strādāja dienām un naktīm, bet Grīvas tēvs bija īgns. Jau piecas dienas Edgars Vitmanis nebija iegriezies pie Grīvām, lai nobeigtu iesākto šacha partiju. Sniega kupenas, sešas līdz astoņas pēdas augstumā, pacēlās abās pusēs lielceļam, bet sniegs vēl vienmēr sniga. Brīžiem Grīvas mātei likās, ka visus ciema iedzīvotājus apraks dzīvus. Pasts nepienāca jau trešo nedēļu, arī telefons brīžiem streikoja. Ritvara vecāki dzīvoja neziņā un bailēs par dēla atbrīvošanu.

NO GRĪVAS TĒVA DIENAS GRĀMATAS

10. februārī

Ledains lietus un atkala. Lielie sniega vāli kā spīdīgā cellofanā ievīstīti vates ruļļi. Labi, ka māte visur iet kājām. Larisas dāvātie eskimu zābaciņi esot vareni, nemaz neslīdot. Beidzot pie mums ieradās Džerijs. Negribēju ticēt savām acīm. Izskatījās pēc seno laiku paunu žīdiņa, pasta soma uz muguras, spieķītis pie rokas. Viņš tačū ir daudz jaunāks par mani, bet šorīt, kad tas uzmanīgi soli pa solim nāca pa iebraucamo ceļu, es jutos kā jauneklis. Ak, ja man klausītu kājas!... Nu jā, nav ko žēloties. Esmu norūpēies par māti. Viņa kļūst jo dienas vājāka. Nav arī vairs tā iekšējā miera, kas man tik daudz palīdzējis uzturēt spirgtu garu. Vai viņa ko slēpj?...

Par Ritvaru mēs ciešam abi... Labi gan, ka Elīza man nopirka jaunu dienas grāmatu... Ko netīk teikt, ieraksta grāmatā...

Dienas kļūst gaŗākas. Apbrīnojami, ka piecas vai desmit minūtes gaŗāka dienas gaisma spēj ietekmēt cilvēka garastāvokli. Īstenībā es nekad nebiju tā īsti iedziļinājies vai novērojis, cik bezgala krāšņa ir ziema. Man grūti atraut skatu skābardes lapām, ko rudens vējš nav norāvis. Tās, piekļāvušās rudajiem koku stumbriem, viz ziemas saulē blāvi zeltainā mirdzumā. Lielākais prieks man ir par koši zīlajiem sīļiem, kas iemīļojuši veco skābardi un mātes izliktos putnu barības traukus...

Harijs man sūdzēja savas bēdas vēstulē par viņa jaunākās māsas negribīgumu mācīties. Meitene par citu nerunājot kā par braukšanu pie vecajiem Grīvām. Džerija dēls solījās aprunāties ar Plasida pilsētas vidusskolas pārzini, vai Merilīna nevarētu savas mācības tepat turpināt. Man ir liels prieks. Būs dzīvība mājās, citādi mēs ar māti par nāvi vien runājam."...

Beidzot arī Grīvām pienāca pasts. Pabieza vēstule no Aijas. Atgriežot aploksni, Grīvas tēvu pārsteidza trīs vēstules: no Aijas, Elīzas un Ritvara. Kapteinis iesāka ar dēla vēstuli.

5. janvārī.

„Mīļo tēt un māmiņ!

Šīs dienas bijušas bēdīgas, arī uztraukumu pilnas. Tāpat dažādi notikumi gadījušies — gan pilnīgi, gan arī tikai daļēji man zināmi. Mēģināšu visam tam pēc iespējas mierīgi pieskarties, laikam būs jāsūta šī zīmīte ar Aiju, jo citādi nekādi nevarēšu šodien divas zīmītes ne uzrakstīt, ne izsūtīt, jo arī Aijai man IR šodien jāraksta. Tā iznāks, laikam, ka būs jāiztiek ar vienu vēstuli divās vietās. Bet to jau jūs redzēsit no vēstules saņemšanas datuma un no nosūtītāja uz aploksnes.

Vakar vakarā (4. janvārī) man piezvanīja Gaišais. Runāja skaisti un jauki; atvainojās, ka tā nu esot aizkavējusies „otra lieta", teikdams, ka es taču zinot, ka viņš neko nespējot izdarīt laikā"; vēlreiz centās iestāstīt, ka viņš neesot man šo nelaimi uzgrūdis; pastāstīja arī, ka Pīlara aģents Pušijs esot „apstrādājis" mani kādā valdības žurnālā. Viņam esot žēl, bet viņš nekā nevarot darīt kā vienīgi turēties nost. — „Otru lietu" viņš apsola izbeigt pirms kongresa sesijas (februāŗa vidū). Lai ticot. — Lai es par to nerunājot, bet viņš palīdzēšot arī Strautam dabūt man paroli. — Lai Harisam nestāstot nekā ļauna par valdību, tas man kaitētu, un H. man nepalīdzēšot... Ko ar šiem cilvēkiem lai dara? Mēs nomirsim un viņus nesapratīsim.

„Otras lietas" jautājumā es nu 99% ticu. Domāju, ka kaut kādu ietekmi atstāja arī Aijas vizīte pie tiesneša Britnela, kaut gan Gaišais to neminēja un es taču „nekā nezinādams" nevarēju tam pieskarties.

Smagi nospieda ziņa par ļauno aprakstu valdības žurnālā; tas rāda, ka ir spēki, kas cīnīsies pret manu brīvību un brīvībā pret rehabilitēšanos un katru plānu atkal uzķepuroties uz kājām. Varu iedomāties, cik ļoti Aijai, Larisai, Harijam, Ilgvaram, Zintim, Airai, Elīzai, Cildai un jums abiem tas ķeras pie sirds. Kā to tik lepns puika kā Ilgvars pacietīs? — Es jau tā ķengu raksta saturu nezinu; nezinu arī, ko tur varētu darīt un vai vispār tur ko var darīt. Ja nebūtu jaunā nelaime, tas ķengu raksts, ko nu pārdrukās citi žurnāli, es varētu teikt, ka vakar vakara saruna ar Gaišo man atkal drusku atdeva cerību un es atkal spētu domāt par kādu nākotnes projektu, kam bija aptrūcis spēka.

Piedodiet, es tīšām rakstīju šo vēstuli sausi, lietišķīgi: tā vieglāk.

Mūžam jūsu dēls Ritvars."

Aija pastāstīja par tikšanos ar tiesnesi Britnelu un Dr. Saukumu, neminot miljonāru Velsu. Elīzas vēstules saturs bija lasāms starp rindām, un Grīvas tēvs to prata vislabāk. Par katru ģimenes locekli viņa rūpējās arī būdama prom. Grīvas tēva vedekla nespēja pierast pie domas, ka vīra vecāki vairs nedzīvo viņas mājā.

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● Pēdējais DV vīru koŗa Kanadā uzvedums Toronto „Reiz tālu kaujas laukā" dziesmās un skatos Riverdēles vidusskolas telpās 24. martā bija pulcinājis 600 apmeklētāju, galvenokārt Daugavas vanadžu un DV jaunatnes salidojuma dalībniekus un DV Kanadas nodaļu delegātus. Uzveduma režisors bija Voldemārs Pukats, koŗa diriģents Arnolds Saulīte, mūzikālās daļas vadītājs Imants Sakss, teksta sakārtotājs Edgars Kraujiņš, komandants Elmārs Krūka, solisti Mirjama Bērziņa un Skaidrīte Darkēvica, Edgars Ābele (dižkareivis Vilibalds Drosmiņš), dekorātore Tonija Krūka, apgaismotāji Imants Ķipis, kas bija arī skaņu meistars, un Ainārs Māliņš, kuŗus visus pēc uzveduma izsauca uz skatuves, apmeklētājiem viņus suminot ilgiem aplausiem. Tālienes viesiem uzvedums tā patika, ka vīru koris saņēmis aicinājumu viesoties Londonā, Niagarā un Bafalo. Pēc izrādes uzveduma dalībnieki ieradās delegātiem rīkotajā vakarā Daugavas Vanagu namā.

● DV Toronto nodaļas valdes sēdē 22. martā DV namā, priekšsēža V. Plūdoņa aicināti, tās dalībnieki ar klusuma brīdi godināja mūžībā aizsaukto nodaļas biedru-veicinātāju Vili Uisku. Sēdē galvenokārt pārrunāja jautājumus un vadlīnijas sakarā ar DV Kanadas nodaļu delegātu sapulci. Par pārstāvi LNAK sesijā apstiprināja līdzšinējo O. Zvirgzdgraudu, tāpat arī pārstāvi Latviešu namā, lēdzšinējo A. Šternu. DV dienu rīcības komitejā darbosies līdzšinējie A. Šterns un A. Siksna, bet no jauna izraudzīja nod. jaunatnes noz. vad. E. Kalviņu. Sakarā ar nodaļas biedra LKOK kapt. Ernesta Kuršinska aiziešanu mūžībā, izpildot viņa piederīgo vēlēšanos, ziedu vietā naudu nodeva LKOK biedrībai (50 dol.). Līdzīgu summu biedrībai nodevusi arī DV Kanadas valde. Jaunievēlētais nodaļas valdes loceklis Imants Magons darbosies par nodaļas biedrzini.

● Latviešu ģimnazijas audzēkņu vakars 25. martā Latviešu namā bija pulcinājis 170 apmeklētāju. Programmu, kas bija skolēnu talantu un varējumu parāde, pārmaiņus pieteica Benita Kalna, Laila Mārsone un Pēteris Dzintars. Sarīkojumu ievadīja 3. klases audzēknis Pēteris Zariņš ar īsreferātu „Tautas pašlepnums un pašapziņas motīvs latviešu literātūrā". 3. klases audzēknes Dainas Siliņas runas temats bija: Dievs latviešu tautas dziesmās". Ilze Morgensterna lasīja sacerējumu „Dzimtenes motīvs latviešu literātūrā". Apskatu par senlatvju kaŗa mākslu sniedza 2. klases audzēknis Andris Aldermanis, stāstījumu papildinot ar diapozitīvu demonstrējumu. Ar klavieŗu solo piedalījās 3. klases audzēkņi Daina Brumele, atskaņojot Jāzepa Vītola Ej, saulīte, drīz pie Dieva, bet Pēteris Zariņš atskaņoja Jāzepa Vītola tautasdziesmu sabalsojumus un Emīļa Dārziņa Melancholisko valsi. Bez tam vēl abi brāļi Zariņi, pianists Pēteris un vijolnieks Andris, kopīgi nospēlēja Allegro brilliante (Willew Ten-Have). 4. klases audzēkne Ilze Andžāne skandēja pašas sacerētas vārsmas, bet 2. klases audzēknes Pamela Melnbārde un Astra Maksiņa deklamēja R. Blaumaņa un J. Akurātera dzejoļus. Programmas pirmās daļas beigās ģimnazijas koklētāji atskaņoja trīs tautasdziesmas. Programmas otrā daļā bija H. Pētersones iestudētie skati no R. Blaumaņa lugas Ļaunais gars, piedaloties 2. kl. audzēkņiem — Ingrīdai Kaņķei, Ligitai Tauriņai, Andrim Bebrim, Viktoram Dreifeldam, Kārlim Pētersonam un 3. kl. audzēknēm Brigitai Jomai un Ilzei Morgenšternai. Sekoja cienasts — audzēkņu pašu gatavotie cepumi un atspirdzinājumi saimnieces R. Gailes vadībā, rotaļas un dejas, klavieŗmūziku spēlējot O. Upeniecei.

● Sv. Jāņa draudzes svētdienas skolas jauno talantu pēcpusdiena bija pulcinājusi 250 apmeklētāju, kas apskatīja Saulaines bērnu nometnes rokdarbu skati ar audumiem, izšuvumiem, kokgriezumu darbiem, keramiku, sveču lējumiem u.c. Priekšnesumu daļā ar klavieŗsolo piedalījās Daina Brumele, Mārtiņš Pētersons, Renāte Cīrule, Ilze Ezergaile, Kristīne Kirkupe, Anita Tanne, Aivars Tannis, Zaiga Frīdenberga, Sandra Berķe, Jānis Liepiņš, Ruta Āze un māsas — Rita un Ilze Bērzes no Berijas. Daina Brumele un Astra Vītola atskaņoja 2 kokļu duetus, bet Ingrīda un Aina Kaņķe spēlēja trombas. Duetu dziedāja Ilze un Astrīde Ezergailes, klavieŗu pavadījumu spēlējot Rutai Āzei. Vēl dziedāja četras māsas — Astrīde, Ingrīda, Daina un Kristīne Kaņķes, bet vijoles solo atskaņoja Astrēde Kaņķe. Mārtiņš Pētersons (no Sv. Katrīnām) teica Ķeņča lūgšanu no Mērnieku laikiem. Viņš arī deklamējis Sv. Katrīnu radiofonā angļu valodā Dievs, Tava zem deg 18. novembŗa svētkos. Vēl deklamēja Andris Briedītis, Astra Štrause, Zinta Frīdenberga un Astrīde Kaņķe. Programmu pieteica draudzes svētdienas skolas vadītāja Anna Kurse. Sarīkojums deva 333.50 dol. atlikumu, kas ir svētdienas skolas audzēkņu dāvinājums Saulaines dīķa ierīkošanai. Draudzes dāmu komiteja bija rīkojusi mantu loteriju un cienastu.

● Latvisko tradiciju kopēju Burtnieki Lieldienu daudzinājumā 25. martā Latviešu namā piedalījās 50 dalībnieki, to vadīja J. Vandelis, galveno runu teicot J. Paliepam par tematu „Latvju dainu ētiskās atskaņas Kanta reliģiskā filozofijā". Vācu filozofs Emanuēls Kants bijis baltu izcelsmes (vectēvi — kuršu un lietuviešu izcelsmes). Kokļu ansamblis „Vaidelotis" Visvalža Freimaņa vadībā pavadīja visas kopīgi dziedātās kulta dziesmas. Sandra Ķuze uz stabules atskaņoja 3 tautasdziesmas V. Freimaņa kokles pavadījumā. Biruta Senkēviča un Arvīds Memenis skandēja dzejoļus. Zālē uz galdiņa bija novietots ķipītis ar ūdeni. Pēc senām latviešu Lieldienu paražām agrā rītā bija jānoskalo seja strauta ūdenī, ko simboliski darīja tēlnieks A. Kopmanis. Daudzinājums beidzās ar kopmielastu, kuŗā A. Kopmanis pastāstīja par latvju rakstiem. Aprīlī atzīmēs dižvadoņa A. Brastiņa 80 mūža gadu daudzinājumu Jongstaunā, Ohio.

● Minsteres latviešu ģimnazijas audzēkņu etnografiskā uzveduma „Mičošana" viesizrāde Toronto būs 8. aprīlī, plkst. 6 vak. (Lawrence Park kolledžiātā). 10. aprīlī notiks paneļdiskusija par Minsteres latviešu ģimnaziju Toronto latviešu tautas augstskolas semināra laikā Latviešu namā. Hamiltonā mičotāji ieradīsies 7. aprīlī, bet Londonā — 12. aprīlī.

● Toronto latviešu teātŗa pirmizrāde ar Toma Stoparda komēdiju Kad istabā līst, svētdien, 15. aprīlī, plkst. 3 pēcp. Broktona vidusskolā (Awde Street). Biļetes iepriekšpārdošanā DV grāmatnīcā, Latviešu namā, tālr. 921-7121 vai izrādes dienā pie kases. Pensionāriem un jauniešiem zem 16. g. puscenas.

● Divi latviešu jaunās paaudzes fotografi, Jānis Tannis un Viesturs Treiguts, atvēruši jaunu foto uzņēmumu — Tanvi studios, kas atrodas Villovdēlā (181 Willowdale Ave., tālrunis 225-0853). Nosaukums ņemts no viena partneŗa uzvārda un otra vārda zilbēm.

● Nedēļu pēc ievietošanas Sv. Jozefa slimnīcā ar asinsvēzi 19. martā 71 g. vecumā mirusi Emīlija Garumsone, dzim Dābola. Māc. Ā. Čops 23. martā vadīja aizlūguma dievkalpojumu Rosāra bēŗu namā un 24. martā izvadīja no Sv. Andreja baznīcas uz Jorkas latviešu kapiem. E. Garumsone bija draudzes dāmu komitejas darbiniece līdz pat savai saslimšanai. Kapsētā no Sv. Andreja draudzes un Latviešu pensionāru vārdā atvadījās R. Roze un Biruta Senkēviča. Aizgājēja atstāj dzīvesbiedru Ernestu, meitu ar znotu un 3 mazbērnus.

● Kādreizējais dzērbenietis Viesturs Zariņš 18. martā Toronto atskatījās uz 50 mūža gadiem. Jubilārs kopš ierašanās Kanadā jau vairāk nekā 20 gadus strādā Ontario Hydro dienestā. Viņa pašreizējā darba vieta ir Pikeringas atomspēkstacijā.

● Uz 70 mūža gadiem 21. martā atskatījās Toronto mednieku un makšķernieku kluba sporta daļas vadītājs Kārlis Šverms. Viņš darbojas arī DV Toronto nodaļā.

● Toronto mednieku un makšķernieku kluba žibulēšanas sacensības (asaŗiem) 25. martā Daglasa ragā, Simko ezerā, pulcināja 16 pieaugušo makšķernieku un 3 jauniešus. Veiksmīgākais makšķernieks šoreiz bija Ž. Bērziņš (22 asaŗi), iegūstot uz 1 gadu ceļojošo kausu; 2. vietā J. Greizis (15), bet 3. v. F. Noveiko (14). Jauniešu klasē veiksmīgākais bija J. Birznieks (17 asaŗi), bet A. Sīlis ieguva 3 asaŗus. Sacensības vadīja J. Birznieks un J. Greizis. Visu trīs klubu (Toronto, Hamiltonas, Sv. Katrīnu) pārstāvju sanāksme 31. martā Žaņa Kurmīša mājā Hamiltonā. Toronto kluba biedru kārtējā mēneša sanāksme 5. aprīlī plkst. 8 vakarā DV namā.

● Toronto Austrumu draudzes dāmu komitejas rīkotā draudzes vakarā 25. martā Sv. Barnaba baznīcas augšējā zālē bija 120 apmeklētāju. Priekšnesumu daļā E. Lejiņš rādīja filmu no sava pagājušā gada ceļojuma pa Jaunzēlandi. Viņš īsā apskatā pastāstīja par šīs zemes vēsturi, ģeografiju un pašreizējo sociālo un politisko iekārtu. Filmā, kuŗas izrāde ilga pusotras stundas, redzēja galvenokārt pilsētu un lauku uzņēmumus. Tai bija pieskaņota arī mūzika. Dāmu komiteja bija gādājusi par kafijas galdu. Sarīkojums deva 178 dol. atlikumu.

● Sv. Jāņa draudzes palīdzības fonda kapitāls uz šāgada 1. janvāri bija 79,530 dol., no tiem 50.000 dol. vērtspapīros, bet pārējā nauda noguldīta bankās. Pērngad no noguldījumu procentiem ieņemts 4124 dol., dalībnieku iemaksas nāves gadījumos 14.079 dol. Pārskata gadā bijuši 16 miršanas gadījumi, kuŗos izmaksāts 11.100 dol. Fonda pastāvēšanas 22 gados kopējā izmaksātā summa sasniegusi 157.653 dol. Fonda dalībnieku skaits šāgada 1. janvārī — 1039. Pārskata gadā bijušas 12 valdes sēdes. Fonda dalībnieku gada sapulce 1. aprīlī, plkst. 11.30 rītā, Sv. Jāņa draudzes sanāksmju telpās.

● TLB bridža kopas revanšspēlē ar zviedru klubu, piedaloties arī dāņiem un igauņiem, sacensībās Igauņu namā 20. martā risinājās četras stundas, no katras puses piedaloties 8 pāriem. Spēles vadīja Zigudrs Augulis jr. Latvieši ieguva 738 punktus, zviedru klubs 606. Pēc punktu skaita latviešu spēlētāji ierindojās šādi: 1. v. A. Augulis sen. pārī ar O. Dzērvītis 109½ p., 2. v. B. Plūme un E. Rolavs (104 p.), 3. v. A. Pone un L. Dzērvīte (98 p.), 4. v. J. Erdmanis un G. Upaļnieks (96 p.).

Latviešu jaunatnes mūzikas pēcpusdienā Latviešu namā Toronto, dāmu komitejas sarīkojumā. Attēlā jaunie mūziķi ar saviem skolotājiem, pirmajā rindā no kreisās — Richards Upenieks, Sandra Gulbe, Latviešu nama Toronto dāmu komitejas priekšniece Sofija Zaķe, M. Tūtere - Kundrate, I. Štrāle-Didrichsone, Pāvils Zariņš, Andris Zariņš. 2. r.: viesis Rojs Kho, Edmunds Treijs, Edite Marovska, Margrieta Upeniece, Nora Būmane, Karīna Bebre, Valda Gulbe un Ruta Āze. Aizmugurē: Visvaldis Freimanis, Pēteris Zariņš, Atis Freimanis, Roberts Memenis un Ivars Melnbārdis.

Foto: J. Ligers

Jauniešu koncerts

Latviešu biedrības dāmu komitejas izkārtojumā 18. martā aizritēja gadskārtējā jaunatnes mūzikas pēcpusdiena Toronto. Izpildītājos gan klaviernieki, gan vijolnieki, bez tam harpiste un koklētāju ansamblis. Līdz ar to programma ļoti daudzveidīga, un tiešām jāpriecājas par pianistes Martas Tūteres - Kundrates tās veiksmīgu mākslinieciško sakārtojumu.

Tā kā no jauniešiem tiek prasīts zināms mūzikālais līmenis, tad gluži iesācēja neveiksmju nemanīja, un jau koncerta ievadā Sandras Gulbes spēlētie Bartoka un Šūmaņa darbi izskanēja veikli un ritmiski. Tāpat atzīstami bija Lauras Gulbes un Ritas Āzes Gliēna un Debisī izpildījumi. Klavieŗu priekšnesumi mainījās ar retāk dzirdētu Noras Būmanes harpas solo (kuŗā Debisī Arabeska padevās sevišķi raiti) un Andŗa Zariņa atraisīti spēlēto Ten — Have Allegro Brilliante vijoli. Tāpat Richardam un Margrietai Upeniekiem izdevās skaisti parādīt Mocarta stila vieglumu vijoles sonātā. Pirmās daļas nobeigumā Pēteris Zariņš spēlēja skanīgās J. Vītola Tautas dziesmu parafrazes, un kopspēlē ar Rich. Upenieku Hendeļa fa mažora sonātas divi daļas, no kuŗām sevišķi brīvi izskanēja pēdējā.

Koncerta otru daļu ievadīja Karina Bebre — atmiņā ieskanas raitas, labi frazētas ātrās pasāža Šuberta Impromptā. Sekoja Edmunda Treija vijoles solo, kuŗā dzirdējām Hendeļa Ūdens mūziku un labi pārdomātu Telemana Koncertu sol mažorā. Laikmetīgu mūzikas dzirksti koncerta norisē ienesa Ivars Melnbārdis ar Vivace daļu no Volfganga Dārziņa Mazās svītas Nr. 5, kam sekoja silti vienkārši atskaņotas tautas dziesmu apdares koklēm. Jauniešu mūzikas pēcpusdienas izskaņā Edīte Marovska ļoti iejūtīgi nospēlēja Scriabina Etīdi un techniski spēcīgo J. Vītola Viļņu dziesmu.

Ilze Štrāle -Didrichsone

ADOLFS SVENNE 70 GADNIEKS

25. martā uz 70 dzīves gadiem atskatījās mag. iur. Adolfs Svenne, viens no vispopulārākiem sabiedriskiem darbiniekiem Toronto, ko agrāk pazināms kā Latviešu nacionālās apvienības Kanadā valdes priekšsēdi, bet vēlāk kā Latviešu kreditsabiedrības pārvaldnieku.

Jubilārs dzimis Stāmerienes **pagasta Mežmaišu mājās.** Ģimenē vēl bija divi jaunāki brāļi, Paulis un Jānis, bet tie abi krituši kaujās Otrā pasaules kaŗā. **Jubilārs beidzis Alūksnes**

Ādolfs Svenne

ģimnaziju un ieguvis skolotāja tiesības. Darbojies par skolotāju Zilupē, vēlāk pārmācis uz Rīgu un strādājis valsts paraugpamatskolā un Franču licejā. 1936. g. beidzis Latvijas universitāti ar jurisprudences **maģistra gradu. Šai profesijā ju**bilārs gūst ne tikai darba prieku, bet arī ievērojamus panākumus. Adolfs Svenne ir Tieslietu ministra sekretārs, vēlāk Valmieras iecirkņa miertiesnesis līdz 1944. gadam, kad kopā ar ģimeni dodas trimdā uz Dāniju. Šeit viņš sākumā strādā bibliotēkā, vēlāk iegūst savu

(Turpinājums 10. lp.)

Baltiešu filatelijas izstādē latviešu kluba novietnē, no kreisās: Ž. Grundmanis, A. Zaķītis, Z. Michelsons, P. Rudlapa un J. Ronis. Foto: J. Ligers

Nauda, pastmarkas un ordeņi

BALTIJAS VALSTU FILATELIJAS UN NUMIZMATIKAS IZSTĀDE, BALTPEX IV, TORONTO

Kopš 1962. gada pie daudzajiem baltiešu sadarbības pasākumiem pieskaitāma arī filatelijas un numizmatikas izstāde, kas šogad, 17. un 18. martā Lietuviešu centra telpās Toronto notika jau ceturto reizi. Kollekcionāru aprindās šī izstāde pazīstama saīsinājumā kā BALTPEX, ar kādu nosaukumu izstādes laikā Toronto galvenajā pastā tiek lietots speciāls „sloganа" zīmogs. Šogad pirmo reizi izstāde guvusi arī teicamu publicitāti vietējā rīta laikrakstā The Globe and Mail, kur garākā rakstā Filatelijas komentātors D. Patriks (Douglas Patrick) iepazīstina lasītājus ar Latvijas vēsturiskajiem faktiem, okupācijas varām, neatkarības izcīnīšanu, 2. pasaules karā vācu un Pad. sav. okupāciju, kā arī beidzot ar iekļaušanu Pad. savienībā. Kaut gan rakstā ieviesušās dažas faktu kļūmes, arī ilustrācijai pievienotā pastmarka ar Krievijas cara Nikolaja II attēlu nav piemēroti izvēlēta, tomēr šai publicitātei pozitīva nozīme kā filatelistiskā, tā arī nacionālā plāksnē.

Izstāde aptver 112 logatus, kas vienlīdz sadalīti visu triju zemju filatelistiskiem klāstiem, kā arī 17 logatus numizmatikas klāstiem. Žēl, ka izstādē nebija neviena paša igauņu numizmatikas klāsta, tā radot kopiespaidu un zināmu salīdzinājumu par visu 3 Baltijas valstu naudas zīmju un monētu izdevumiem. Pārskatāmu un samērā pilnīgu Latvijas naudas zīmju klāstu bija izstādījusi Erna Alberinga no Bramptonas, iegūstot pirmo godalgu. Tāpat pirmo godalgu numizmatikas klasē ieguva viņas kollēga — lietuvietis P. Morkūnas, no Toronto par izstādītajām Lietuvas naudas zīmēm un monētām. Latvijas monētu klāstu bija izstādījis P. Rudlaps no Toronto, bet Ž. Grundmanis Latvijas ordeņu un goda zīmju klāstu, ar ko ieguva 2. godalgu. Liekas, ka šis klāsts bija pelnījis augstāku novērtējumu, jo kaut gan ordeņa un goda zīmju kollekcija nav jauns, tomēr viens no grūtākajiem un retākajiem kollekcionēšanas veidiem. Ž. Grundmaņa klāsts aptvērta Triju zvaigžņu ordeņa vairākas šķiras ar attiecīgām lentēm. Tāpat pie retiem eksponātiem pieskaitāms arī Lāčplēša kara ordenis, Aizsargu nopelnu krusts u. c.

Izstādes labāko klāstu jeb eksponātu godalgošanai šoreiz bija lietota savdabīga mērauklа, neizvērtējot visas izstādes materiālus kā vienu kopēju vienību, bet katrai tautībai izlemjot godalgu skaitu atsevišķi. Tā visizšķērdīgākie bija lietuvieši, no 14 izstādes dalībniekiem godalgojot 12. Tāpat nesaprotama ir arī galvenās(visā izstādē vienīgās) godalgas piešķiršana samērā vienkāršam klāstam ar Lietuvas pirmās pastmarkas dažādajiem izdevumiem. Labākie Lietuvas klāsti bija čikagietim R. Lapam ar pirmspastmarku laikmeta aploksnēm un zīmogiem Lietuvā, kas izpelnījās pirmo godalgu. No starptautiski pazīstamiem lietuviešu filatelistiem ārpus konkurences piedalījās E. Nortons no ASV, četros logatos rādot visai iespaidīgu klāstu par Lietuvas de Jure atzīšanu.

Igauņi bija izšķīrušies godalgot 4 klāstus. No tiem filatelistiski vērtīgākais un labākais bija pazīstamajam igauņu filatelistam N. Blumam, kas saņēma pelnītu pirmo godalgu par pirms 1918. gada Igaunijā lietoto Krievijas pastmarku, zīmogu un aploksņu klāstu. Pārējo igauņu godalgoto klāstu vidū bija H. Maestes motīvu kollekcija ar Japānas klasiskām un modernām markām, L. Avandes Apvienoto nāciju pastmarku klāsts un speciāla jaunatnes godalga V. Olvingam Ziemsvētku labdarības markām.

Pieticīgi godalgu piešķiršanā bija arī latvieši, kopskaitā sadalot tikai 5 godalgas. Bez jau iepriekš minētajiem numizmatikas klāstiem, vispārējā numizmatikas klasē pirmo godalgu ieguva P. Rudlaps par Apollo mēneša lidojuma tēmu. Vispārējā klasē nebija J. Reinberga pieteiktais motīvu klāsts par pasaules šacha sacensību tēmu pastmarkās.

Ar patīkamu gandarījumu jāatzīmē, ka kādreizējais Hamiltonas jaunietis Uģis Ziemelis sevi apliecina par nopietnu filatelistu, kas tagad ar saviem Latvijas klāstiem var sacensties jebkurā izstādē. Desmit ielogos U. Ziemelis ietilpinājis atzīstami bagātu un vispusīgu filatelistisku materiālu par latviešu tautas ilgajām un nemitīgajām tiekšmēm pēc brīvas Latvijas, klāstā ietilpinot arī Latvijas neatkarības laika panākumus, kas tik bagātīgi izteikti pastmarkās. Viņa klāsts godalgots ar pirmo godalgu.

Mūsu vecās paaudzes filatelistam J. Ronim no Bramptonas šoreiz nācās apmierināties ar 2. godalgu, kaut gan viņa klāsts par valdības pastu Rīgā no 1810 — 1847. gadam, bija viens no labākajiem un arī retākajiem izstādē. Pirmā pasta iestādē Rīgā nodibināta jau 1625. gadā ar toreizējā Zviedrijas karaļa Gustava Ādolfa gādību, kas veda nemitīgus karus ar Krieviju. Tomēr no šī laika filatelistiski materiāli ir vislielākais retums un privātās kollekcijās tikpat kā neiegūstami. Biežāk sastopamas ir pirmsmarku laikmeta aploksnes, sākot ar 1810. gadu, galvenokārt oficiāliem valdības sūtījumiem, kas apzīmēti ar kirila burtiem K. P. (Kasjonnaja Poste). J. Roņa klāstā šis laikmets izteiksmīgi parādīts ar vairākām aploksnēm, uzņēmumiem un zīmējumiem, kā arī piemērotiem paskaidrojumiem.

Citkārt bieži godalgotais Ernas Alberingas klāsts par latviešu karavīru cīņām, kas atspoguļojas pastmarkās, šoreiz palika negodalgots. Ārpus konkurences piedalījās pazīstamais filatelists A. Petrevics no ASV, izstādē rādot brīvās Latvijas labdarības markas, ieskaitot arī Brīvības pieminekļa ziedojumu vākšanas markas un vairākas tuberkulozes apkarošanas marku izdevumus. Toronto latviešu filatelistu klubam teicams ieguvums ir veclatvieša E. Spielberga piedalīšanās, kas izstādē rādīja labi sakārtotu klāstu par filatelijas izdevumiem Rīgā pēdējos 100 gados.

Kaut gan izstādes rīkotāji bija domājuši arī par izstādes katalogu, tomēr izstādes iekārtojums caurmēra apmeklētājiem bija samērā nepārskatāms. Traucēja arī logatu numerācijas trūkums un pat pārpratumus dažos gadījumos radīja no agrākām izstādēm palikušie logatu numuri. Tas tomēr nemazina izstādes teicamo nozīmi un pieliktās pūles, apliecinot, ka arī filatelijai un numizmatikai ir ievērojami nopelni mūsu kultūrālā un nacionālā dzīvē.

Izstādes rīcības komitejā šogad rotācijas kārtībā bija igauņu vadība ar H. Maesti kā priekšsēdi. No latviešiem rīcības komitejā darbojās M. Zichmanis (sekretārs) un E. Michelsons (kasieris), bet žūrijas komisijā A. Dzintars. Izstādi atklāja Toronto pilsētas aldermanis Dž. Bens (John Benn), atzinīgi novērtējot šīs izstādes nozīmi vietējā kultūras dzīvē. Izstādes atklāšanā piedalījās arī TLTA latviešu ģimnazijas pārstāvis L. Vīks, kam M. Zichmanis pasniedza A. Platbārža grāmatu par Latvijas naudas zīmēm un monētām, tā mudinot latviešu jaunatni pievērsties arī filatelijai un numizmatikai.

R. Norītis

Baltiešu filatelijas izstādē Toronto M. Zichmanis pasniedz latviešu jaunatnes audzinātājam L. Vīkam (pa kreisi) grāmatu — Latvijas nauda — ar vēlējumu mudināt skolu jaunatnes interesi par filateliju un numizmatiku.

Foto: J. Ligers

Krievu atomzemūdenes atstāj Baltijas jūru

SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ NO VAŠINGTONAS

Marta beigās jāpabeidzas Indoķīnas konflikta gūstekņu apmaiņai, pēdējiem amerikāņu karavīriem būtu jākāpj kuģos un Vietnamas karam būtu jāpieliek punkts. Neievērojot Parīzes konferences lēmumus, Hanoja tomēr kavējas ar pēdējo amerikāņu gūstekņu atdošanu. Pamiers īstenots vairāk uz papīra nekā dzīvē. Nav noslēpums, ka kaut kur aizkulisēs komūnisti veic priekšdarbus „īstām brīvām vēlēšanām", kuru rezultātā Saigonai varētu aplikt ap kaklu Hanojas cilpu. Nekur parakstītajā nolīgumā nebija paredzēts, ka Hanojai būtu tiesības iefiltrēt Dienvidvietnamā pāris desmit tūkstošu karavīru un arī simtiem Padomju savienībā gatavoto tanku.

Prezidents Niksons šajās dienās pavisam nopietnos vārdos brīdināja Hanoju, atgādino Ziemeļvietnamai respektēt Parīzē parakstīto nolīgumu. Starptautiskā pamiera kontroles komisija, kurā pārstāvēta Kanada, Polija, Ungārija un Indonēzija, pateicoties Kanadas delegācijas noteiktai rīcībai, kaut kā klibodama savu uzdevumu veic. Polijas un Ungārijas pārstāvji ir gan rokām, kājām pretī, kad Kanada un Indonēzija konstatē miera līguma pārkāpšanu no komūnistu puses. Izrādās, ka Kanadas pacietības mēram tomēr savas robežas un Kanada piedraudējusi ar savas pamiera pārraudzīšanas delegācijas atsaukšanu, ja komūnisti arī turpmāk vienpusīgi turpinās ignorēt pamiera paktā dotos solījumus. Ir jābūt lielam optimistam, lai pieņemtu, ka Indoķīnas konfliktu varētu jau drīzumā uzskatīt par likvidētu.

Atstājot Indoķīnas miera izredzes zem lielas jautājuma zīmes, dosimies uz veco, labo Eiropu un mēģināsim ieskatīties Rietumu un Austrumu jaunās labās sadarbības ēras norisē. Kas tad īsti Eiropā notiek? Kā zināms, tad vienā laikā, reizē Helsinkos un Vīnē, sanākušas cerību pilnas atbruņošanās konferences. Patiesībā tās būtu jāsauc par priekškonferencēm, jo tālāk par eventuālas darba kārtas radīšanu pieminētās divas starptautiskās sanāksmes, droši vien, arī netiks. Viens otrs politiķis un daļa pasaules preses uz šīm priekškonferencēm raudzījās nopietni un nereti pat ar diezgan rožainām nākotnes izredzēm apvāršņa malā.

Pēdējā laikā britu stratēģisko studiju centrs pārsteidza pasauli, publicējot dokumentu, kura titullapā rakstīts: „Padomju savienības miera laika stratēģija". Pieminētā ziņojumā konstatēts, ka par spīti pašreizējai Austrumu-Rietumu sadarbībai, Pad. savienības slepenā dienesta aktīvitāte ievērojami kāpināta. Pēdējo desmit gadu laikā padomju diplomātisko, tirdzniecisko un citu misiju darbinieku skaits Rietumeiropā pieaudzis par 50 proc., t. i. no 1485 uz 2146. Lielā puse no šiem padomju diplomātiem, preses pārstāvjiem un citiem īpašiem delegātiem patiesībā esot čekas vai militārās izlūkošanas dienesta darbinieki. Londonas institūtam ir ziņas, ka 72 proc. no Rietumeiropā akreditētiem Kremļa diplomātiem ir rūpīgi sagatavoti Kremļa spiegi. Un šeit runa ir par oficiāliem, zināmiem spiegiem. Cik liels ir Kremļa slepeno aģentu kopskaits Eiropā, to var tikai minēt. Rietumvācijā vien nesen runāja, ka ieflitrēto komūnistu spiegu skaits ir rakstāms desmit tūkstošos. Kremlis šos „britu fašistu melus" pagaidām nav ne atsaucis, ne, protams, arī apstiprinājis.

Laikā, kad amerikāņi ar krieviem vienojušies par viena otra atomieroča izņemšanu no apgrozības, Maskava sagādājusi vēl vienu citu pārsteigumu. Bez liela trokšņa tā Melnās jūras ostas pilsētiņā Nikolajevņā nolaidusi ūdenī pirmo Pad. savienības lidmašīnu bazes kuģi. Kā zināms, tad līdz šim krievu flotē nebija neviena lidmašīnu bazes kuģa. Ir zināms arī

((Turpinājums 12. lp.)

I. Zamlovskis 21. Kanadas Daugavas vanadžu salidojumu atklājot.

No 20.000 bērniem latviski runā tikai 2000

GAIDU UN SKAUTU VADĪTĀJU KONFERENCE HAMILTONĀ

Lai vienoti sirdīs, mēs, jauni un veci, par Latviju stāvam tik stipri kā klints!

Tāda mude greznoja Hamiltonas draudzes nama telpas 17. un 18. martā, kad tur notika Ziemeļamerikas četru jendu gaidu un skautu vadītāju un vadītāju vietnieku konference, piedaloties 41 gaidu vadītājai un 54 skautu vadītājiem no Kanadas un ASV. Pēc Kanadas jendas gaidu prces G. Upītes vadītā svētbrīža un Kanadas jendas skautu priekšnieka E. Dāvidsona uzrunas ASV gaidu jendas priekšniece M. Eferte pateicās agrākai gaidu pr-cei M. Vilkai par darbu gaidu kustībā un pasniedza velti — glezgnu. Arī skautu priekšnieks F. Sīpols veltīja M. Vilkai atzinīgus pateicības vārdus. Jaunā latviešu gaidu priekšniece Z. Gaujeniece saņēma ziedus.

DV KV vārdā konferenci sveica E. Pulciņš, bet no Hamiltonas Kristus draudzes — Ž. Valdmanis. Bija arī daudz rakstveida apsveikumu, to vidū arī no Austrālijas gaidu un skautu jendas.

Konferenci vadīja A. Freibergs, protokolējot Ritai Gobai un Kātei Lapiņai. Ziņojumus sniedza skautu pilnvarnieku padomes priekšsēdis A. Gaujenieks un Latviešu skautu priekšnieks F. Sīpols, pēdējam referējot arī par latviešu skautu kustību, kuŗā skaitliskā ziņā vērojama maza nosliece, bet to varētu labot, nodibinot skautu vienības latviešu centros, kur tādas vēl nav. Vācijā latviešu skauti vairs nedarbojas. No ASV jendas priekšnieka R. Čaka ziņojuma bija redzams, ka jendas dalībnieku skaits, apm. 460, bijis stabils. To pašu ziņoja E. Dāvidsons no Kanadas par 200 dalībniekiem. Kanadā šogad nodibināta gaidu un skautu labvēļu komiteja, kuŗu vada A. Tīcmanis, abu jendu financiālo līdzekļu sagādāšanai. Par Rīga dimd nometni ziņoja tās rīkotāji G. Kārkliņš un S. Leimanis.

Nākošo lielo jubilejas nometni rīkos 1977. g. no 27. augusta — 4. sept. Ņujorkas draudzes īpašumā Katskiļu kalnos, Latviešu kara invalidu apvienības un V. Dzeņa privātā īpašumā, kopā apm. 600 akru. Ņujorkas Zilā kalna 4. gaidu vienība un Rīgas 90. skautu vienība apņēmušās šīs nometnes sarīkošanu.

Vakarā konferences dalībnieki pulcējās Hillcrest restorānā, kur notika filmas Rīga dimd pirmizrāde un saviesīgs vakars.

Konferences otrā dienā bija vadītāju solījums. Gaidu vadītāju solījumu deva Gunta Duglasa un Irēna Zandberga, abas no Bostonas, Gundega Augenšteina no Čikagas. Skautu vadītāja solījumu deva A. Zandbergs no Bostonas un I. Viljamsone - Intenberga no Hamiltonas. Par iepriekšējā vakarā noskatīto filmu Rīga dimd visiem skatītājiem bija aptaujas lapā pāizsaka savas domas par to. Raksturīgākās atbildes nolasīja konferencē. Skatītāji visumā bijuši apmierināti. Filma izmaksājusi ap. 6000 dol. To izrādīs daudzos latviešu centros, vispirms Kanadā. Filmu gatavojis I. Broks, piedaloties E. Tannim un V. Gustavam. Konference izteica visiem pateicību, tāpat nometnes kasierim Ā. Svennem un grāmatvedim A. Putniņam.

Nākošo abu zemju jendu vadītāju konferenci rīkos nākošgad Čikagā, iespējams, aprīļa beigās. Klīvlandes dziesmu svētkos 1. sept. paredzētas gaidu un skautu vadītāju kopīgas brokastis.

Konferences dalībnieki piedalījās arī Hamiltonas draudzes dievkalpojumā, kuŗu vadīja māc. E. Pavasars, pēc tam draudzes telpās bija Dr. L. Streipa referāts par bērnu latvisko audzināšanu ģimenēs. Referents uzsvēra, ka tagad ārpus Latvijas dzīvo ap 20.000 bērnu līdz 16 g. vecumam, bet no tiem tikai ap 2000 runā latviski, un norādīja, ka ir vecāki, kas šos angliski vai ļoti kropļaini latviski runājošos bērnus sūta vasaras nometnēs, gaidās un skautos, kur viņi, nonākot saskarē ar bērniem, kas labi runā latviski, pēdējos nelabvēlīgi ietekmē. Referents atzina, ka bērniem vispirms latviešu valoda būtu iemācāma ģimenē un tikai tad viņiem valodas apgūšanā varēs ietekmīgi palīdzēt papildskolas un jaunatnes organizācijas.

Dr. L. Streips iepazīstināja klausītājus arī ar modernākiem mācību veidiem un plašu klāstu mācību grāmatu, arī okupētajā Latvijā izdotajām.

Edmunds Ozols

SĪKĀS ZIŅAS

★ Vīnes žīdu dokumentācijas centra vadītājs Vīzentāls preses konferencē Toronto izteicies, ka Kanadā dzīvojot „15 nacistu kara noziedzniekiem", bet atteicies minēt meklējamo vārdus. Kanadas valdība savā laikā noraidījusi viņu izdošanu Pad. savienībai tiesāšanai, jo nav bijusi pārliecināta par taisnīgu tiesas procesu. Pēc Hitlera vietnieka Bormana nāves oficiālā apstiprinājuma Berlīnē, dokumentācijas centrs izbeidzis viņa meklēšanu. Paraģvajā vēl dzīvojot bijušās Aušvicas koncentrācijas nometnes ārsts Richards Kluks, bet Čilē kādreizējais vācu drošības ierēdnis Valters Raufs, pret kuriem ievadīta vajāšana. Izraēlas valdība esot jau ievadījusi sarunas ar Čīles valdību par Raufa izdošanu tiesāšanai Izraēlā.

Memorands sagatavots

(Turpinājums no 1. lp.)

va kopā ar senātoru A. Rumpēteri, agrāko Latvijas ministru A. Bērziņu un juristiem J. Padegu un R. Rūsi izskatījuši šo dokumentu un to koriģējuši.

Juridiskā dokumenta pirmajā lapā ir vispārēji norādījumi par konferences mērķiem. Tālāk norādīts, ka dažās Austrumeiropas valstīs stāvoklis pēc 2. pasaules kaŗa uzskatīts par nokārtotu, bet ne Baltijas valstīs. Nav pieņemams, ka Eiropā varētu būt miers un drošība, pirms nav atrisināts Baltijas valstu jautājums. Seko faktu uzskaite kopš 1939. gada, kad Baltijas valstis zaudēja savu neatkarību. Padomju valdība, aizstāvot Baltijas valstu inkorporāciju, atsaucas uz to, ka jaunizveidotās valdības šinīs zemēs izdarījušas vēlēšanas un ka šo zemju parlamenti pieprasījuši Baltijas republiku uzņemšanu Padomju savienībā.

Šādu uztveri atspēko citi fakti. Padomju militāro bāzu ierīkošanai Latvijas territorijā tās likumīgā valdība piekrita zem Pad. savienības militāriem draudiem. Memorandā norādīts, ka 1940. gadā Maskavas prasību pēc jaunu valdību izveidošanas Baltijas valstīs un šo valstu okupācija bija internacionālo tiesību pārkāpums, laužos ar Igaunijas, Latvijas un Lietuvas valdībām līgtos līgumus. Padomju prasībām nebija pamatojuma un jaunās Baltijas valstu valdības 1940. gadā izveidoja pēc Pad. savienības norādījuma.

Jaunā saeima nebija izveidota pēc Latvijas valsts konstitūcijas. Tās 81. pants aizliedz valdībai mainīt vēlēšanu likumu. Tikai komūnistu sastādītā saraksta kandidātiem atļāva piedalīties vēlēšanās. Tās notika laikā, kad Latviju okupēja padomju militārie spēki. Kaut arī jaunā saeima būtu legāli ievēlēta, arī tad tā nebūtu tiesīga prasīt Latvijas uzņemšanu Pad. savienībā bez vispārējas tautas nobalsošanas. Saeimas „vēlēšanu" laikā ne ar vārdu netika pieminēts par šādu iespējamu pievienošanos.

Padomju režīms Baltijas valstīs nebija legāls, un tas neatspoguļoja tautas gribu. Notika masu deportācijas. Baltijas valstīs izpaudusies cenšanās pēc brīvības. Vācu - krievu 1939. gada līgums atņēmis pašnoteikšanās tiesības šīm valstīm, bet padomju vara nav mēģinājusi tās atjaunot.

Padomju - vācu 1939. gada līgums izsludināms par neesošu attieksmē uz Baltijas valstīm, kā tas tika darīts 1941. gadā attiecībā uz Poliju. Eiropas drošības konferences dalībnieki nedrīkst apstiprināt Baltijas valstu inkorporāciju Pad. savienībā, bet atrisinājums šajās zemēs rodams pēc tautu pašnoteikšanās principa.

Politiskajā dokumentā norādīts, ka Pad. savienība okupējusi Latviju. Uzskaitīti svarīgākie līgumi ar Latviju, ko paskaidrojumi, ka Pad. savienība varmācīgi okupējusi Latviju, latviešu tautai uzspiesta jauna valdība, kā arī norādīts uz pašreizējiem apstākļiem Latvijā, ieskaitot 17 latviešu komūnistu vēstuli. Norādīts uz skolu stāvokli un rusifikāciju. Raksta nobeigumā aizrādījums, ka Latvija ir bijusi neatkarīga valsts un Tautu savienības locekle. Latvieši nav brīvprātīgi atteikušies no savas brīvības un būs pret katru līgumu, kas ierobežotu viņu tiesības prasīt savas valsts neatkarības atjaunošanu.

Pasaules brīvo latviešu apvienības valde ar memorandu jau sīki iepazinusies un to pieņēmusi. Taču iespējami vēl mazāki labojumi. Turpmākais uzdevums nogādāt šo dokumentu dažādu valstu pārstāvībās un ministrijās, kā arī sagatavošanas konferencē Helsinkos, kur piedalās 32 Eiropas valstis, arī ASV un Kanada. Memorandu saņems arī padomju satelītvalstis.

Memorands būs trijās valodās. Tā teksts sastādīts angļu valodā, bet to pārtulkos vēl vācu un franču valodā. Iesniegumam būs pievienota pavadvēstule attiecīgās zemes valodā. Memoranda izsūtīšanu sāks aprīlī un to paredz nobeigt jūnijā. Līdzekļu iegūšanai rīkos globālu līdzekļu vākšanas akciju. Aicinājumi jau sagatavoti un to izsūtīšanu sāks aprīļa beigās, kad būs nobeigta Kultūras fonda līdzekļu vākšana. Jau tagad vairākas organizācijas piesūtījušas brīvprātīgus ziedojumus šī mērķa sekmēšanai. Tāpēc ir lielas cerības, ka atsaucība līdzekļu ziedošanā būs liela.

Memorandam būs pievienoti ap 40 lappušu dažādu dokumentu angļu, vācu un krievu valodā. Nacionālais fonds Zviedrijā jau nodevis savu iesniegumu. Tā ir grāmata „The Baltic States 1940 — 1972", 120 lappuses, kas ir pārspiestie Kerstena dokumenti. Pēc U. Gravas domām būtu labi, ja visus iesniegumus koordinētu ar BPLA. **—be**

Ādolfs Svenne 70-gadnieks

(Turpinājums no 8. lp.)

„zemes stūrīti" un audzē sēklas, reizē darbojas arī latviešu sabiedrībā un no 1948. gada ir Dānijas latviešu apvienības priekšsēdis. 1951. gadā viņš ar ģimeni pārceļas uz Kanadu.

Kanadā, strādādams grāmatvedībā, jubilārs drīz vien sāk darboties Nacionālā apvienībā un no 1953. g. līdz 1959. gadam ir LNAK valdes priekšsēdis. Šai periodā LNAK valde veica lielu darbu, apvienību noorganizējot un nostiprinot. Darbu ievērojami sekmēja valdes priekšsēža prasme un visiem viņa līdzgaitniekiem labi pazīstamā enerģija un neatlaidība.

Kad 1959. g. nodibinājās Toronto latviešu kreditsabiedrība, Adolfs Svenne tanī jo aktīvi piedalās un vēl šodien kā Kreditsabiedrības pārvaldnieks vada šo tagad jau bagāto latviešu pasākumu. Viņš piedalījies arī latviešu kreditsabiedrību dibināšanā citos novados Kanadā un ASV. 1962. gadā Klīvlandē — Latviešu kreditsabiedrību sanāksmē bija pārstāvētas 20 sabiedrības (4 Kanadā, 14 ASV un 2 Austrālijā); par apvienības priekšsēdi toreiz ievēlēja Adolfu Svenni, un šai amatā viņš ir vēl šodien.

Arī skolotāja darbam Toronto ģimnazijā A. Svenne veltījis daudz gadu, sākot ar pirmo skolas dibināšanās laiku, tomēr pirms dažiem gadiem darba slodzes dēļ viņam no skolas darba bija jāaiziet.

Savu 70. dzimšanas dienu jubilārs pavadīja ģimenes, savas korporācijas Fraternitas Lataviensis, kuŗas goda filistrs viņš ir, un citu tuvāko draugu vidū. Adolfa Svennes dēls Juris ieguvis Ph. D. gradu kodolfizikā, ir profesors Manitobas universitātē, ģimenē vēl divas meitas: Edite Mogensena un Valda Kempe, un pa visām trim ģimenēm kopā 8 mazbērni.

Jubilārs saņēma arī daudz rakstveida apsveikumus no draugiem, bijušajiem skolniekiem un paziņām. Arī agrākais Kanadas ministru prezidents Džons Dīfenbēkers bija sūtījis sveicienus. **J. Š.**

Kalamazū draudzei vairs nav parādu

Kalamazū Sv. Jāņa ev.-lut. latviešu draudzes padomes sēdē draudzes sabiedriskajās telpās draudzes priekšnieks V. Grīnbergs ziņoja, ka draudzes darbība pagājušā gadā bijusi rosīga saimnieciskā laukā. Bijis iespējams nokārtot draudzes mājas un tai piegulošā gruntsgabala samaksu pirms termiņa, tā ietaupot 5500 dol. procentu maksu, un draudzei vairs nav parādu. Draudzes baznīcas un draudzes mājas kopvērtība pārsniedz 102.000 dol. Abu gruntsgabalu kopplatība ap 2 akri. Aizvadītajā gadā notikušas 6 valdes un 1 padomes sēde.

Par financiālo stāvokli ziņoja draudzes kasieris J. Anzons. Bilance uz 1. janvāri 133.806 dol.: apgrozības līdzekļi 8212, nekustamu īpašumu kopvērtība 102.058 un inventārs 13.664 dol. Gaŗezera dalības zīmēs ieguldīts 6600 dol., iepirktas kapu vietas par 2115 dol., bet nenokārtotas draudzes locekļu nodevas vēl ir 1157 dol.

Draudzes jaunais budžets 17.020 dol. Palielināta alga un ceļa izdevumi draudzes mācītājam. Draudzes locekļu nodevas palielinātas: vīriešiem no 36 uz 40 dol., sievietēm no 30 uz 35 dol., paredzot no pensionāriem saņemt pusi no šīm normām.

Par draudzes darbu ziņoja draudzes mācītājs prāv. J. Turks. Kopējais draudzes locekļu skaits 538. Bijuši 77

(Turpinājums 20. lp.)

Daugavas vanadžu Kanadā 21. salidojums risinājās 24. martā karalienes Aleksandras pamatskolā Toronto, pulcinot ap 50 dalībnieču. Kā parasti, kupli bija pārstāvētas arī ASV vanadzes. Attēlā dalībnieces, kas bija klāt salidojuma atklāšanā. Otrā rindā — nodaļu un kopu priekšnieces, no kreisās: A. Štrausa (Bafalo), A. Timrota (Ročestra), T. Gailīte (Hamiltona), A. Izaka (Ročestra), N. Pulciņa (Hamiltona), Dz. Taube (Kičenera), Kanadas vanadžu priekšniece M. Jonāne, L. Smolinska (Vinipega), ASV vanadžu priekšniece A. Tīdemane, M. Vītola (Sv. Katrīnas) ASV vanadžu lietu referente A. Utināne (Čikaga), E. Spura (Montreala), A. Magone (Toronto), I. Bērziņa (Londona), V. Pelēna (Vankuvera), M. Benķīte (Druva), L. Āboliņa (Hamiltona) un M. Adama (Bramptona). Foto: J. Liģers

Minsteres latviešu ģimnazijas audzēkņu uzveduma Mičošana viesizrādes Kanadā

Man bij' maza ligaviņa,
Kā ūdeņa burbulītis,
Aijā, trall-la-lā,
Kā ūdeņa burbulītis!

HAMILTONĀ

7. aprīlī pl. 7.30 vak. Dalewood Public School.

TORONTO

8. aprīlī pl. 6 vak. Lawrence Park Collegiate.
10. aprīlī Latviešu namā TLTA semināra laikā paneldiskusijas par Minsteres latv. ģimnaziju.

LONDONĀ

12. aprīlī pl. 8 vak. Moose Lodge, 1701 Trafalgar St.

Kanadas DV 23. delegātu sapulces dalībnieki darbā. Augšējā attēlā no kreisās: R. Norītis, A. Zeltiņš, R. Britāls, O. Ieviņš, E. Jaunzars, V. Krūmiņš, J. Arājs, P. Vītols un A. Kvēps; apakšējā — J. Celmiņš, T. Bērziņš, G. Brikmanis, R. Grāvītis, R. Taube un V. Plūdons. Foto: J. Liģers

Sarīkojumu Kalendārs

31. martā pl. 7 vakarā, Sv. Jāņa baznīcas telpās LPB Kanadas kopas rīkotais Astrides Ivaskas un Voldemāra Avēna vakars.

31. martā plkst. 8 vakarā DV namā, 125 Broadview Ave. DV novusa kopas saviesīgs vakars. Pilna bufete un deja. Spēlēs pazīstamā Arro deju kapella. Biļešu iepriekšpārdošana — zvanīt Ž. Jākobsonam 363-4567.

5. apr. pl. 2 pēcp. Latviešu namā kārtējā pensionāru apv. biedru sanāksme. Filmas izrāde un dažādo interešu grupu nodarbības.

7. apr. DV vanadžu kopa Zīle koncerts un balle Igauņu namā.

8. aprīlī pl. 3 pēcp. Sv. Jāņa baznīcas telpās Gaujas 14. gaidu vienības Liedienu sarīkojums.

14. aprīlī pl. 4 Anitas Grigales Rundānes ērģeļu koncerts St. Paul anglikāņu baznīcā — 227 Bloor Str. E.

14. aprīlī pl. 8 vak. Sv. Andreja baznīcā — Sv. Andreja draudzes kopa 21. Gadskārtējais koncerts.

15. apr. pl. 6 pēcp. Latviešu namā TLB sestdienas skola rīko Birutas Senkēvičas uzvedumu „Vakarēšana."

15. apr. pl. 3 pēcp. Brockton High School, Toronto Teātris, V. Pukata režijā luga: „Kad istabā līst".

18. aprīlī Latviešu namā no pl. 4 — 8 vak. pensionāru kārtējais sarīkojums. Interešu grupu nodarbības un pl. 6 vakarā māc. Ā. Čopa referāts Klusās nedēļas iesvētīšanai.

No 27. — 29 aprīlim Ed. Dzeņa gleznu skate Sv. Jāņa baznīcas telpās, 200 Balmoral Avenue, Toronto.

28. aprīlī pl. 7.30 vak. Latviešu namā Toronto DV sporta kluba 20. futbola sezonas atklāšanas balle ar skaistumkaralienes vēlēšanām. Spēlēs Runči trimdā.

28. apr. pl. 8 vak. ALT Bostonas ansambļa viesizrāde M. Zīverta „Minhauzena precības" Centrālā Technikuma auditorijā.

OTAVĀ

7. apr. pl. 7 vakarā Teachers Collage zālē, 195 Elgin St. Toronto ģimnazijas audzēkņu viesizrāde: Blaumaņa Trīnes grēki. DV sarīkojums.

SV. KATRĪNAS

31. martā pl. 7 vak. Ukraiņu zālē, 177 Niagaras ielā latviešu tautas deju kopa „Jandāls" rīko „Jandālvakaru" ar priekšnesumiem un deju. Spēlēs „Runči."

KIČENERA

5. maijā pl. 7 vak. DV Kičeneras - Vaterlū nodaļas Ceriņu balle Croatia klubā (bij. Shantz Station), 2 jūdzes ziemeļos no Breslavas. Programmā: tautas deju kopa Daugaviņa. Edelveiss deju orķestris E. Zakuļa vadībā.

DRUVA — ŠELBURNA

28. aprīlī pl. 7.30 vak.: Pavasaŗa trakumi.

AICINĀJUMS

Tautiešiem, kam būtu īpašumā Dr. A. Spekkes „Latvijas vēsture" angļu valodā, izdota 1951. gadā un kas būtu ar mieru šo grāmatu pārdot vai ziedot nodošanai Broka universitātei Sv. Katrīnās, rakstīt E. Pulciņam: 18 Parkside Dr., Hamilton, Ont., Canada (tālr. JA-2-6103), DV KV Ārējās informācijas daļas vadītājam.

★ Vispārējās vēlēšanās Argentīnā, kas ir pirmās valstī kopš 1965. gada, ievēlēts peronistu kandidāts, 63 g. vecais Hektors Kampors, kas pārņems prezidenta amatu 25. maijā, izbeidzot valstī 7 gadu ilgo militāristu valdību, kuŗas pēdējais prezidents bija ģenerālis Lanuse. Agrākajam diktātoram Peronam līdz vēlēšanām bija aizliegts atgriezties Argentīnā, lai novērstu varbūtējos nemierus.

L.k.o.k.

Kapt. *Ernests Kuršinskis*

pievienojies aizgājušo varoņu pulkiem.

Dziļās sērās

LĀČPLĒŠA KARA ORDEŅA KAVALIERU BIEDRĪBA

Baltijas tautu federācijas Kanadā jaunievēlētā valde, no kreisās: sekretārs A. Laucis, Baltijas sieviešu padomes Kanadā priekšsēde Laura Krasta un valdes priekšsēdis T. Kronbergs; aizmugurē no kreisās — valdes locekļi: A. Žilinskis, L. Leivats, K. Tori un G. Sukse.

Foto: JAK

RASTA SASKARE AR KANADAS POLITIĶIEM

BALTIJAS TAUTU FEDERĀCIJAS KANADĀ VADĪBU PĀRŅEM LATVIEŠI

Baltijas tautu federācijas Kanadā gada sapulcē, kas notika Toronto latviešu namā, bija ieradušās 37 personas. Sapulci vadīja valdes priekšsēdis U. Peterso.

Īsais gada pārskats deva pārskatāmu ainu par aizvadīto darbības posmu un rādīja, ka Federācijas darbība bijusi ļoti dzīva, it sevišķi politiskā laukā. Cīņā par Baltijas valstu brīvību ir rasta saskare ar Kanadas politiķiem, parlamenta, senāta un valdības locekļiem.

Priekšsēža Peterso un kasieŗa Taņņa pārskatus pieņēma bez labojumiem. Īsu savas darbības pārskatu sanāksmei sniedza arī Baltijas sieviešu padome. Šogad bija pārvēlama Federācijas vadība, nododot to latviešiem. Visus nominētos kandidātus ievēlēja. Jaunais prezidija sastāvs ir sekojošs: priekšsēdis T. Kronbergs, vicepriekšsēži — G. Sukse, K. Tori un G. Simonavičius, sekretārs A. Laucis, bet valdes locekļi — A. Žilinskas un L. Leivats. Baltijas sieviešu padomes Kanadā priekšsēdes amatā izraudzīta L. Krasta.

Jaunais priekšsēdis T. Kronbergs, pārņemot amatu, izteica vēlējumu, lai arī nākotnē Federācijas prezidijā būtu latviešu, lietuviešu un igauņu centrālo organizāciju valžu priekšsēži, kuŗi stāv ciešā saskarē ar savu etnisko grupu un reprezentē savas tautības vairākuma vēlmes.

Kā viens no svarīgākiem gada sapulces lēmumiem bija Politiskās komitejas nodibināšana, kuŗas vadība būs priekšsēža ziņā, bet kā locekļi būs pa divām personām no ikvienas tautības. No latviešiem komitejā izraudzīti — G. Sukse un J. Lejiņš.

Dažādos jautājumos pārrunāja arī 14. jūnija dienas organizēšanas jautājumus. T. Kronbergs ierosināja iesaistīt baltiešu darbā vairāk jaunatnes. Pārrunas skāra arī daudz citu jautājumu. Piemēram, vēlams gūt informāciju par kādu jaundibinātu grupu, kas cenšas dabūt no pilsētas naudas līdzekļus kāda īpašuma iegūšanai, lai it kā izveidotu darbību, kas kalpotu dažādo etnisko grupu interesēm. Tika minēts, ka šīs grupas aktīvistos ir arī amerikāņu dezertieŗi.

Pēc sapulces tās dalībnieki pakavējās pie dāmu komitejas darbinieču piedāvātās kafijas.

Ž. Zentiņš

Baltijas tautu federācijas Kanadā sanāksmē, pa kreisi — līdzšinējās vadības locekļi: K. Tori, U. Peterso un K. Tannis; pa labi, pirmais no kreisās: A. Laucis, G. Sukse, T. Kronbergs, H. Lups, Ž. Zentiņš, J. Leji ņs un A. Rāviņš.

Foto: JAK

Krievu atomzemūdenes . . .

(Turpinājums no 9. lp.)

tas, ka krievi, izsmejot amerikāņu pārākumu šajā flotes klasē, atklāti dēvēja amerikāņu lidmašīnu bazes kuģus par „peldošiem zārkiem".

Jaunais krievu peldošais lidlauks ir ap 900 pēdu gaŗš un, cik zināms, tad 45 tonnu lielajam, jaunajam lidmašīnu bazes kuģim dots Ķijevas vārds. Ķijeva ir viens no modernākiem šī tipa kaŗakuģiem visas pasaules apmērā. Pēc amerikāņu slepenā dienesta ziņām, krievi turpat beidz būvēt otru tādas pašas klases kaŗakuģi. Nikolajevas ostā iesākti priekšdarbi vēl citu lidmašīnu bazes kuģu būvei, un domā, ka līdz 1980. gadam sarkanai flotei būs ne mazāk kā 12 savi peldošie, bet stratēģiski nozīmīgie „zārki".

No citiem avotiem tajā pašā laikā nāk arī ziņa, ka Vidusjūŗā krievu flote pārstāvēta ar tuvu pie 60 vienībām. Starp padomju kaŗakuģiem Vidusjūŗā ir vairāki raķešu ieročiem apbruņoti kreiseri, kam jāpieskaita vismaz pusducis smagā tipa kreiseru. Ar uzlabotas padomju flotes atgriešanos Vidusjūŗā, nopietni apdraudēta Eiropas dienviddaļa; krievu flote ir drauds arī amerikāņu flotei Vidusjūŗā. Viss tas notiek laikā, kad Helsinkos un Vīnē runā par atbruņošanos. . .

Acīm redzot Kremlis mainījis caru laiku militārās stratēģijas konceptu, t. i. uzturēt lielus sauszemes spēkus, kas aizsargājot „matušku", kaut ar cepurēm apsistu visus uzbrucējus. Tieši pēdējo desmit gadu laikā Pad. savienība sākusi īstenot meistarplānu, kas tai nodrošinātu virskundzību pār pasaules jūŗām. Pēc dažu lietpratēju domām, Kremlis jau tagad spēj pārgriezt amerikāņu dzīvības artērijas, pa kuŗām rit starptautiskās tirdzniecības asinis Atlantijas un Klusajā okeanā. Protams, tas nozīmē arī nopietnus draudus eventuāli militārā konfrontācijā. Amerikāņu kaŗaspēku apgādes ceļi pasaules jūŗās jau tagad ir apdraudēti, un, pats galvenais, par spīti nelāgām attieksmēm ar Ēģipti, Pad. savienība jau tagad spēj apdraudēt Vidējo austrumu naftas transportus uz Eiropu un, protams, arī uz Savienotām Valstīm.

Labi informētās aprindās Vašingtonā norāda, ka Pad. savienība pēdējā gada laikā izvākusi gandrīz visas atomzemūdenes no Baltijas jūŗas. Tāpat atomzemūdenes atsauktas no Vidusjūŗas. Virskundzībai pār pasaules jūŗām Pad. savienība esot radījusi divas varenas izejas bazes. Bērenta jūŗā ar komandpunktu Severomorskā, Kolas pussalā, sakoncentrētas 160 padomju zemūdenes ar vismaz 40 atbalsta kuģiem. No šejienes sarkanā flote cauri Norvēģijas jūŗai var no Islandes rietumu un austrumu piekrastes apdraudēt Atlantijas okeana kuģniecību.

Otrs padomju flotes stratēģiskais izejas punkts ir Tālajos austrumos — Vladivostokā un Petropavlovskā. Te 120 krievu zemūdenes papildina 56 apgādes kuģi. No šīs bazes Kremļa flote var viegli pārgriezt Japānas un Korejas tirdzniecības līnijas un, protams, apdraudēt arī Savienoto valstu kuģniecību šajā telpā.

Tāda ir Pad. savienības „atbruņošanās". Un nav nekāds noslēpums, ka prezidentam Niksonam būs jāizcīna jo grūta cīņa kongresā, lai nodrošinātu nepieciešamos līdzekļus amerikāņu kaŗa flotes modernizēšanai un militāram budžetam vispār. Ir skaidrs, ka Savienotās Valstis arī miermīlīgas sadzīvošanas laikā nevar palikt par otrās šķiras militāru spēku. Krieviem jau tagad ir turpat 300 zemūdeņu. Atzīmēsim, ka 2. pasaules kaŗu sākot, Vācijai bija tikai 57 zemūdenes un Japānai, uzbrūkot Perl Harborai, 67 zemūdenes.

Ar politisko muļķību bagātīgi apdāvinātie vācieši ir pirmie Kremļa upuri. Rietumvācijas kanclers Vilijs Brants, parakstot žūksni nenozīmīgu nolīgumu ar Kremli, pārliecināts, ka Vācijai visas briesmas jau novērstas, jo Vācija, lūk, tagad esot neitrāla. Apšaubāmu neitrālitāti Kremlis, droši vien, piedāvās arī Skandinavijas un citām Eiropas valstīm, bet tanī pašā laikā turpinās bruņošanos. Un šī bruņošanās notiek laikā, kad Krievijas pilsētās padomju pilsoņiem stundām ilgi jāstāv rindā pēc racionēto kartupeļu mārciņas un sviesta pickas.

Aleksandrs Ķegumnieks

DV jaunie
(Hamilton
Anita Utin
Zariņa (S
nera), Ing
benieks (

DV jauniešu 2. salidojuma dalībnieki 24. martā Toronto. 1. rindā no kreisās: Laila Pļaviņa (Sadberija), Indra Pulciņa (Hamiltona), Āris Janitens (Sadberija), Alda Janitena (Sadberija), salidojuma vadītāja Baiba Šmita-Kalēja (Hamiltona), Anita Utināne (Čikaga), Sandra Leimane (Toronto) un Aivars Izaks (Ročestra). 2. rindā: Ilga Brikmane (Londona), Laila Zariņa (Sadberija), Linda Zariņa (Sadberija), Laila Tampa (Londona), Viesturs Timrots (Ročestra), Juris Simsons (Kičenera), Ingrīda Preisa (Kičenera) un Harolds Preiss (Kičenera). Aizmugurē: Guntis Brikmanis (Londona), Andrejs Dambenieks (Londona) un Edvīns Kalviņš (Toronto). Foto: J. Liģers

Lielais laimests kritis latvietei ASV

LNAK VALDES SĒDE 21. MARTĀ TORONTO

Latviešu nacionālās apvienības Kanadā valdes sēdē 21. martā Toronto valdes priekšsēdis T. Kronbergs, kas bija ieradies sēdē tūliņ pēc lielās „333" loterijas izlozes Hamiltonā, varēja ziņot, ka lielākais laimests 33.333.33 dol. kritis latvietei E. A. Vītoliņai Arizonā, ASV.

Pirms LNAK padomes sesijas, kas notiks 7. un 8. aprīlī, pašreizējā valde priekšsēža T. Kronberga vadībā savu pēdējo sēdi noturēja 21. martā. Saskaņā ar pieņemto jauno līdzekļu sadalīšanas kārtību par pabalstu piešķiršanu divas reizes gadā, valde, iepazinusies ar iesniegtajiem pieprasījumiem, 200 dol. piešķīra Baltijas tautu federācijai Kanadā, bet pa 100 dol. katrai — Latviešu sporta apvienībai Kanadā, Latviešu YMCA sporta klubam, Kanadas latv. skautu jendai, Kanadas latviešu gaidu jendai un Latviešu nacionālajam fondam Zviedrijā. Divu citu pieprasījumu izšķiršanu vienojās atstāt nākošajai valdei pēc pilnīgāku ziņu ievākšanas. DV Toronto nodaļas tautas deju kopas Daugaviņa pieprasījumu atbalstīt iecerēto piedalīšanos Eiropas latviešu dziesmu svētkos valde pagaidām atstāja bez ievērības, jo Kanadas DV zemes valdes priekšsēdis un LNAK padomes prezidija otrais vicepriekšsēdis E. Krūka iebilda, ka šāds pieprasījums būtu jāvirza caur DV Toronto nodaļu un Kanadas DV zemes valdi.

Valdes priekšsēdis T. Kronbergs sēdē bija ieradies tieši pēc „333 loterijas" galveno laimestu izlozes Hamiltonā un ziņoja, ka galvenais laimests, 33.333,33 dol., izvilkts tautietei E. A. Vītoliņai Arizonā, ASV, 3.333,33 dol. laimests kritis kanadietim V. H. Viljamam Toronto, bet 333,33 dol. latvietim J. Blūmam Toronto. Šī ir pirmā šāda veida loterija ar valdības atļauju, ko latvieši rīkojuši, un uzskatāma par ļoti labi izdevušos, jo rīkotājai, Hamiltonas latviešu biedrībai, tīrais atlikums paredzams ap 30.000 dol. Saskaņā ar loterijas noteikumiem un agrāko vienošanos oficiālā loterijas atbalstītāja Toronto bija LNJAK, kas no kopējā atlikuma saņems ap 6000 dol. Arī LNAK piedalīšanās loterijā un ložu izplatīšanās dos tai ap 3000 dol. Tāpat proporcionāli savam darbam līdztiesīgas peļņas sadalē būs arī dažas citas organizācijas un, protams, arī loterijas galvenajam mērķim — Hamiltonas latviešu nama fondam paredzami ap $20.000 Tādēļ šī loterija, kas tika organizēta uz saimnieciskiem pamatiem, praktiski izdevusies ar daudz vairākiem laimētājiem nekā oficiāli paredzētie laimesti. Šī ziņojuma nobeigumā T. Kronbergs norādīja, ka ienākumi resp. peļņa varēja būt vēl daudz lielāka, ja visas jaunatnes un citas organizācijas būtu izpratušas šīs loterijas nozīmi un aktīvāk piedalījušās kopējā darbā. Tā loterijas darbā nācies pārvarēt arī daudz grūtību un sasniegtais nav iegūts bez pūlēm. Arī E. Krūka iebilda, ka nākotnē šādas loterijas rīkojot būtu jāizvairās no ložu izsūtīšanas ārpus Kanadas, jo saņemti vairāki iebildumi, sevišķi no Vācijas. Turpinājumā T. Kronbergs paziņoja, ka no Kanadas iekšlietu ministra Dr. S. Haidaša saņemtas divas vēstules, kurās viņš paziņo par valdības 2900 dol. piešķiršanu Montrealas latviešu namam „Etniskā mantojuma semināra" organizēšanai un valdība apsvērs arī LNAK lūgumu papildus piešķīrumam A. Dzērvītes grāmatas izdošanai.

21. Daugavas vanadžu salidojumā Toronto pārskatu par Toronto kopas darbību sniedza kopas priekšniece Ausma Magone. Foto: J. Liģers

No Latviešu sporta apvienības Kanadā saņemts paziņojums, ka apvienību turpmāk vadīs Arnolds Dzilna, kas kopā ar Ž. Zentiņu izraudzīti arī par sporta referentiem pie LNAK.

Pārmaiņas notikušas arī Baltijas tautu federācijas vadībā, ko šogad rotācijas kārtībā pārņem latvieši. Federācijas priekšsēdis būs T. Kronbergs, no latviešiem vicepriekšsēdis G. Sukse un sekretārs Ansis Laucis. Pie BTFK no jauna noorganizēta ārlietu komisija, ko vadīs federācijas priekšsēdis, un komisijā darbosies divi pārstāvji no katras tautības. No latviešiem šajā komisijā aicināti G. Sukse un J. Lejiņš.

No Latvijas sūtniecības Vašingtonā vadītāja Dr. A. Dinberga saņemta vēstule, ka citu pienākumu dēļ viņš LNAK padomes sesijā nevarēs ierasties, bet sūtniecību varēs pārstāvēt padomnieks V. Tomsons.

Latviešu piedalīšanās paredzētajā „daudzkultūru domātāju konferencē" (Thinkers Conference of Multiculturalisms), ko organizē senators P. Juziks (Paul Yuzyk) pagaidām atkrīt, jo federālā valdība nav pešķīrusi tai nepieciešamos līdzekļus, aizbildinoties, ka valdība līdzīgu konferenci paredzējusi rīkot saziņā ar Canadian Folk Arts Council.

Progresīvi konservātīvo partijas daudzkultūru jautājumu konference notiks 14. aprīlī un LNAK bez valdes priekšsēža T. Kronberga tajā vēl piedalīsies arī kultūras nozares vadītājs Dr. E. Upenieks un izglītības nozares vadītājs J. Mežaks.

Kasieris K. Tannis ziņoja, ka LNAK līdzekļu vākšana šogad turpinās sekmīgi un un līdz šim jau saņemti 2600 dol., no kuriem ap 1600 dol. novēlēti kultūras fondam.

Nākuši klāt arī vairāki jauni LNAK mūža dalībnieki, iemaksājot Nākotnes fondā 100 dol. Kopš pēdējās uzskaites tādi ir: Dr. P. Cakuls, Aina Zūle, Jānis Znotiņš, Anna Znotiņa, Dr. Berta Krašiņa, Lilija Treimane, Andrejs Briedis, Modris Lorbergs, Irmgarde Lorberga, Inta Luksa un valdes sēdē uz vietas tika pieteikta Gaida Rāviņa. Līdz ar to viņa kļuva par 150. LNAK mūža biedri. No pašreizējiem Nākotnes fonda līdzekļiem 10.000 dol. noguldīti tā saucamā Trust kompanijā par 8% gadā, kas par pirmā pusgada augļiem LNAK 1. aprīlī dos 400 dol.

Sēdes nobeigumā V. Liepiņš vēl ziņoja par Latvisko zināšanu semināra polītiskajām diskusijām, kurās viņš aicināts kā oponents J. Dreifelda ieskatiem. Pēc V. Liepiņa vērtējuma diskusijas bijušas lietišķas un izlīdzinošas, kas, domājams, dos zināmus panākumus.

Valdes priekšsēdis T. Kronbergs pateicās visiem valdes locekļiem un nozaru vadītājiem par sadarbību un veikumiem aizvadītajā darbības gadā un aicināja visus kandidēt arī nākošās valdes vēlēšanās, kas paredzētas padomes sesijas darba sekā. Sesijas laikā tiks izrādīta arī V. Lapenieka sagatavotā dokumentārfilma „Latvieši brīvajā pasaulē". E. Krūka vēl aicināja visus padomes sesijas dalībniekus apmeklēt DV Toronto nodaļas vanadžu koŗa Zīle koncertu, kas notiks 7. aprīlī Igauņu namā. R. N.

DV draudzības vakarā Toronto

DV Kanadas nodaļu delegātu sapulces draudzības vakarā 24. martā DV namā Toronto bija pulcējušies 130 apmeklētāju, galvenokārt delegātu sapulces, vanadžu un jaunatnes salidojuma dalībnieki, kā arī DV vīru koŗa dziedātāji un pārējie uzveduma „Reiz tālu kaujas laukā" tēlotāji. Draudzības vakaru ievadīja DV lielās loterijas laimestu izloze, kuŗu vadīja Kanadas vanadžu priekšniece M. Jonāne un DV KV priekšsēža vietnieks J. Gailītis. Laimestus vilka DV ASV valdes priekšsēdis J. Utināns ar ASV vanadžu priekšnieci A. Tīdemani. Literija ar 17.000 pārdoto ložu skaitu devusi vairāk nekā 6000 dol. atlikumu.

Vakara dalībniekus ar dziesmām iepriecināja DV vīru koŗa dziedātāji, sava mūzikālā vadītāja Imanta Saksa un diriģenta Arnolda Saulītes vadībā. Deju mūziku spēlēja DV Hamiltonas kapella „Runči" A. Grīnberga vadībā. Par viesu pacienāšanu nenogurstoši rūpējās DV Toronto nodaļas vanadzes ar savu priekšnieci Ausmu Magoni, bet pie atspirdzinājumu novietnes rosījās A. Šterns ar palīgiem J. Grīnbergu, K. Blumbergu un L. Beinaroviču. Sarīkojumu kārtoja O. Kļavenieks. Pirmās dejas soļus ievadīja DV Toronto nodaļas valdes priekšsēdis Varimants Plūdons ar ASV vanadžu priekšnieci Annu Tīdemani.

DV LIELĀS LOTERIJAS LAIMĒTĀJI

1000 dol. krita lozei ar numuru C-4420, laimētājs — Pēteris Vītols no Sv. Katrīnām. 250 dol. laimēja H. Skreitulis (loze D-0898) no Toronto; 200 dol. — S. Steipulis (C-0543) no Vinipegas; 50 dol. — Jūsma Trible (B-0835) no Džordžtaunas; A. Pūpols (B-3286) no Ričmondas; Dominika Bosko (C-4549), no Niagaras; A. Kalniņš (A-3285) no Orandžvilles. 25 dol. laimēja: Bloor Travel Ag. (E-2977); Rejs R. Lamberts (A-4104) Glen Lake; O. Lapkovska (D-2422); Elza Reine (A-3137); Jese Nelsons (E-2929) un M. Krūmiņš (B-3299) no Vankuveras. **O. K.**

The Old Country Gift Shop

BAGĀTĪGA DĀVANU IZVĒLE LIELDIENĀM UN KATRAM CITAM GADĪJUMAM.

Atvērts katru dienu no pl. 10 rītā — 6 vak., piektdienās no pl. 10 rītā — 9 vakarā.

Līdz Lieldienām arī svētdienās no pl. 1 pēcp. — pl. 6 vakarā.

355 Roncesvalles Avenue, Toronto 3.
Tel. 535-7641

IGAUŅU MODES SALONI

Classic Wear

pastāv jau 10 gadus,

2423 Yonge Street, (2 ielas uz ziemeļiem no Eglinton), tel. 489-9831

2026 Queen Street E., tel. 699-0919

Lielā izvēlē kleitas, sporta apģērbi un labākās kvalitātes pavasara un ziemas mēteļi. Importētas preces. Pieņem pasūtinājumus mēteļiem un kažokiem. Mūsu latviešu draugiem 10% atlaide. Speciālas cenas paku sūtījumiem.
BORGĒ mēteļi — $29.00. Pārdodam arī materiālu šo mēteļu pagatavošanai.

Rīgas zinātnieks samaksājis 31.000 dol. par izkļūšanu no Pad. savienības

Okupētās Latvijas žīdu zinātnieks savā Toronto apciemojumā mūsu laikraksta pārstāvim izteicās, ka viņš samaksājis 31.000 dol., lai iegūtu izceļošanas atļauju uz Izraēlu. Satikšanās notika Shaurei Defillah sinagogas sanāksmju telpās.

Pirms apmēram 2 mēnešiem 41 g. vecajam Hermanim Branoveram ar sievu un 8 g. veco dēlu atļauts atstāt Pad. savienību pēc trīs dienu bada streika un naudas samaksas.

Branovers mācījis fizikas institūtā Rīgā un runā latviski. Viņa dzīvesbiedre strādājusi par skolotāju, bet, uzsākot izceļošanas atļaujas kārtošanu, zaudējusi darbu. Arī dēlam vajadzējis atstāt skolu. Vīzas piešķiršanu pasteidzinājis prof. H. Branovera bada streiks.

„Es nevarēju atklāti apmeklēt sinagogā dievkalpojumus bez bailēm par atlaišanu vai nokļūšanas nepatikšanās vai apcietinājumā," viņš sacīja. Bija neiespējami manam dēlam dot īstu žīdu izglītību. Viņam bija jādzīvo dubultdzīve: skolā kā materiālistam, kas noliedz gara patstāvību, un mājās kā žīdam."

Tālāk prof. H. Branovers pastāstīja: „Lai dabūtu izceļošanas vīzu, katram žīdam jāmaksā izglītības nodoklis. Kam ir zemāka izglītība, jāmaksā 1000 dol., kam augstāki zinātniski gradi un vadošs postenis – summa vēl palielinās. Pērgad 32.000 žīdu samaksāja pieprasīto nodokli un emigrēja. Jauniešu reliģiskā izglītība notiek pagrīdes skolā, jo pēc padomju likumiem nevienam nav atļauts mācīt reliģiju bērnam, izņemot viņa paša vecākiem."

Branovers nesaskata nekādas izredzes 3 milj. Pad. savienības žīdiem un pareģo, ka vienīgais atrisinājums ir eventuāla emigrācija, kā to darījusi viņa ģimene.

„Starp padomju žīdiem notiek īsta garīga atmoda, sevišķi intellektuāļu aprindās. Viņi apzinās, ka torah (likumu grāmata) ir atslēga jūdaisma pastāvēšanai pasaulē." sacīja Rīgas žīdu zinātnieks. — ns

Laikraksta
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcā, 491 College St., kā arī LA spiestuvē, 125 Broadview Ave.

5. VISPĀRĒJO LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU KLĪVLANDĒ

IEEJAS KARŠU PASŪTINĀJUMS

Pasūtinātāja vārds un uzvārds

Adrese (numurs, iela) Pilsēta, / Pasta nodaļa Valsts Zip

Sarīkojums	Cena	Skaits	Summa
PIEKTDIEN, 31. AUGUSTĀ			
1 JAUNDEJAS — Plkst. 1:00 p.p.	$1.00		
2 DZIESMU SVĒTKU SIMTGADES ATCERE — Pl. 4:00 p.p.	Ziedojums		
3 GARĪGS KONCERTS — Pl. 7:00 vak.	$4.00		
* Skolniekiem un invalidiem	$2.00		
	$6.00		
4 TEĀTRA IZRĀDE — Pl. 7:00 vak.	$4.00		
R. Blaumaņa „Pazudušais dēls" — „Mazais teātris Sanfrancisko"	$3.00		
5 ALJAs UMURKUMURS II — Plkst. 9:00 vak.	$2.00		
SESTDIEN, 1. SEPTEMBRĪ			
6 SPORTA SACĪKSTES — Pl. 9:00 no rīta	$3.00		
ASV — KANADA * Skolniekiem un invalidiem	$1.50		
7 RAKSTNIEKU CĒLIENS I — Pl. 10:00 no rīta	$3.00		
* Skolniekiem un invalidiem	$1.50		
8 TAUTAS DEJU LIELUZVEDUMS — Pl. 3:00 pēcp.	$4.00		
* Skolniekiem un invalidiem	$2.00		
	$6.00		
9 TEĀTRA IZRĀDE — Pl. 6:00 vak.	$4.00		
A. Eglīša „Galma gleznotājs", „Mazais teātris Sanfrancisko"	$3.00		

	Zālē	Blk.	Zālē	Blk.
10 SIMFONISKAIS KONCERTS — Pl. 6:30 vak.	$6.50	$6.50		
	$5.00	$5.00		
	$3.00	$3.00		
		$2.00		
11 IEPAZĪŠANĀS BALLE — Pl. 9:00 vak.		$4.00		
SVĒTDIEN, 2. SEPTEMBRĪ				
12 RAKSTNIEKU CĒLIENS II — Pl. 10:00 no rīta		$3.00		
* Skolniekiem un invalidiem		$1.50		

	Zālē	Blk.	Zālē	Blk.
	$7.00	$7.00		
13 DZIESMU SVĒTKU SIMTGADES	$6.00	$6.00		
	$5.00	$5.00		
KOPKONCERTS — Pl. 2:30 pēcp.	$3.00	$3.-		
		$2.00		
14 SVĒTKU BALLE — Plkst. 8:30 vak.		$5.00		
PIRMDIEN, 3. SEPTEMBRĪ, PL. 11:00 NO RĪTA				
15 TAUTISKAIS UZVEDUMS „JĀŅU NAKTS"		$4.50		
Lidijas Gleškes ansamblis		$3.50		
		$2.00		
Vēstuļu papīrs un aploksnes	$2.00	$2.50		
Piesūtīšana	$0.50			
Auto pazīšanās zīmes — logam		$0.50		
aizsargstienim		$0.75		

LŪDZU IEVĒROT: KOPSUMMA

* Ieejas kartes bērniem, jauniešiem līdz 16 g. un invalidiem
Pie kases pirms sarīkojuma puscenu ieejas kartes nepārdos.
Svētku komiteja iegādātās ieejas kartes atpakaļ neņems un naudu neatmaksās.
Pasūtinājumam lūdzam pievienot sev adresētu un apmaksātu aploksni. Ja pasūtītās ieejas kartes izraudzītā cenu grupa ir izpārdota, tad tās var atvietot ar tās pašas cenas ieejas kartēm balkonā ☐
nākošo zemāko cenu ieejas kartēm ☐

Ieejas karšu pasūtinājumi izdarāmi, vēlākais līdz š. g. 15. augustam.
Visas cenas U.S. dolaros.
Čeks/naudas pārvedums rakstāms uz:

LATVIAN SONG FESTIVAL COMMITTEE vārda un adresējams: — P. O. Box 91488, Cleveland, Ohio 44101.
Samaksai pievienots čeks ☐ naudas pārvedums ☐

Kasiera atzīmes

Reģ. Nr. .....

Saņemts .....

Izsūtīts .....

Ieejas kartes sāks izsūtīt ar 15 martu

Kanadas lielākais un labākais speciāli
EIROPIEŠU DELIKATEŠU UN GAĻAS VEIKALS
Katru nedēļu kaut kas sevišķs

tip-top MEATS DELICATESSEN

1727 BLOOR ST. WEST
(pretim Keele pazemja stacijai)
YORKDALE SHOPPING CENTRE
FAIRVIEW MALL
Sheppard Ave. / Don Valley Parkway
ZIGGY'S AT SHERWAY GARDENS
(Queen Elizabeth un Highway 27)
HURON - SQUARE - SHOPPING CENTRE
Cooksville, Highway 10 & 5

A. Eglītis — TV RENTAL

17" — $ 8 mēnesī
21" — $ 9 mēnesī
23" — $10 mēnesī

161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBI

- **VIZĪTKARTES**
- **IELŪGUMI**
- **BIĻETES**
- **VĒSTULU GALVAS UN APLOKSNES**
- **GRĀMATAS**
- **KALENDĀRI**
- **MĒNEŠRAKSTI**
- **AVĪZES**
- **UN LĪDZĪGI IESPIEDUMDARBI**

VEICAM

- **LAIKUS**
- **LABI**
- **UN PAR MĒRENĀM CENĀM**

vienā no lielākām latviešu akciju sabiedrībām Kanadā

amber

PRINTERS AND PUBLISHERS LIMITED
SPIESTUVE UN KANTORIS:
125 BROADVIEW AVE., TORONTO 250, ONT.
(416) 466-1514

Beidzot panākta saprašanās

Šajās dienās Toronto no ASV bija ieradies pagājušā gada beigās Medisonā (ASV) nodibinātās latviešu rakstnieku apvienības pārstāvis Olģerts Cakars un Latviešu preses biedrības priekšnieks Viktors Irbe, lai vienotos par abu šo organizāciju apvienošanos kopējā latviešu rakstnieku un žurnālistu ardobiedrībā, kāda neatkarības laikā pastāvēja jau Latvijā. Abu organizāciju vadītājus pavadīja neitrālie novērotāji — Aivars Ruņģis un Valdis Krāslavietis, kas kā liecinieki parakstīja arī kopējās sadarbības deklarāciju. Bija zināms tikai tas, ka deklarāciju izstrādās „kādā neitrālā vietā Kanadā". Mūsu laikraksta līdzstrādniekam izdevās noskaidrot, ka ASV literāti par šādu vetu izraudzījuši Sidrabeni, kur pirms vasaras sezonas uzsākšanas pašlaik valda absolūts klusums, kas tādā kārtā varētu labvēlīgi ietekmēt saprašanos un trimdā satrauktos nervus. Sidrabene bija izraudzīta arī tādā ziņā, ka apvienotā latviešu rakstnieku un žurnālistu arodbiedrība šeit iecerējusi, protams, ar Sidrabenes pārvaldes ziņu, sarīkot savu pirmo literāro lielcēlienu, kas varētu būt ir kā ģenerālmēģinājums vairākiem rakstnieku cēlieniem dziesmu svētkos Klīvlandē. Kopējās sadarbības deklarāciju uz Sidrabenes brīvības skatuves nolasīja LPB priekšnieks V. Irbe, mūsu preses fotografam sirsnīgi aplaudējot. ASV ciemiņi izteikušies, ka ieradīsies arī LPB Kanadas kopas rīkotā Astrīdes Ivaskas un Voldemāra Avena dzejas vakarā 31. martā Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu zālē Toronto.

—ap—

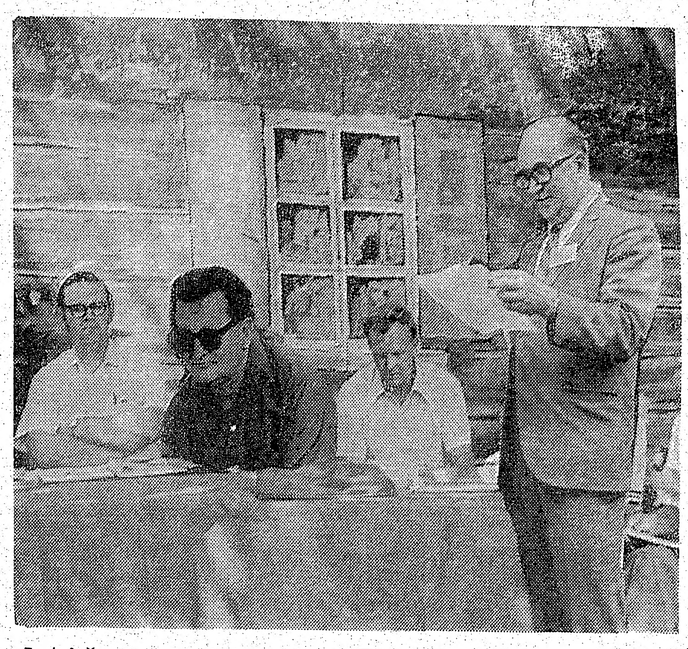

Latviešu preses biedrības centrālās valdes priekšnieks Viktors Irbe (attēlā pa labi) nolasa kopējās sadarbības deklarāciju, no kreisās: Olģerts Cakars, Valdis Krāslavietis un Aivars Ruņģis. Foto: A. P.

Latviešu nama Toronto valde, no kreisās: A. Tīcmanis, A. Bērziņš (jaunajā valdē vairs nekandidēja), H. Roze, A. Šterns, Irēna Stagava, dāmu komitejas priekšniece Sofija Zaķe, valdes priekšsēdis E. Briedis, sekr. A. Šteinbachs, grāmatvedis K. Gāle, vicepriekšsēdis E. Koks, J. Vuciņš, N. Pētersons un kasieris J. Skrastiņš. Nav klāt A. Freimanis, E. Skujiņš un E. Baumanis. Foto: J. Liģers

Latviešu nama gada sapulce

Latviešu nama Toronto akcionāru gadskārtējā sapulcē 25. martā Latviešu namā no 43 organizācijām - akcionārēm piedalījās 29 pārstāvji, reprezentējot no 1841 akcijas 1241. Sēdi vadīja priekšsēdis E. Briedis, protokolējot sekretāram A. Šteinbacham. Tā kā iepriekšējā gada sapulces protokols un darbības pārskats ar 1973. gada budžeta projektu jau iepriekš bija piesūtīts akcionāru ieskatam, tad sapulce tos pieņēma bez iebildumiem. 1973. gads noslēdzies ar 28,068.23 dol. ieņēmumos un 26,344.49 dol. izdevumos, dodot 1,723.74 dol. saimniecības gada peļņu. 1973. gada budžetā paredzot 2,501.- dol. peļņu. Priekšsēdis savā valdes ziņojumā tuvāk paskaidroja par nama valdes darbību iepriekšējā gadā un par nākotnes nodomiem, kas jaunievēlētai valdei tuvākā nākotnē būtu veicami, kā pirmo minot otra auto novietošanas laukuma asfaltēšanu. Plānots arī ar krāsu palīdzību izdaiļot pagraba zāli, pieaicinot plānošanā kādu mākslinieku.

Dāmu komitejas ziņojumu sniedza dāmu komitejas pārstāve Latviešu namā valdē I. Stagava. Kopā ar iepriekšējā gada atlikumu dāmu komiteja ieņēmusi 8,239.25 dol. un izdevusi 5,041.28 dol. (Šai summā ieskaitīti arī 3000 dol., ko dāmu komiteja iemaksājusi latviešu nama kasē), un 1973. darbības gadu uzsākusi ar 3,97.97 dol. atlikumu. Dāmu komitejā darbojas 11 dalībnieces, kas noturējušas 18 sēdes, noorganizējušas 3 lielāka apmēra sarīkojumus un klājušas viesību galdus 10 gadījumos. Dāmu komiteja darbojas priekšnieces S. Zaķes vadībā.

Revīzijas komisijas ziņojumu sniedza tās priekšsēdis Ž. Grundmanis, atrodot grāmatvedību labā kārtībā, un ieteica jaunajai valdei censties pacelt nama ienākumus.

Valdes vēlēšanām bija nominēti tikai 12, valdes pilnam sastāvam nepieciešami kandidāti, tādēļ vēlēšanas izdarīja atklātā balsošanā, ar visām klātesošo balsīm balsojot par nominētajiem kandidātiem. Līdzīgā kārtā ievēlēja arī revīzijas komisiju. Valdē ievēlēja: E. Sķuiņu (Nama vienība), A. Freimani (Skolu fonds), E. Koku (Sv. And. d.), E. Baumani (Tālavija), A. Šternu (DV), M. Pētersonu (TLB), A. Vuciņu (Katoļu apv.), I. Skrastiņu (LNAK), A. Šteinbachu (Niagara), A. Tīcmani (Skolu fonds), H. Rozi (Skolu f.) un E. Briedi (Tālavija).

Revīzijas korisijā ievēlēja Ž. Grundmani (rev. kom. priekšsēdis), J. Kalniņu un J. Rolavu.

Dažādos jautājumos izskanējā doma, lai latviešu organizācijas vairāk izmantotu pašas savu namu. Šādā veidā kalpojot visas latviešu sabiedrības labā, atbalstot materiāli Latviešu namu. Sapulce jaunajai valdei ieteica arī izdarīt līdzekļu vākšanu, ja rastos kāda noteikta vajadzība, piem., nama ventilācijas sistēmas ierīkošana. Seviški ieteicams būtu apellēt pie jaunākās paaudzes, kas šodien financiāli labāk situēta nekā tie, kas bija šī nama pirmie celmlaužī.

b-cis

ONTARIO

Government Information

LIELĀKI DEVUMI, LAI ATVIEGLOTU NEKUSTAMA ĪPAŠUMA NODOKĻA PAZEMINĀŠANU

Ontario valdība paziņo, ka palielina savu palīdzību, lai mazinātu nodokļu maksātāju smago nastu sakarā ar skolu nodokļa paaugstināšanu. Valdība norāda, ka daļa, ko no visu skolu izdevumiem maksā valdība, ir palielināta no 58% uz 60%, un tādējādi nodokļu maksātāju skolu nodokļa daļas paaugstināšana nebūs pārāk izjūtama. Jaunais plāns ir ietilpināts 1973. gada likumā, kas nosaka palīdzības kārtību, un ko izglītības ministrs Thomas L. Wells ir izsūtījis visām Ontario skolu pārvaldēm.

Šis jaunais likums ir iecerēto pilsētas pašvaldību nodokļu reformas daļa.

Valdība uzsver, ka pastāvošais provinces skolu budžeta izdevumu ierobežojums vēl aizvien paliek spēkā un tādēļ ir izredzes šo budžetu paturēt pēc iespējas zemu. Tomēr inflācija ir palielinājusi izdevumus un būs nepieciešama nekustamo īpašumu nodokļa palielināšana. Provinces valdība tomēr cer, ka ar speciālo provinces palīdzību nekustama īpašuma nodokļa paaugstināšana nebūs tik jūtama.

Provinces devums būs apmēram 92 miljonu dolaru vairāk par pagājušā gada devumu.

Jaunie provinces palīdzības noteikumi nodrošina nekustamu īpašumu īpašniekus, lai viņu nodokļu paaugstināšana nebūtu lielāka par vienu pus ,millu" no izlīdzinātā novērtējuma. Pastiprinātā provinces palīdzība ir veids, ka valdība mēģina pašvaldību skolu nodokļa smagumu novirzīt no vietējo nekustamu īpašumu nodokļa maksātāju pleciem.

Ar pastāvošo izdevumu ierobežojumu skolu pārvaldēm būs jāmeklē jauni veidi savas darbības turpināšanai, bet šīm pārvaldēm tomēr būs nodrošināti zināmi līdzekļi, lai spētu dot labāko skolniekiem.

The Hon. William G. DAVIS

Premier of Ontario

OTRA NEDĒĻA!

Padomju Savienība aizliedza A. Solženīcina romānu un nosodīja viņu pašu. Kontrabandas ceļā romāns izkļuva brīvajā pasaulē un ieguva Nobeļa godalgu.

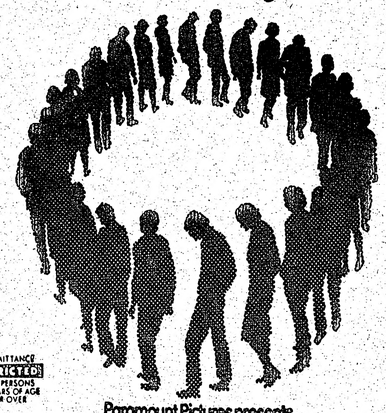

ADMITTANCE RESTRICTED TO PERSONS 18 YEARS OF AGE OR OVER

Paramount Pictures presents

"THE FIRST CIRCLE"

based on the novel by Aleksandr I. Solzhenitsyn

„PIRMAIS LOKS"

Cinecity

YONGE at CHARLES • 922-1394

Pārtikas saiņi UZ LATVIJU

Samaksāti un brīva piegāde

40 m. kviešu milti	$58.00
40. m. cukurs	$60.00
40. m. rīsi	$66.00
Speciālsainis Nr. 1	**$68.20**
10. m. cūku tauki, 10 m. kviešu milti, 10 m. rīsi, 10 m. cukurs.	
Ekonomijas sainis	**$40.70**
7 m. kviešu milti, 4½ m. rīsi, 4½ m. cukurs, 2¼ m. makaroni, 1 m. žāvēti augļi.	
Speciālsainis Nr. 5	**$43.56**
5 m. cūku tauki, 5 m. rīsi, 5 m. cukurs, 5 m. kviešu milti.	
Speciālsainis Nr. 6	**$61.00**
20 m. kviešu milti, 10 m. rīsi, 10 m. cukurs.	
Speciālsainis Nr. 3	**$77.00**
20 m. cūku tauki, 10 m. cukurs, 10 m. rīsi.	

Vēl daudz citu dažādu pārtikas saiņu.

Pieprasiet mūsu katalogus.

PASŪTINIET TIKAI CAUR

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street, Fifth Floor

New York, N. Y. 10010

Tel. 982-1530

Mums ir 23 gadu pieredze šai uzņēmumā un daudzi tūkstoši apmierinātu klientu.

Illūzijas un izredzes mūsu kultūras dzīvē

PROF. V. KLĪVES REFERĀTS KULTŪRAS DIENĀS ČIKAGĀ

Runājot par latviešu kultūras nākotni, ALAs Kultūras fonda valdes priekšsēdis prof. V. Klīve izcēla divus svarīgus faktorus: 1. Latvijā valda spēks, kas apzinīgi vēlas iznīcināt latviešu kultūru. Pateicoties brīvākiem sakariem, īpaši tūristu kustībai ar okupēto dzimteni, esam kļuvuši mīkstāki pret šo faktu. Padomju politiskā nostāja tomēr nav mainījusies. To visspilgtāk apliecina komūnistu partijas pirmais sekretārs Voss, atkārtoti uzsvērdams, ka latviešu tautas vietā jānāk „padomju tautai", kas ir un būs nepārtrauktā cīņā pret nacionālismu un jebkādiem tā garīgiem vai fiziskiem izpaudumiem. Atskatoties vēsturē, redzam, ka pirms padomju varas valdītāji sveštautieši bijuši ieinteresēti vienīgi Latvijas saimnieciskā izmantošanā. Referentu citējot: „Vācu baroni nebija ieinteresēti latviešu arājus padarīt par vāciešiem, krievi savukārt centās uzaudzināt jaunu latviešu inteliģenci krieviem labvēlīgā garā un iesaistīt tos cara valsts varenajā mašīnērijā." Padomju politika turpretī vēlas latviešu tautu un kultūru galīgi iznīcināt.

Šodien, padomju okupācijas varai pastāvot, ar zināmu aplēsi varam paredzēt brīdi, kad latvieši kļūs par minoritāti Latvijas territorijā. Pašreiz dzimtenē ir 56% latviešu, kas 1980. gados noslīdēs zem 50%. Kādas tam būs sekas latviešu kultūras dzīvē, varam viegli attēloties. Kaut arī šie faktori ir atbaidoši nepatīkami, tos nedrīkstam ignorēt. Mums jācīnās par savu kultūru. Lai šo cīņu pēc iespējas sekmīgi īstenotu, jāsastopas ar trim uzskatiem.

LATVISKĀS IZGLĪTĪBAS UN AUDZINĀŠANAS JAUTĀJUMS

Katrā latviešu novietnē darbojas sestdienas/svētdienes skolas, pastāv vasaras ģimnazija, vairākas nometnes draudzēm, skautiem un gaidām. Rīkoti skolotāju un skolotāju sagatavošanass kursi, izdota mācību grāmatas un līdzekļi. Neskaitāmas stundas ziedotas latviešu jaunatnes latviskai audzināšanai un izglītībai. Un tomēr, kāpēc daudzi augstāk izglītotie latvieši neatbalsta Kultūras fondu, kāpēc daudzi no tiem atraujas no latviešu sabiedriskā darba? Izdarot aptauju ar personām līdz 45 gadu vecumam, tas ir tādām, kas gājušas latviešu skolā, atklājas, ka tiem nebija negātīva nostāja pret latviešu sabiedrību un tās izdarībām, vienīgi tie uzsvēra, ka latviešu sabiedrība un kultūra tos vairs nespējot ieinteresēt, jo nedodot nekā jauna. Te jāuzsver, ka visi intervētie nebūt nebija zaudējuši savas garīgās intereses. Tie sastāvēja amerikāņu literāros klubos, draudzēs, bija pat profesionāli ar augstāko izglītību. Tiem pretī krasā pretstatā nostājās jaunieši ar ļoti vājām zināšanām latviešu valodā un trūcīgu ieskatu latviešu kultūrā, jo viņi latviešu skolu vispār nav apmeklējuši. Un tomēr tie nāk uz latviešu sanāksmēm, kaut arī savā starpā sarunājas angliski. Jautāti, viņi nešaubīgi atbild, ka to dara savas pārliecības dēļ, jo jūtas piederīgi latviskajai videi. Tātad, lai neatrautu un neatbaidītu jaunatni, mums tai latviska kultūra ne tikai jāiemāca, bet arī jāparāda tās eksistencionālā nozīme. Kultūra kļūst eksistencionāli nozīmīga tikai caur jaunradi. Tā ir tilts, kas savieno pagātni ar tagadni un paveŗ ceļu nākotnei. Jaunrade tomēr savienota ar zināmu risku. Mūsu sabiedrība pamatā ir konservātīva un baidās no kontroversālu lēmumu pieņemšanas. Ka latviešu sabiedrība gatava jaunatni atbalstīt, norāda Kultūras fondam ziedotāju vēlmes: „Visu jaunatnei!" Taču jāsastopas arī ar pieprasījumu nodot zināmu summu jaunatnes tūrisma veicināšanai uz okupēto Latviju, izkārtot kāda latviešu mākslinieka izstādi Rīgā un tmldz.

Prof. V. Klīve

ĢIMENE

Par mūsu bērnu un jauniešu sasniegumiem vispirms slavina vai peļ vecākus, radot iespaidu, ka no latviskas ģimenes nešaubīgi nāks īsti un patiesi latvieši. Doma, ja „tikai latviska sirds un latvisks pavards" gan ir skaista, bet bīstama. Pieredze rāda, ka kultūru nevar saglabāt bez organizācijām. Kādā latviešu centrā iznīka sabiedriskā rosība un līdz ar to jaunatne un arī vecākā paaudze iekļāvās amerikāniskā vidē. Īsā laikā zuda latviskums un vēlēšanās pēc tā. Tas pierāda, ku kultūras nākotne saistīta ar organizātorisku darbu. Kultūras pamatā ir kopdarbība.

Baiba Šmita - Kalēja un Elmārs Krūka ceļā uz lidlauku, no kreisās: E. Jaunzars un komp. I. Sakss. Viņus nopietnām sejām izvada, Foto: A. P.

SAKARI

Vai uzturot un atbalstot šos sakarus varam uzturēt latviešu kultūru? Jāsaprot, ka šeit attīstās zināms emocionāls apjukums un zūd kritiskā perspektīva. Jau sākumā uzsvērtais faktors, ka padomju politika mērķtiecīgi iznīcina latviešu kultūru, norāda, ka šādi sakari nevar palīdzēt nedz mums, nedz mūsu tautas brāļiem latviskās kultūras saglabāšanā. Ekskursija uz Latviju var gan būt jaunietim interesanta, bet savu jēgu tā iegūst tikai tad, ja jaunietis ieguvis latvisko sagatavotību brīvajā pasaulē. Attiecībā uz kultūras jaunradi, kas visspilgtāk izpaužas humānitārajās un sociālās zinātnēs, tad tāda praktiski iespējama vienīgi brīvajā pasaulē, kuŗā valda vārda brīvība. Tādu literāru eksperimentu kā „Ķēves dēls var publicēt tikai brīvā pasaulē un, neskatoties uz to, ko saka viens no reliģiskākiem dzejniekiem Valdis Krāslavietis, tā dzejot var tikai brīvībā dzīvojoša persona. Ar visu iepriekš analizēto netiek uzsvērts, ka sakari ar okupēto dzimteni būtu nosodāmi un nesvarīgi, bet mums ir jābūt pietiekami gudriem, lai tos izmantotu tautas brīvības cīņas labā. Tāpat nedrīkstam aizmirst, ka mūsu kultūras dzīve ir cieši saistīta ar mūsu politisko cīņu, jo mēs atrodamies situācijā, kad viss, ko darām mūsu kultūras dzīvē, ir ar politiskām sekām, kas savukārt atbalsojas kultūras virzībā. „Mēs esam revolūcinoārā cīņā par mūsu tautas brīvību un tādēļ mums jātiek vaļā no illūzijām. Es domāju, ka mēs to varam," savu referātu nobeidza prof. V. Klīve.

I. Š.

Kas būs ar DV dienām Toronto?

DV Kanadas valdes priekšsēdis E. Krūka un DV Kanadas valdes jaunatnes daļas vadītāja Baiba Šmita-Kalēja dodas Eiropas ceļojumā. Viņi paredzējuši apmeklēt arī okupēto Latviju.

Mūsu laikraksta redakciju šīs dienas numuram slēdzot, kļuva zināms, ka DV namā notikusi vadības ārkārtas sēde, kuŗā DV Kanadas valdes priekšsēdis Elmārs Krūka paziņojis, ka dodas pēkšņā Eiropas ceļojumā, tajā ietverot arī okupēto Latviju, uz kurieni viņus aicinājis Rīgas „tūristu" grupas vadītājs Jāzeps Bēķis - Tumovs, kad šī grupa pagājušā gada decembrī viesojās Toronto. Elmāru Krūku šajā braucienā pavadīs DV Kanadas valdes jaunatnes daļas vadītāja Baiba - Šmita - Kalēja.

Ārkārtas sēdē DV Kanadas valdes priekšsēdis E. Krūka savu amatu probbūtnes laikā nodevis E. Jaunzaram, kas to jau pildīja kādu laiku 1971. g. globālo DV dienu laikā. E. Jaunzars uzņēmās arī DV dienu rīcības komitejas priekšsēža un DV vīru koŗa priekšnieka amatus. Jaunatnes daļas vadību un DV Centrālās valdes Kultūras nozares priekšnieka amatus savukārt uzņēmās komponists Imants Sakss.

E. Krūka izteicās, ka viņam paredzēta tikšanās arī ar „Padomju Latvijas" kaŗa komisāru ģenerālmajoru Ivanu Čašu, kas, kā zināms, no 1942. gada bija sarkano strēlnieku pulka štāba priekšnieks un piedalījās kaujās pret Latviešu leģionu pie Staraja Russas. Baibai Šmitai - Kalējai savukārt būšot iespēja apmeklēt sarkano pionieŗu nometnes un iepazīties ar komjaunatnes organizāciju. Ātrumā izsauktais preses fotografs paspēja izdarīt arī pāris uzņēmumu, no kuŗiem viens redzams šī laikraksta slejās. Tuvākus komentārus ne no laizbraucējiem, ne palicējiem neizdevās iegūt, jo sekoja steidzīga kārtošanās uz lidlauku, jauno DV Kanadas valdes pilnvaroto pavadībā.

Redakcija negrib pārsteigties tuvākos un tālākos notikumus pareģojot, taču pēc E. Jaunzara un I. Saksa skopajiem izteicieniem radās jautājums, kas notiks ar Daugavas Vanagu dienām Kanadā, kas paredzētas maija beigās Toronto? Kā zināms, tajās bija paredzēts grandiozs lieluzvedums — Aleksandra Grīna Nameja gredzens, Reiņa Birzgaļa režijā ar Imanta Saksa mūziku, jauniešu latviskā sasaukšanās dziesmā un dejā, jauniešu koris, koklētāju grupa, jauniešu ansambļa sacensības, sieviešu kopkoŗa koncerts, futbola sacīkstes un divas balle. Šie 25., 26. un 27. maija notikumi nu paliek it kā gaisā karājoties . . .

Kā E. Jaunzars, tā I. Sakss izteicās ,ka tuvākā laikā vēl notiks ārkārtas sēdes ar pieaicinātiem izciliem DV darbiniekiem, lai apspriestu radušos stāvokli. Par to ziņosim nākošā Latvija Amerikā izdevumā. Pagaidām tuvāku informāciju šajā jautājumā neizdevās iegūt, jo jaunieceltie DV Kanadas valdes vadītāji paši ir pilnīgā neziņā.

Rd.

Biju lepns, ka esmu latvietis

MAG. PHIL V. BĒRZIŅAS BALTIŅAS REFERĀTS KULTŪRAS DIENĀS ČIKAGĀ

Referente prof. Endzelīnu raksturoja kā personību ar lepnu un neatkarīgu garu, kas neliecās nevienas varas priekšā. Sevis noliegšanu tūn iztapību viņš uzskatīja par grēku pret savu un savas tautas cieņu. „Kad biju jauns, biju lepns, ka esmu latvietis, tagad, kad esmu vecs, nekaunos, kas esmu latvietis!" teicis profesors. Jāņa Endzelīna mīlestība un mūža darbs bija latviešu valoda. Viņš zināja, ka tauta pazū, ja pazūd tās valoda. Prof. J. Endzelīns kopa latviešu valodas ipatnējo garu, nepārtraukti cenzdamies to attīrīt no svešiem sārņiem. Viņš arī apzinājās, ka valodai nozīmīgs ir tās skanējums, un jau 24 g. vecumā sarakstīja darbu Diftongu un garo vokālu izruna latviešu valodā. Latviešu valodu viņš mēdza salīdzināt ar Pelnrušķīti un lielu radu valodu. Endzelīna/Mīlenbacha vārdnīcā sakopoti 150.000 vārdu.

Prof. J. Endzelīns dzimis 1873. gada 22. februārī Kauguru pagasta Mičkēnos. Mājās valdījis dievticīgs un darba gars. Bībele vācu valodā bijusi jāzina gandrīz vai no galvas, un ja nav bijis cita darba, bijis jāiet uz lauka akmeņus nolasīt.

Kaut arī izglītojies svešās zemēs, Tērbatā un Charkovā, viņš palika latvietis. Par to viņa paša pateicība vecajai auklei, kura runājusi tīrā, skaistā un bagātā latviešu valodā. Prof. J. Endzelīns jo bieži novērtēts par lielāko valodnieku pasaulē. Viņš publicējis ap 350 darbu, nerunājot par tulkojumiem. J. Endzelīns pirmais pievērsis uzmanību kuršu valodai, pirmais uzsvēris trīs dialektus latviešu valodā. Trīs lielās daļās iznācis viņa vietu vārdu sakopojums. Sarakstījis darbu par senprūšu valodu, viņš pastāvējis, lai to vispirms publicē latviešu (1943.) un tikai tad vācu valodā. J. Endzelīns bijis vispusīgs. Viņu interesējusi literātūra, mūzika un īsajos atelpas brīžos biškopība. Prof. J. Endzelīns atzinis, ka valodā atklājas seni laiki un nākotnes

Mag. phil. V. Bērziņa-Baltiņa

veidošana. Protot savu valodu, mēs piederam savai tautai. To apzināt tauta okupētajā Latvijā. Prof. Endzelīna 80. dzimumdienā pie Latvijas universitātes sapulcējusies „visa tauta", lai suminātu savas valodas sargu un kopēju. Mūža novakare sirmajam profesoram nav bijusi viegla. Viņš miris 1961. gadā, no saviem 88 mūža gadiem 67 veltīdams valodas pētniecības darbam.

Mag phil. Aleksis Kalniņš pieskārās prof. J. Endzelīna zinātniskajam darbam. Tas visciešāk saistījies ar 20 gadu vecāko Mīlenbachu. Viņi bijuši kā divi brāļi, ar to starpību, ka Endzelīnam bijusi iespēja iegūt labāku izglītību. Prof. Endzelīna darbs aptver latviešu valodu, tad leišu, senprūšu, kuršu un baltu valodas vispār un šo valodu attieksmes pret slavu, ģermāņu un somu-ugru valodām. Pētījumus viņš izdarījis visā valodas attīstībā no senatnes līdz šodienai, galvenokārt pievērsdamies skaņu un formu mācībai. Referenta vārdiem runājot, prof. Endzelīns iecēla latviešu valodu saulītē.

I. Š.

ALAs centrālās kultūras dienās Čikagā R. Āruma iekārtojumā bija apskatāma grāmatu skate, kuras eksponāti bija ņemti no Čikagas latviešu biedrības grāmatu krātuves un privātām bibliotēkām. Vecākie izdevumi bija no 1881. gada, arī Baltijas Vēstneša 25. g. jubilejas izdevums 1893. gadā Rīgā. Attēlā: R. Ārums pie skates grāmatu klāsta.

Foto: A. Lamberts

Latvieši cittautu armijās

LEĢIONA 30 GADU ATCERES SARĪKOJUMS ČIKAGĀ

DV Čikagas apvienības Latviešu leģiona 30 gadu atceres sarīkojumu 17. martā Latviešu namā ievadīja R.Arums. 32. pulka kaujas karogu ienesa pulka bijušie kaŗavīri, kas stāvēja arī goda sardzē. Svētbrīdi vadīja māc. Imants Kalniņš, kam sekoja DV ASV priekšnieka Jāzepa Utināna uzruna, norādot uz 16. martu — Leģiona dienu, jo pirms 29 gadiem abas lielās vienības, 2. brigāde un 15. divīzija, pirmoreiz cīnoties vienkopus, 1944. g. 15. martā ar panākumiem izcīnīja lielo atvaires kauju pie Velikajas upes. Šāgada 10. februārī pagāja 30 gadi kopš Leģiona dibināšanas dienas. Lielā steigā nodibināja 15. divīziju un bez pilnībā veiktas apmācības, sastāva un apbruņojuma nosūtīja uz kaujas lauku. Leģions savās cīņās bija latvju tautas visspilgtākais tēvzemes mīlestības, varonības un pašaizliedzības apliecinājums.

„Šodien mēs goda ierindā redzam Liepājas un apkārtnes pašvaldību Leģiona 32. pulkam dāvināto karogu," teica J. Utināns. „Šis karogs izstaigājis pulka cīņu laukus un sekojis līdzi cīnītājiem arī gūstā Cedelgēmā." Izveidojoties DV organizācijai, to nodeva tās glābšanai, lai karogu pārvestu brīvajā tēvzemē.

Pēc J. Utināna uzrunas fragmentus no Raiņa Daugava skandēja rež. Elmārs Upermanis. Čikagas vanadžu dubultkvartets diriģenta Teodora Ozoliņa vadībā dziedāja Jāņa Cīruļa Karogs, Emīla Melngaiļa Kumeliņa galvu glaudu un Tiklas Ilsteres Tēvzeme runā.

ASV gaisa spēku plkv. - ltn. V. Kukainis runāja par tematu: Latviešu jaunieši un vīri ASV bruņotos spēkos un citās vietās. Pēc 2. pasaules kaŗa vairāki latvieši no kaŗa gūstekņu nometnēm Francijā 1945. gadā iestājās franču ārzemnieku leģionā. Par viņiem ir maz ziņu, vairāki krituši Indoķīnā. Pirmās sardu jeb „melno" vienības pie ASV armijas saformēja 1945. g. maijā no Vācijā ievestajiem poļu strādniekiem, bet latviešu sardžu vadus nodibināja 1946. g. Firtā un Nirnbergā. Pašlaik amerikāņu darba vienībās ir tikai četras latviešu rotas.

Runājot par latviešiem ASV bruņotajos spēkos, referents minēja, ka latvieši piedalījušies spāņu - amerikāņu kaŗā, kā arī amerikāņu ekspedīcijas kaŗaspēkā 1. pasaules kaŗā. 2. pasaules kaŗā piedalījušies lielāks skaits ASV dzīvojošie latvieši. Grummaņa lidmašīnu fabrikas direktors Zvirbulis ticis pat par gaisa spēku brigadieri - ģenerāli.

No ieceļotājiem pēc 2. pasaules kaŗa latvieši kaŗa dienestu sākuši jau 1949. gadā, bet pavalstniecības trūkuma dēļ pirmais latvietis par virsnieku ticis tikai 1954. g. (pašreiz LTC O. Ozols). Latviešu virsnieki patlaban dien Kanadas (9), Austrālijas (6), Rietumvācijas (1) un Zviedrijas bruņotajos spēkos, bet daži latviešu kaŗavīri ir arī Anglijas, Francijas un Jaunzēlandes armijā. Korejā krituši kādi 6 latvieši, bet ievainoto skaits nav zināms. Korejā kritis kareivis Aivars Salenieks, toreiz vēl Latvijas pavalstnieks. Viņš par varonību bija apbalvots ar otro augstāko militāro goda zīmi. Izcilā dienesta krusti ir vēl vltn. Lielmanim un kapt. Šteinbergam. Sudraba zvaigznes Jānim Ķupcim, Klievam un Bartušēvicam.

Vietnamā krituši 14. latvieši: Atis Lielmanis, Vilis Lismants, Konstantins Lubavs, Juris Šteinbergs, Juris Pudulis, Arturs Ruduss, Alvis Miķītis, Jānis Kaugars, Ivars Lāma, Jānis Mičulis, Uldis Mālmanis, Jautris Zīmulis, Jānis Āboliņš un Viesturs Reikmanis.

Pašreiz ASV aktīvā dienestā ir 132 latvieši — gaisa spēkos 57, armijā — 55, flotē — 16 un desanta kaŗaspēkā — 4. Pirms 4 gadiem latviešu virsnieku kopskaits ASV bruņotos spēkos bija vislielākais — 176 (armijā 85, gaisa spēkos 57, flotē 29 un desanta kaŗaspēkā 5). Liels ir virsnieku procents, ap 40%. Armijas rezervē — plkv. Dr. Baļodis, plkv.-ltn. Dr. Liepiņš un Dr. Ruperts. Aktīvā dienestā ir jau 10 pulkvežleitnanti: Dr. Auziņš, Dr. Krolls, Ozols, Dambergs, Pladars, Ķilpe, Jundālderis, Dr. Turaids, Kleperis un V. Kukainis. Virsnieku saimē ir arī piecas latvietes. Seržanta - majora pakāpē uzdienējis viens latvietis — Marģers Kalniņš no 101. izplētņu lēcēju divīzijas.

Pēc interesantā pārskata, klātesošie kopīgi nodziedāja Daugavas Vanagu dziesmu. Sekoja vanadžu aprūpētais draudzības vakars ar azaidu, atzīmējot Čikagas DV apvienības darbības 22. gada dienu. Dubultkvarteta jaunajām dalībniecēm Anitai Utinānei un Ainai Saleniecei vanadžu kopas priekšniece Elfrīda Šmite pasniedza saktiņas.

Andris Lamberts

Varoņi nedzimst,
varoņi izaug!
Nameja pēcteča gars
turpina dzīvot!

Ticēsim, liecināsim,
sasauksimies

DAUGAVAS VANAGU DIENĀS
25., 26. un 27. maijā
Toronto

Informācija: B. Šmita-Kalēja, 623 Bayshore Blvd. Burlington, Ontario

GRĀMATAS
LATVJU DAINAS
REIŅA BIRZGAĻA ILUSTRĀCIJĀS
(495 daudzkrāsainas tautasdziesmu ilustrācijas ar tekstiem)
Maksā $8.00

V. KLĒTNIEKA
GUNDEGA IEVIŅA
(Katrā lp. vairāki Imanta Bites zīmējumi)
Maksā $6.00

IR IZNĀKUŠAS un pasūtināmas
Kanadā: Mr. J. Treimanis, 8 Nipissing Dr., Islington, Ont.
ASV: Mr. B. Budkēvičs, 103 Rose Street, Freeport, N. Y. 11520.

Ģenerāļa Goppera fonds.

Iriss un Gundars Šīmaņi demonstrē kokļu spēli Centrālās Kultūras dienās Čikagā. Foto: A. Lamberts

Pēkšņi mūžībā aizsaukts mūsu visumīļais

Arturs Otomars Plūme

dzimis 1912. g. 25. novembrī Biržu pagastā,
miris 1973. g. 2. martā Montrealā, Kanadā

Man tālos ceļos nogurušas kājas
Un svešos vējos piekususi sirds . . .

Mīlestībā viņu piemin:

sieva, meitas Alda un Vita Montrealā,
brālis Ņujorkā, B. Godiņa,
J. Spurmaņa, A. Spurmaņa un
A. Paleja ģimenes Montrealā

LŪDZU KLAUSIETIES
Toronto Latviešu misijas radio raidījumu 17. gadagājumā
BRĪDIS AR DIEVU
katru svētd. no pl. 9—9.30
Niagaras WHLD raidījums (vilnis 1270)
Informācija — tālr. Toronto 261-4218.
Adrese: 106 Dorset Rd. Scarboro, Ont. A. Lakšmanis

Kristīgs latviešu
katru svētdienu pl. 2.45 p.p.
no Niagaras WHLD raidītāja
Vilnis 1270 AM
Vadītājs Dāvids Miķelsons
60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis: 749-0832

Lilija Blūma

Skolotāja — bibliotēkāre

atstājusi mūs — aizgājusi dusēt.

Par viņu dziļi sēro
Toronto Latviešu Biedrības
sestdienas skolas saime

Mūsu fonda bijušais ilggadējais revīzijas komisijas sekretārs

Vilis Uiska

dzimis 1904. gada 3. jūnijā,
miris 1973. gada 11. martā Toronto.

Sv. Jāņa ev.lut. latviešu draudzes
Toronto Palīdzības fonds

Kārlis Dzelzītis

DZIMTENE, PASAULE, AIZSAULE UN MĒS

Dzimtene, pasaule, aizsaule —
Dievišķas vienības sejas.
Ejam caur tām
Kā svētceļnieki,
Kā meklētāji,
Kā mīlētāji.
Nākam no aizsaules,
Ejam caur sauli,
Caur nakti,
Caur zvaigznēm,
Lai atgrieztos aizsaulē —
Nobriedumam,
Un nāktu par jaunu
Kāpt mūžības kalnā
Arvienu augstāk un tuvāk —
Dievam.

Slimnīcā, 1973. g. 8. februārī

RELIĢISKĀ DZĪVE

Dievkalpojumi

Kanadas baznīcās

Archibīskaps A. Lūsis, 5 Valleymede Rd., Toronto 3, Ont., tālr. 767-2310. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Svētdienās dievkalpojumi pl. 11.00; Svētdienas skola pl. 10,30; jauniešu grupa pl. 10 un iesvētes mācība pēc dievkalpojuma.

15. aprīlī, Pūpolu svētdienā, dievkalpojums ar dievgaldu pl. 11 rīta. Pēc dievkalpojuma svētdienas skolas Lieldienu uzvedums.

19. apr., Zaļā ceturtdienā, dievkalpojums ar dievgaldu pl. 7 vakarā.

20. aprīlī, Lielā piektdienā, dievkalp. ar dievgaldu pl. 11 rītā.

Kristus Augšāmcelšanās svētkos dievkalpojums pl. 6 rītā. un pl. 11. Pēc agrā dievkalpojuma kopējas brokastis.

Māc. A. Čops, 38 Balaby Cr., Don Mills, tālr. 449-4087; Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto 9.

1. aprīlī pl. 3 dievk. 1.30 iesvētes māc.

8. aprīlī pl. 11 dievk. 12.30 iesvētes māc.

14. aprīlī draudzes koŗa gadskārtējais koncerts.

15. apr. pl. 3 dievk. ar dievgaldu.

19. apr., Lielā Piektdienā, pl. 11 dievkalp. ar dievgaldu.

22. apr., Lieldienās, pl. 10 dievkalp.

29. apr. pl. 11 dievkalp. Iesvētes māc., Jauniešu grupa.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā, 361 Danforth Avenue.

1. aprīlī plkst. 2 pēc p. Kristus ciešanu laika dievkalp. un svētdienas skola.

BRAMPTONĀ

15. aprīlī — Pūpolu svētdienā, plkst. 1.30 pēc p. dievkalp. ar dievgaldu Grace United baznīcā.

MONTREALA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P.Q. Tel. HU 9-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trīsvienības draudze Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

1. aprīlī pl. 1.30 dievkalp.
8. aprīlī — dievkalp. nav.

OTAVA

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd.; tel. 733-3906, Otavas latv. ev.-lut Miera draudze Sv. Pēteŗa lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev.-lut. Kristus draudze, 18 Victoria Avenue South.

1. aprīlī plkst. 10.30 rītā dievkalpojums bērniem ar sekojošu svētdienas skolu; pl. 11 dievkalpojums; pl. 10.15 stundas abām Bībeles klasēm.

8. apr. pl. 11 dievkalpojums.

15. aprīlī, Pūpolu svētdiena, pl. 10.30 no rīta dievkalpojums bērniem ar sekojošu svētdienas skolu; plkst. 11 dievkalpojums ar dievgaldu; pl. 10.15 stunda abām Bībeles klasēm.

19. aprīlī, Zaļā Ceturtdienā, pl. 7.00 vakarā dievkalpojums ar dievgaldu.

20. aprīlī, Lielajā Piektdienā, pl. 11 no rīta dievkalpojums ar dievgaldu.

22. aprīlī, 1. Lieldienās, pl. 8.00 no rīta svētku dievkalpojums, piedalās draudzes koris dir. A. Kārkliņas vadībā; pēc dievkalpojuma baznīcas lejas telpās draudzes dāmu komitejas rīkotās ,Lieldienu rīta brokastis.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 pēcp. Walmer ielas baptistu dievnamā (ieeja no 188 Lowther Ave.). Māc. R. Ekšteins.

Bībeles personu īsi skicējumi: Noass

Ja Ādams bija pirmās cilvēces tēvs, tad Noass bija otrās cilvēces sākums, jo Ādama pasaule aizgāja bojā ūdensplūdos.

Pirmās ziņas par Noasu ir stipri vēlas. Noasam jau ir pieci simti gadu, bet arī tad viņam dzima trīs dēli: Sems, Hams un Jafets. Noass dzīvoja interesantā laikā, jo virs zemes kustējās „Dieva dēli", „milži" un „varoņi". Jādomā, ka starp tādiem dzīvot Noasam nebija viegli. Bez tam vēl bībelē teikts, ka „cilvēku ļaunums augtin auga, un cilvēku sirdsprāts un nodomi bija ļauni vienmēr." Dzīve tādu cilvēku vidū prasīja smadzenes un nelokāmu mugurkaulu. Noasam visa tā bija, jo viņš „staigāja ar Dievu". Tajos vārdos ir viņa dzīves pirmā posma noslēpums. Un tas, kas staigā ar Dievu, ir „taisns un nenoziedzīgs".

Apustulis Pēteris nosauc Noasu par „taisnības sludinātāju", 2. Pēt. 2:5. Vai Noass sludināja jau pirmajos pieci simti gados, mēs nezinām, bet mēs varam būt droši, ka viņš sludināja pēc tam, kad Dievs bija nolēmis izdeldēt milžu pasauli ar visiem milžu grēkiem. Katrs Noasa veseŗa klaudziens, kamēr viņš būvēja šķirstu, bija sludinājums, ka nenovēršama katastrofa tuvojas. Ikvienam, kas atnāca apmierināt savu ziņkārību, ko Noass īsti dara, viņš sludināja par Dieva taisnību, kuŗai nevar izbēgt ne milži, ne punduŗi. Daži no Noasa apmeklētājiem, droši vien, domāja, ka būvēt šķirstu, kad no ūdensplūdiem nav ne vēsts, nav visai gudrs darbs. Tā tas bijis visos laikos.

Šķirsta būvēšana, barības sakrāšana sev, savai ģimenei un visai dzīvai radībai, kas pa pāŗiem novietojās šķirstā, prasīja no Noasa vēl simts gadus. Noass tagad bija seši simti gadus vecs. Tad zemes un debess avoti atvērās, lietus lija, un pat kalnu galotnes pazuda ūdenī.

Pēc ūdensplūdiem Noass esot vēl dzīvojis 350 gadu, bet pēdējais viņa mūža cēliens nav visai glīts, tādēļ pieliksim punktu. Lasi, ja vēlies, 1. Mozus gr. 5:32 — 9:29.

Izdodama izrentē
farmas mā
vecākam pāri
bez maksa
85 jūdzes austrum
Toronto, pie laba
Rakstīt: Box 2
Brooklin, Ont.
Tālr.: 655-444

Tīka mēbeles tieši n
tētāja noliktavas. Dz
ēdam-- un guļamista
tas. Atvērts no p
svētd. no pl. 1—5.
CLAUSEN Ltd.,
nedaudz austrumos
malea. Tel. 459-07

R. S. KAN
apbedīšanas
4812 YONGE S
(Sheppard Avenue
Willowdal
Atrās palīdzības
jūsu rīcībā 24
221-11

Turner & T
APBEDĪŠA
BIROJ
RONCESVALLES
436 Roncesvalle
LE3-79
YORK CHA
2357 Bloor S
Parkošana abās b

LATVIEŠU
491 College St
IZI
TEL
sarīkojumiem
● klāj viesību
Tel. 922

LATVISKI AKMEŅI
latvieša izpildījumā
A. A. Kop
19 Millbro
Toronto 6
Tālr. 466-

125 BROADVIEW AVE.

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI

Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
atvērts biedriem un viesiem
no pirmd. līdz sestd. no pl. 12 dienā — 1 naktī,
svētdienās no pl. 12—9 vakarā

DAŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTĒM KATRA IZVĒLĒ. SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

Izdodama izrentētas
farmas māja
vecākam pārim
bez maksas
85 jūdzes austrumos no Toronto, pie laba ceļa.
Rakstīt: Box 28
Brooklin, Ont.
Tālr.: 655-4441

Tīka mēbeles tieši no importētāja noliktavas. Dzīvojamo, ēdam-- un guļamistabu iekārtas. Atvērts no pl. 9—9, svētd. no pl. 1—5. EINAR CLAUSEN Ltd., Hwy. 7., nedaudz austrumos no Bramalea. Tel. 459-0760.

Ja esat nodomājuši iegādāties jaunu 1973. gada automašīnu,
apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS
Chevrolet - Chevelle - Camaro
Oldsmobile - Chevy II - Vega
Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi
HANS PLAUDE **Tālr. HO 6-1131**
Robertson Motors Ltd.
1555 Danforth Av., Toronto 6.

kas? kur? ko?

Town & Country R. E. Ltd., Realtor
V. PALMA pārstāvis
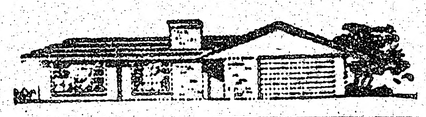
377 Glengarry Ave., Toronto 12, Ontario
TĀLR. 782-7246
Pērkot vai pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai — 782-7246. Mājas Helā izvēlē vietā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un ieņēmumus māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

R. S. KANE Ltd.
apbedīšanas birojs
4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale
Ātrās palīdzības mašīnas
jūsu rīcībā 24 stundas
221-1159

DĀVANAS KATRAM GADIJUMAM —
KERAMIKA, ROTASLIETAS, ĀDAS UN KOKA IZSTRĀDĀJUMI, AUDUMI, GRĀMATAS, APSVEIKUMU KARTĪTES
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNICĀ —
Latviešu namā, 491 College ielā, Toronto 174
(atvērta katru dienu no pl. 12 dienā līdz 8 vak., sestdienās no pl. 9 — 1 dienā, svinamās dienās slēgta).
Pieņem maksājumus par laikrakstu un sludinājumus.
Pārsūtām naudu, certifikātus un saiņus uz Latviju (pēc kataloga). Tuvākai informācijai zvaniet
921-7121

VALUDE
DIMANTI — PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS
Zeltkales
Aldonas ĶIVLENIEKS-KORMS
Veikalā un darbnīcā 964½ Bloor St. W., Toronto 4, Ont. tālr. 533-2837

Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJS
RONCESVALLES CHAPEL
436 Roncesvalles Ave.
LE3-7954
YORK CHAPEL
2357 Bloor St. W.
Parkošana abās bēru mājās

Fotografiski darbi
ar izcilu kvalitāti!
Pieprasiet informāciju par veikaliem jūsu rajonā pasūtinājumu nodošanai
tālr. 863-1166
Benjamiņa filmu laboratorija

MĀJU ĪPAŠNIEKI, KAM NEPATĪK KRĀSOT SAVU MĀJU!
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem
ALUMINUM SIDING
- JUMTA IZBŪVES APŠUVUMI (dormers)
- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGI
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTU PĀRKARES (Soffit & fascia)

Īpašnieks Artūrs Mīme
CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
248-9984 38 Noranda Drive Toronto 15, Ont.

LATVIEŠU AKMEŅI
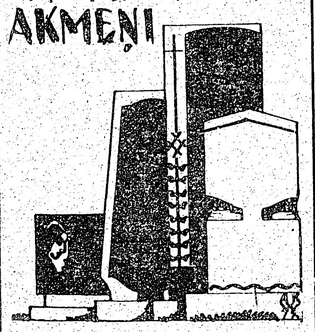
latvieša
izpildījumā
A. A. Kopmanis
19 Millbrook Cr.
Toronto 6.
Tālr. 466-5126

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.
Bez muitas: Motocikli, veļas mazgājamās mašīnas, televīzijas aparāti, ledusskapji u.t.t. Automašīnas lūdzam pieprasīt pirmās, jo to daudzums ierobežots. Jūs varat pasūtināt pārtikas saiņus līdz 40 mārciņām. Mēs pārsūtām apģērbu saiņus līdz 19,75 mārciņām. Visi sūtījumi ir apdrošināti. Mūsu veikalā ir plašā izvēlē dažādi materiāli apģērbiem un citas preces.
Ātra apkalpe ■ Slēgts trešdienās ■ Atvērts no plkst. 9 rītā līdz 7 vak., sestdienās no pl. 9 — 5 pēcp.
BALTIC EXPORTING CO.
480 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ont., tālr. LE 1-3098

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview)
Tel.: HO 5-9905 ***Ausma Miķelsone***

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
125 BROADVIEW AVE., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz
☐ vienu gadu $21.—
☐ 6 mēnešiem $11.50
☐ 3 mēnešiem $ 6.—
Mr., Mrs., Miss .....
Adrese: .....
.....
Čekus lūdzam rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD. vārda.
Datums .....

LATVIEŠU NAMS
491 College St., Toronto
IZIRĒ TELPAS
sarīkojumiem ● viesībām ● kāj viesību galdus ●
Tel. 922-2931

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
467 Sherbourne St. Toronto 5, Ont. 924-1408
RŪPIGA UN SMALKJOTIGA APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Ceļojošā balva...

(Turpinājums no 1. lp.)

lumbijas nodaļa ieguvusi 993 punktus, DV Manitobas nod. — 927, DV Toronto nod. — 573, DV Londonas nod. 508 un DV Sadberijas nod. 473 punktus.

Sākot delegātu sapulces tiešo darbu, mandātu komisija (A. Kalviņš, A. Reinberga un O. Kļavenieks) ziņoja, ka šogad piedalās visas 19 Kanadas DV nodaļas kopskaitā ar 25 delegātiem. DV Toronto nodaļa bija deleģējusi V. Plūdoni, I. Zamlovski, A. Šternu, K. Benconu un E. Treilonu, DV Hamiltonas nod. O. Ieviņu un E. Robežgruntnieku, DV Londonas nod. G. Brikmani un T. Bērziņu, bet DV Montrealas nod. A. Zeltiņš pārstāvēja ar divām balsīm. Arī pārējās nodaļas šogad lielā vairākumā bija sūtījušas delegātus no vietām, DV Sadberijas nod. J. Celmiņu, DV Sūsenmarijas nod. L. Celmiņu, DV Otavas nod. V. Krūmiņu, DV Manitobas nod. T. Puisānu, DV Norandas nod. R. Grāvīti, DV Sv. Katrīnu nod. P. Vītolu, DV Niagaras nod. J. Arāju, DV Kičeneras-Vaterlū nod. A. Taubi, DV Bramptonas nod. E. Roni un DV Druvas nodaļa A. Kalniņu. Torontieši: V. Cinis bija pilnvarots pārstāvēt DV Albertas nodaļu, R. Norītis — DV Britu Kolumbijas, O. Kļavenieks — DV Edmontonas, A Kalviņš — DV Ošavas nodaļu un E. Jaunzars DV Halifaksas kopu.

Par delegātu sapulces vadītāju izraudzīja E. Robežgruntnieku no Hamiltonas, par viņa vietnieku T. Puisānu no Manitobas, bet par sekretāru A. Kalupnieku no Hamiltonas. Rezolūciju komisijā izraudzīja O. Ieviņu no Hamiltonas, G. Brikmani no Londonas un E. Jaunzaru no Toronto.

Valdes un pārējo amatpersonu ziņojumi nodaļām bija izsūtīti jau iepriekš rakstveidā, bet revīzijas komisijas ziņojumu sniedza tās priekšsēdis A. Kalviņš. Revīzijas komisija darbības gadā sanākusi 11 sēdēs un veikusi arī DV priekšnieka un vanadžu priekšnieces vēlēšanas Kanadas mērogā. Kanadas DV zemes valdes un tai pakļauto pasākumu darbā nekādas nelikumības nav konstatētas un visi kases pārskati, kā arī grāmatvedība atrasta labā kārtībā, kādēļ ierosina visām amatpersonām izteikt pateicību. Revīzijas komisija ieteica arī dažus uzlabojumus, kā piem., kases un grāmatvedības pārskatus nodot pārbaudīšanai un apstiprināšanai kādam zvērinātam grāmatvedim, jo tie iesniedzami valdības iestādēm, tāpat arī DV grāmatnīcā atbrīvoties no mazāk pieprasītām grāmatām un laikrakstam Latvija Amerikā up Amber spiestuvei pieņemt kopēju darbvedi. Vēlākās debatēs delegāti šos ierosinājumus atzina par lietderīgiem un pēc R. Grāviša ierosinājuma izteica pateicību arī revīzijas komisijai par rūpīgu darbu.

Bez iepriekšējās darbības izturzāšanas un vadlīniju pieņemšanas turpmākai darbībai, viens no delegātu sapulces uzdevumiem bija arī ievēlēt attiecīgas amatpersonas. Kanadas DV zemes valdē šogad pārvēlami bija priekšsēža vietn. J. Gailītis, ko ar aklamāciju ievēlēja atkal nākošajiem trim gadiem. Tāpat ar aklamāciju valdē ievēlēja līdzšinējo kasieri R. Britālu, bet A. Kvēpa un E. Bauera vietā ievēlēja A. Šternu un G. Brikmani.

Revīzijas komisijā ievēlēja līdzšinējos A. Kalviņu un A. Reinbergu, bet no jauna A. Putniņu. Goda tiesā ievēlēja visus līdzšinējos K. Benconu, V. Grāveli un E. Robežgruntnieku.

Operātīvo budžetu pieņēma bez grozījumiem paredzēto 4100 dol. apmērā un vienojās nodaļu maksājumus par katru biedru zemes valdei paaugstināt no 2 līdz 3 dol.

Pārrunājot DV piedalīšanos Latviešu nacionālās apvienības Kanadā padomes locekļu vēlēšanās, uzdeva zemes valdei izraudzīt īpašu komisiju kandidātu nominēšanai, aicinot visus biedrus piedalīties nākošajās LNAK vēlēšanās, kas paredzamas rudenī.

Delegātu sapulcē Kanadas vanadžu priekšniece M. Jonāne ziņoja, ka naudas loterijā no 20.000 laozēm pārdotas 17.405, ieņemot 8702,50 dol. Laimestos izmaksāti 1800 dol un, atskaitot vēl citus tiešos izdevumus, tīrais atlikums paredzams ap 6400 dol. Par teicami paveikto darbu loterijas organizēšanā un izvešanā delegāti izteica pateicību M. Jonānei un viņas čaklajām palīdzēm.

Kaut gan delegātu sapulces dalībnieki visus darba sekā paredzētos jautājumus iztirzāja ar dzīvu interesi un pāris gadījumos izskanēja arī pa skarbākam vārdam, tomēr tā bija lietiska un viena no īsākām, salīdzinot ar iepriekšējām. Par to pelnītu pateicību delegāti izteica sapulces vadībai. Pateicību izteica arī čaklajām DV Toronto nodaļas vanadzēm, kas bija rūpējušās par siltām pusdienām un kafijas galdu delegātu „enerģijas uzturēšanai." Delegātu sapulces ietvaros, bez jau iepriekš minētā Kanadas vanadžu un DV jaunatnes salidojuma notika arī DV vīru koŗa uzvedums „Reiz tālu kaujas laukā" un DV Toronto nodaļas delegātiem rīkotais draudzības vakars DV namā.

R. N.

Baltijas komitejas Stokholmā 40 darba gadi

Baltijas komiteja Stokholmā, dibināta 1943. g. maijā, drīz varēs atskatīties uz 30 sekmīgiem darba gadiem Baltijas valstu labā. Tās pirmajā sastāvā bija 4 baltieši (bij. Igaunijas valsts vecākais A. Reijs, prof. H. Perlics, prof. Fr. Balodis un Lietuvas bij. sūtnis Zviedrijā I. Šejniuss) un 4 zviedri (prof. B. Nērmans, prof. H. Eeks, doc. A Š. Šicks un red. N. Bomans). Tagad komitejas sastāvs pieaudzis uz vairākiem desmitiem. To vidū redzami baltiešu atklātības darbinieki, zviedru parlamenta locekļi, baznīcas, kultūras un saimnieciskās dzīves personības.

No latviešiem Baltijas komitejā aktīvi darbojas līdz latviešu Nacionālā fonda valdes priekšsēdis Dr. V. Ginters un valdes padomes locekļi A. Landsmanis, P. Liepiņš un L. Talters, kā arī J. Tepfers, Br. Kalniņš un U. Ģērmanis.

BK goda prezidija sastāvā ir konservātīvās partijas līderis G. Būmans, Zviedrijas Sarkanā krusta priekšsēdis J. Hjelmarsons, ģenerālis H. Jungs, landshevdings J. Holmbergs, rakstnieks V. Mobergs un E. Hohnsons, redaktors T. Tegners un profesori B. Ulins un H. Tingstens.

28. februāŗa kopsapulcē komitejas prezidijā ievēlēja visus līdzšinējos. No latviešiem A. Landsmani ievēlēja par BK viceprieksšēdi un Br. Kalniņu par Baltijas archīva viceprieksšēdi. Komitejas priekšsēdis pēc prof. B. Nērmaņa nāves ir doc. B. Hagords. Par ģenerālsekretāru un biroja vadītāju darbojas igaunis A. Horms.

Prezidijs BK kopsapulcē sniedza plašu pārskatu par komitejas aktīvitātēm, sevišķi sakarā ar paredzamo Eiropas drošības konferenci. BK gadu tecējumā ir izveidojusi ciešu sadarbību ne tikvien ar baltiešu trimdinieku organizācijām Skandināvijā, bet arī ar daudz citām organizācijm Eiropā, kas darbojas komūnistu apspiesto tautu labā. Komitejas pārstāvji piedalījušies daudzās starptautiskās sanāksmēs.

Baltijas komiteja paredzējusi sagatavot un publicēt plašu pārskatu par baltiešu minoritātēm Zviedrijā, kā arī brošūru par Baltijas valstīm norvēģu valodā un izvērst plašu informāciju, sakarā ar paredzamo Kosīgina viesošanos Zviedrijā.

O. F.

☆ Pad. savienības komūnistu partijas vadītājs Brežņevs viesosies ASV jūnijā, vēsta Ķīnas ziņu avoti. Arī ASV pārstāvji apstiprinājuši, ka jūnijs varētu būt iespējamais Brežņeva apmeklējuma mēnesis. Tā būtu Brežņeva pretvizīte ASV prezidenta Niksona apmeklējumam Maskavā pagājušā gada pavasarī.

☆ Islandes Hemali pilsētā uz Vestmana salas vulkāna lavas izvirdums no jauna apracis 70 mājas. Glābšanas vienības zaudējušas cerību glābt valsts galveno zvejniecības centru. Kopš Kirkjufela vulkāns iesācis darboties naktī no 22. uz 23. janvāri, pēc tūkstoš gadu klusēšanas, nodegušas jau vairāk simtu māju un apraktas pelnos. Hemali pilsētu, kas bija bagātākā visā Islandē, apdzīvoja 5500 iedzīvotāju, kurus evakuēja uz cietzemi. Vulkāns līdz šim izgrūdis 150 milj. kubikmetru lavas.

Kalamazū draudzei...

(Turpinājums no 11. lp.)

dievkalpojumi, no tiem 6 ar dievgaldu, pie kuŗa gājuši 149. Laulāti četri pāŗi, no kuŗiem 2 jauktu tautību. Kristīti 7 bērni, iesvētīti — 2, miruši 9. Bībeles stundas vadījis māc. V. Vārsbergs. Svētdienas skolā pieteikušies 18 bērni. Pie draudzes darbojas Lielupes 175. skautu vienība ar 21 dalībnieku. Vienības priekšnieks R. Rollis.

Pārrunas izraisīja veco un slimo draudzes locekļu aprūpe. Līdzšinējie sabiedrisko organizāciju mēģinājumi sagādāt veco ļaužu mītni bijuši nesekmīgi. Padome lūdza prāv. J. Turku, kas ir vidienes apgabala draudžu garīgais vadītājs, noskaidrot aprūpējamo skaitu. Draudzes padomes loceklis Jānis Ķinēns noskaidros veco ļaužu mītnes iegūšanas iespējas.

Svētdien, 18. februārī, bija pateicības dievkalpojums un jaunievēlētās padomes un dāmu komitejas amatā ievēlēšana. Pie dāmu komitejas cienasta galda draudzes priekšnieks V. Grīnbergs aicināja čaklāk apmeklēt draudzes dievkalpojumus, tāpat jaunatni skubinot apmeklēt arī svētdienas skolu. Dāmu komitejas priekšniece E. Jansone pasniedza skautu vienības vadītājam R. Rollem aploksni skautisma veicināšanai.

E. B.

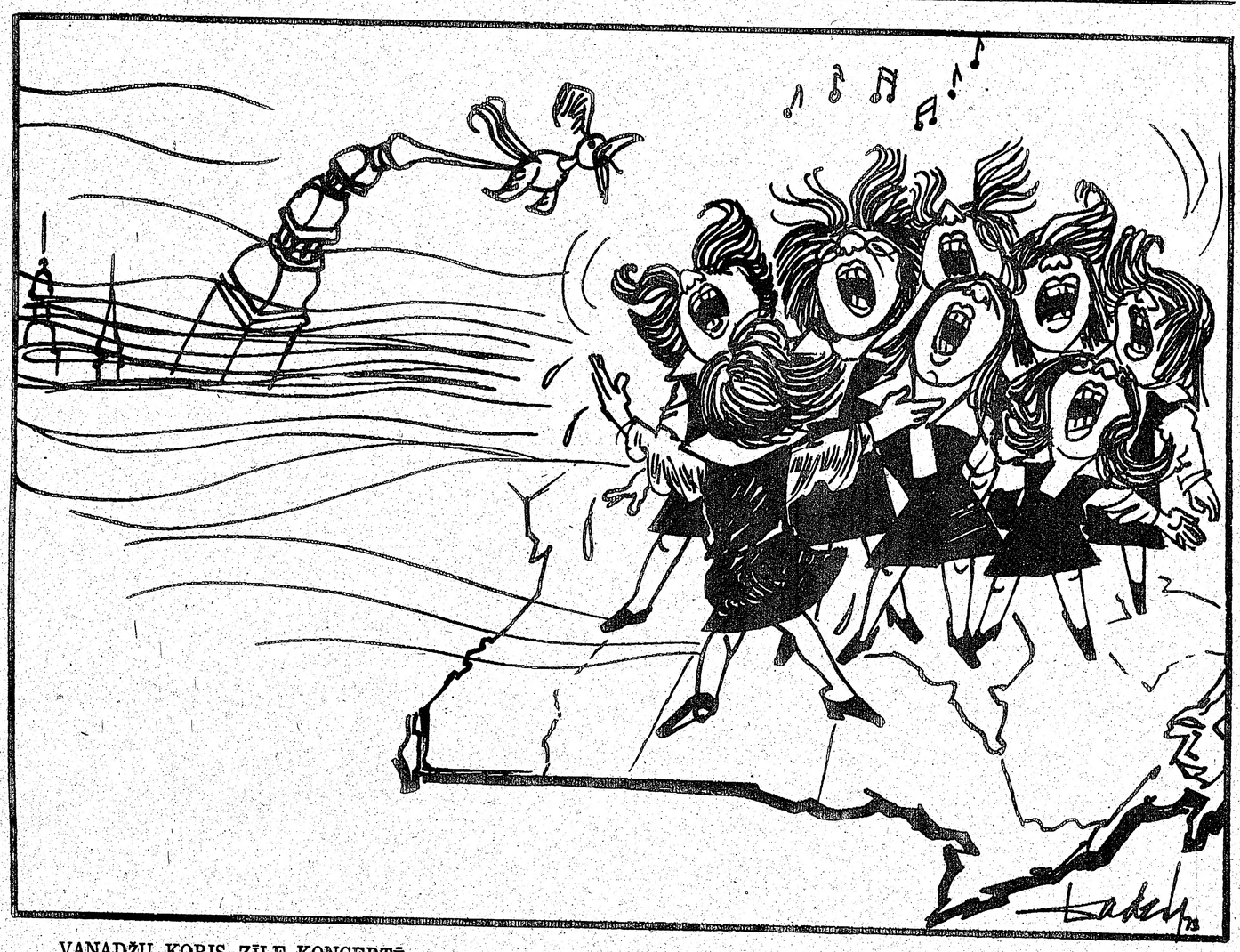

VANADŽU KORIS ZĪLE KONCERTĒ

Cekulaina zīle dzied
Rīgas torņa galiņā,
Nāc, māsiņa, klausīties,
Kā dzied zīle Kanadā.

Dadža zīmējums

Visu kanadiešu ievēribai

Kanadas valdības daudzkultūru politika

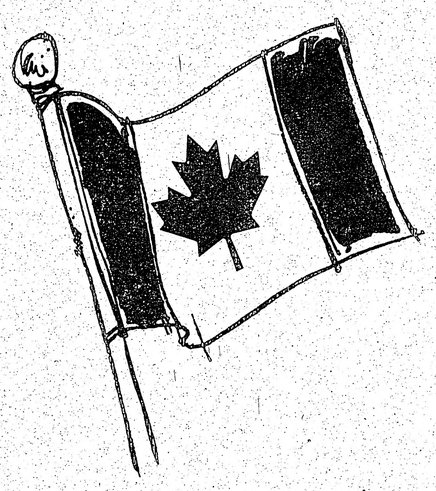

Ministru prezidents Pjērs Eliots Trudo

„... daudzkultūras politika divvalodu ietvaros ir apzinīga individuālās brīvības atbalstīšana. Mums atļauts būt tiem, kas mēs esam. Bet to nedrīkst atstāt pašplūsmei: brīvība ir jākultivē un aktīvi pēc tās jācenšas. Ja etnisko grupu brīvība ir apdraudēta, tad tas ir drauds visām grupām. Valdības politika cenšas novērst šādus draudus un sargāt brīvību.

Ministru prezidents Pjērs Eliots Trudo
House of Commons, October 8, 1971

„... Valdības principu deklarācija par daudzo kultūrālo tradiciju saglabāšanu un veicināšanu mūsu valstī ir ļoti slavējama. Mēs vēlamies tiesības visiem kanadiešiem un valstī pastāvošo kultūrālo dažādību atzīšanu.

Opozicijas līderis Roberts L. Stenfilds
House of Commons, October 8, 1971

„... Ar dziļu cienību mana partija silti atbalsta ministru prezidenta noteiktos principus mūsu kanadiešu kultūras dzīvē, oficiālo divvalodu un daudzkultūru politisku."

Dēvids E. Luiss (Lewis), Jauno demokratu partijas vadītājs
House of Commons, October 8, 1971

„... Esmu pilnīgi pārliecināts, ka visi kanadieši atbalsta ministru prezidenta uzskatus. Mēs vēlamies spēcīgu Kanadu visiem Kanadas iedzīvotājiem, visām etniskām grupām mūsu zemē."

Rīls Kauete (Couette) Sociālkreditistu partijas vadītājs
House of Commons, October 8, 1971

Dažādie daudzkultūru aspekti

1. Pabalsts valodas mācīšanai immigrantiem.
2. Veicināt teātŗa un telotājas mākslas tālāku attīstību
3. Pamudināt piedalīties konferencēs un semināros, lai apspriestu daudzkultūru politiku.
4. Apellēt pie visām valdības iestādēm, lai sagādātu atbalstu etniski kultūrālām organizācijām.

Lasait nākamā lappusē — kā federālās valdības atbalsta programma tiek īstenota.

FEDERĀLĀS VALDĪBAS DAUDZKULTŪRU POLITIKAS PĀRSKATS

KANADAS MINISTRU PREZIDENTA PJĒRA ELIOTA TRUDO ZIŅOJUMS PAR KANADAS VALDĪBAS SVARĪGĀKO NODOMU POLITIKAS IZVILKUMIEM VISIEM KANADIEŠIEM

„Federālā valdība akceptē un pieņem Karaliskās komisijas ziņojumā minētās multietniskās rekomendācijas un ieteikumus. Tajās izteikta pārliecība, ka pienācis laiks kanadiešiem iepazīties ar daudzām un dažādām mūsu kultūras bagātajām tradicijām. Kanadas pilsoņi nāk no daudzām pasaules malām un nes sev līdz visas valodas un religijas. Šī kultūrālā dažādība piešķir kanadiešiem lielu pieredzi un daudzpusību. Valdība uzskata šo vērtīgo mantojumu par sargājamu un atzīst, ka Kanada kļūtu nabagāka, ja atzītu asimilācijas politiku, spiežot pavalstniekiem aizmirst un atstāt viņu līdzatnesto kultūru.

Federālā valdība cer uz provinču valdību pozitīvu nostāju attieksmē pret multietniskiem ieteikumiem, adresētiem šīm valdībām. Ministru prezidents, rakstot provinču premjēriem, norādījis galvenos vilcienos valdības politikas programmu, kā arī lūdzis viņu sadarbību šīs programmas īstenošanā.

Valdības galvenā filozofija ir pārliecība, ka pasaules kultūru dažādība strauji zūd ar rūpniecības techniku, masu komūnikāciju un pārvietošanos uz pilsētām. Cilvēkam atsvešinoties no dabas, rodas masu sabiedrības radījums, kuŗa producētā kultūra, izpriecas un lielās bezpersoniskās organizācijas apdraud cilvēka personību. Viena no cilvēka pamatvājībām ir tieksme kaut kur piederēt. Liekas, ka daudzi tagadējie sabiedriskie nemieri visās vecuma grupās rodas tikai tāpēc, ka šo vajadzību kaut kur piederēt nav iespējams apmierināt. Piederība kādai etniskai grupai nav vienīgais veids, kā šo vajadzību apmierināt, tomēr mūsu kanadiešu sabiedrībai tā ir viena no ļoti svarīgām vajadzībām. Dzīvās, vibrējošās etniskās grupas var sniegt otrai, trešai un turpmākām kanadiešu paaudzēm sajūtu, ka tās ir vienotas tradicijās un pieredzē ar dažādām pasaules vietām un laikiem. Etniskās grupas ir likumīgi iekļautas valstī un nemazina lojālitāti pret valsti un sabiedrību. Daudzkultūra neapdraud Kanadas identitāti. Valdība tic, ka kultūras daudzveidība pati ir Kanadas īpatnības būtība.

Kanadas kontekstā katrai etniskai grupai ir tiesības saglabāt, sargāt un attīstīt savu kultūru un dergumu. Sakot, ka mums ir divas oficiālas valodas valstī, nenozīmē, ka mums ir divas oficiālas kultūras, tāpēc visiem kanadiešiem jāievēro daudzkultūras principi.

Oficiālo valodu likums nosaka angļu un franču valodu par Kanadas oficiālām valodām Kanadas parlamentā un pārējās valdības iestādēs. Šis likums neietekmē lietot citas valodas par izteiksmes līdzekli Kanadas kultūras sastāvdaļās. No otras puses, citu valodu kultūrālo vērtību atzīšana nekādā ziņā nemazina Kanadas oficiālo valodu nozīmi. Šo abu valodu lietošana tiks joprojām veicināta.

1. Kanadas valdība līdzekļu robežās atbalstīs visas tās Kanadas kultūras un to grupu attīstību, kas izrādīs vēlēšanos un cenšanos augt un noderēt Kanadai. Valdības palīdzība var sākties tikai uz šo grupu pašdarbības bazes.
2. Valdība palīdzēs visu kultūrālo grupu locekļiem pārvarēt grūtības un iekļauties Kanadas kultūrā un sabiedrībā.

Likums var un arī pasargās katru individuālu personu no diskriminācijas. Nepiederības un mazvērtības sajūtu, lai kādi būtu tās iemesli, likums nevar novērst. Programmas domātas katras individuālas personas pašapziņas kopšanai un audzināšanai, kā arī īstās vietas atrašanai Kanadas sabiedrībā. Vēstures, filmu un mūzeju eksponāti, rādot etnisko grupu kultūras devumu, palīdzēs šo mērķi sasniegt.

3. Nacionālās vienības interesēs valdība veicinās radošas sanāksmes un Kanadas kultūrālo grupu izmaiņas. Valdības pabalsts daudzkultūru centriem, īpašiem etnisko grupu projektiem, telotājas mākslas izstādēm un izrādēm sekmēs kultūras izmaiņu. Valdība ļoti noteikti norāda, ka neatbalstīs atsevišķo grupu nošķiršanos no pārējās sabiedrības. Programma tiek organizēta, lai atbalstītu grupām dalīties savā kultūras mantojumā ar visiem kanadiešiem, citām zemēm, kā ar. darītu viņiem zināmu mūsu kultūras dažādību.
4. Valdība arī turpinās palīdzēt imigrantiem apgūt vismaz vienu Kanadas oficiālo valodu, lai tādējādi viņi kļūtu pilntiesīgi sabiedrības locekļi.

DIVVALODU UN DIVKULTŪRU KARALISKĀS KOMISIJAS ZIŅOJUMS

Kad Kanada 1963. gadā sasniedza Konfederācijas simtgadi, federālā valdība iecēla Karaliskās divvalodu un divkultūru komisiju, kuŗas mērķis bija izpētīt jaunu pieeju kanadiešu vienotībai. Saskaņā ar Karaliskās komisijas sīku ziņojumu, Kanadas valdība pieņēma Oficiālo valodu likumu, kā arī deva likumīgu spēku citām svarīgām likumdošanām, pievēršot īpašu uzmanību Karaliskās komisijas 4. sējuma ziņojuma rekomendācijām un ieteikumiem, kas attiecas tieši uz etnisko lielo daudzkultūru mantojumu.

S. HAIDAŠS, IEKŠLIETU MINISTRS, ATBILDĪGS PAR DAUDZKULTŪRU POLITIKU

Ministru prezidents Pjērs Eliots Trudo 1972. gada 27. novembrī iecēla Dr. Stenliju Haidašu, Toronto Parkdēles vēlēšanu iecirkņa parlamenta locekli, par valsts iekšlietu ministru ar atbildību daudzkultūru politikā. Dr. Haidašs jau ilgāku laiku bijis aktīvs etniskās kultūras lietās. Viņa parlamentāriskā darbība spilgti ilustrē viņa interesi un atbildību par dažādo minoritāšu kultūrālo grupu labklājību, kas ietver visas iespējamās immigrantu problēmas.

Pirmoreiz Dr. S. Haidašu ievēlēja parlamentā 1957. gadā. Kopš tā laika viņš ir aktīvi darbojies vairākās parlamenta komitejās, kā arī piedalījies par delegātu daudzās internacionālās konferencēs, pārstāvot Kanadas intereses. Viņa pieredze parlamentā ir ļoti daudzpusīga. Divas reizes viņš bijis parlamenta sekretārs Kanadas nacionālās veselības un labklājības ministrijā. Viņš arī bijis parlamenta sekretāra amatā Ārlietu ministrijā, bez tam bijis Indiāņu labklājības un Kanadas ziemeļu izveidošanas daļas ministrs, kā arī bijis ministrs, kuŗa pārziņā bijušas Kanadas patērētāju un lieluzņēmēju intereses.

Dr. Haidašs ieguvis diplomu filozofijā Otavas universitātē un MD gradu medicīnā Toronto universitātē, tekoši pārzina angļu, franču un poļu valodu.

Dr. S. Haidašs sevī apvieno medicīnā un parlamentā gūto pieredzi, lai uzlabotu Kanadas veselības un labklājības likumus.

Lielāko daļu savā dzīvē bijis iesaistīts etnisko grupu problēmu risināšanā un ievēlēts par goda biedru Ontario etniskās preses savienībā.

Valdības daudzkultūru politikā ir ietverti nodomi, kas varētu veicināt iecietību, savstarpēju atzīšanu un cieņu pret cilvēkiem, kas nāk no dažādiem kultūrāliem novirzieniem. Pašreizējā politika noraida vienādību kā vēlamu sabiedrības mērķi, jo šādi uzskati tikai varētu pastiprināt neiecietību un mazvērtības apziņu kanadiešos.

Arvien vairāk pasaulē dažādās tautas nonāk lielākā saskarē viena ar otru, un ja pasaule vēlas mācīties no savām kļūdām, tad cilvēkiem ir jāmācas meklēt labo un vienreizējo, kādas lietas būtu vērtīgas, lai tās saglabātu un pasargātu.

Kanadas valdība tic, ka labākā vieta šo plānu īstenošanai, kas dibinās uz respektu un savstarpēju izpratni, ir šeit Kanadā, lai ļaudis pasaulē varētu saskatīt, ka Kanada uzmudina ne tikai vārdiem, bet arī ar darbiem.

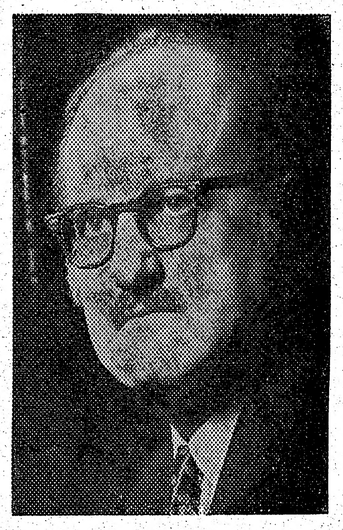

Dr. Haidašs, iekšlietu ministrs, atbildīgs par daudzkultūru politiku, ir ievirzījis dažādas programmas, kuŗu uzdevums būtu iesaistīt visas etniskās grupas Kanadas valstī.

Ir skaidrs, ka viena no populārākām daudzkultūru programmām šodien ir atbalstu piešķiršana etniskām grupām, lai palīdzētu tām iedzīvināt dažādus projektus. Šīs dažādās programmas ir daļa no valdības daudzkultūru politikas, kas aprakstīta šinī speciālā pielikumā. Jauni nodomi un plāni tiks īstenoti un esošie paplašināti, ja apstiprināsies to lietderība un interese par tiem.

Kanadas valdibas daudzkultūru principu īstenošana no krasta lidz krastam

Daži jau paziņotie pabalsti kanadiešu etnisko kultūras grupu plašām un interesantām nodarbibām

Maritimes

The Daughters of Mary Lebanese-Syrian Society, Sydney, N.S. lai financiāli palīdzētu lībiešu-sīriešu izcelsmes sievietēm un bērniem mācīties tautisko ēdienu gatavošanu, dejošanu un senču valodu.

The Cape Breton Industrial Area Multicultural Organization lai palīdzētu financēt daudzkultūru semināra uzturēšanu, kas identificētu dažādo kultūrālo grupu vajadzības minētajā apgabalā.

Cape Breton's Cultural Diversity Daudzkultūru piešķirums palīdzēs financēt salas etniskās jaunatnes organizācijas 15 studentu grupu, lai tie varētu apceļot Cape Breton salu ar koncertiem, sarīkot deju apmācības, rokdarbu un tautas tērpu izstādi, tā parādot salas kultūrālo dažādību.

Sydney, Nova Scotia — Gaelic Society Receives Federal Grant Daudzkultūru piešķirums Gaelic Society of Cape Briton palīdzēs financēt nodarbību seminārus, kas rīkos Tautas mākslas un rokdarbu festivālu.

The Black Historical and Dramatic Club of Moncton, N.B. — lai segtu izdevumus vesiem —

lektoriem, kas referēs par Kanadas nēģeru vēsturi. Kluba mērķis ir veicināt augstāku izglītību un iepazīstināt ar vēsturisko un kultūrālo Kanadas afrikāņu oriģinālkultūras pienesumu daudzkultūru sabiedrībā.

New Denmark, New Brunswick-Danish Canadians Celebrate Centennial
Pirms simts gadiem jūnijā pirmie dāņu kolonisti ieradās „New Denmark", Ņubransvikā. New Denmark Centennial komiteja saņēma piešķirumu šo svinību financēšanai.

Quebec

Kanadiešu un immigrantu draudzības programma (Imaginative Program Encourages Friendship between Canadians and Immigrants. Pēdējos 24 gados organizācija L'Accord ir veicinājusi franciski runājošās sabiedrības integritāti, kā arī draudzību starp kanadiešiem un immigrantiem Montrealā. Organizācija nesen saņēma piešķirumu dažādu nodarbības programmu veicināšanai.
Young People to Learn Polish and French Canadian Folk Dancing and Music — Poļu un franču-kandiešu izcelsmes

bērniem un jauniešiem ir izdevība mācīties vienam otra kultūru tautas deju un dziesmu apmācības programmas ietvaros, ko vada poļu kanadiešu deju un dziedātāju grupa Podhale. Daudzkultūru piešķirums palīdzēs samaksāt apmācītāju algas.

Club Portugal de Montreal Provides Instruction in Portugese Folklore — Dāvinājums piešķirts organizācijai, lai palīdzētu financēt šāgada portugaļu tautas gara mantu mācības programmu.

Course in Armenian History, Literature and Culture — Tekeyan Armenian Cultural Association rīko no 1972. g. septembra līdz 1973. g. aprīlim armeņu vēstures, literatūras un kultūras kursus pieaugušiem organizācijas dalībniekiem un citiem ieinteresētiem kanadiešiem Montrealas apkārtnē. Daudzkultūru piešķirums palīdzēs samaksāt algas instruktoriem Armenoloģijas projektā.
Estonian Cultural Program Gets a Boost — Montrealas igauņu sabiedrība, kas iedzīvina un veicina interesi par igauņu kultūrālo mantojumu ar jauniešu koŗa, tautas deju un modernās vingrošanas programmu, saņēmusi piešķirumu šāgada programmas financēšanā.

Sephardic Jewish Organization Receives Multiculturalism Grant — Daudzkultūru piešķirums piespriests Association Sepharade Francophone, lai samaksātu algas sabiedriskiem darbiniekiem, kas palīdz jauniebraucošiem Sephardic Jewish, franciski runājošiem immigrantiem iekļauties kanadiešu sabiedrībā.
Romanian Musical Spectacle — Ortodoksālā rumāņu baznīca Montrealā, kas pastāv jau 58 gadus, rīko koŗa un tautas deju priekšnesumus, lai iepazīstinātu ar rumāņu kultūras tradi-

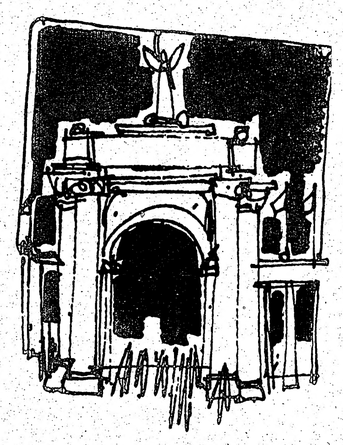

Greek Folk Dance Instruction for Children and Adults — Helleniešu vecāku apvienība un Montrealas sargi piedāvā grieķiem — bērniem un pieaugušiem mācīties grieķu tautas dejas, lai varētu izveidot pastāvīgas tautas dziesmu un deju grupas. Apvienība ir saņēmusi piešķirumu tautas deju apmācītāju atalgošanai.
Music, Songs and Dances of Italy — Italiešu izcelsmes kanadieši — Gruppo Folkloristico Friulano of Montreal piedāvā montrealiešiem izdevību iepazīties ar italiešu mūziku, dziesmām, dejām un referātiem. Daudzkultūru piešķirums palīdzēs īstenot šo programmu.
The Szechenyi Society Inc. of Montreal — devums palīdzēs samaksāt algas skolotājiem, kas māca tautas mākslu jauniešiem, lai saglabātu un izveidotu ungāru kultūru Kanadā.
The B'Nai Brith Women's Council of Montreal — palīdzēs segt iespiešanas izdevumus 500 grāmatām žīdu valodā ar lieliem burtiem daļēji redzi zaudējušo lietošanai pārvietojamās (mobilārās) bibliotēkas.
U.N.I.F.Y. Canada Committee (Understanding National Identity among Franco-Ukrainian Youth) — Kanadas ukraiņu jauniešu apvienība un Les Sortileges, folkloristu grupa no Montrealas. — Piešķirums palīdzēs izkārtot koncertu turneju 90 šīs organizācijas studentiem. Koncertus rīkos Montrealā, Toronto, Sv. Bonifacā, Vinipegā, Jorktonā, Prinča Alberta, Saskatūnā, Koldleikas armijas bazē, Sv. Paulā, Edmontonā un Kalgarijā.

Ontario

Ukrainian Canadian Folk Songs to be Published. — Kanadas ukraiņu komiteja Toronto saņēmusi piešķirumu ukraiņu-kanadiešu tautasdziesmu grāmatas izdošanai. 150 izraudzīti darbinieki un brīvprātīgie piedalījušies tautasdziesmu savākšanā no krasta līdz krastam Kanadā. Grāmatā sakopotas šūpuļa, , pavasara, ražas novākšanas, kāzu un citu svinību dziesmas. Grāmatu izdos ukraiņu valodā ar angļu valodas tulkojumu.
Polish Student Theatre „Arabesca", — saņēma piešķirumu jaundibinātam poļu studentu teātrim Arabeska Toronto par divu izlugu izrādīšanu. Daudzkultūru piešķirums palīdzēja segt izdevumus.
Festival Can-Uk (A Canadian Ukrainian Dance Festival) — Ukraiņu nacionālā federācija Kanadā atbalsta Kanadas ukraiņu koŗu un deju sacensības festivālu, kur piedalīsies vietējās un nacionālās jauniešu grupas no 5 provincēm. Organizācija saņēma piešķirumu ceļa izdevumu segšanai, žūrijas algām un citiem organizēšanas izdevumiem. Festivālā izraudzīs vienu kori un deju grupu, kas uzstāsies Kanadas ukraiņu un deju sacensībā 1973. gadā.
Maltese 50th Aniversary Festival — The Maltese Canadian Society šogad atzīmē savus 50. gadu dibināšanas atceri. Viņi saņēma pabalstu oktobŗa festivāla sarīkojumu financēšanai. Vietējie maltiešu daiļamatnieki rīkos daiļamatniecības skati, kā arī karnevāla parādi ar skaistumkaralienes vēlēšanām. Maltiešu grāmatu kollekcija ir dāvināta Nacionālai bibliotēkai un Toronto Centrālai bibliotēkai.
YWCA Program for Immigrants — Toronto jaumo sieviešu kristīgā apvienība saņēmusi piešķirumu, lai palīdzētu programmas ietvaros brīvprātīgajiem apmeklēt vientuļi dzīvojošas sievietes-immigrantes un lai izveidotu brīvprātīgo apmācību un lielo māsu programmu.
Korean Cultural Festival — Korejiešu kultūras festivāls ar moderno un klasisko korejiešu mūziku, dejām un teātŗa izrādi, notiks Raiersona institūta telpās. Piešķirums sekmē festivāla sarīkošanu.
Greenfield International Folk Festival — Arabu folkloristu Dovsvjū grupa ir saņēmusi piešķirumu, lai varētu sarīkot Greenfield International Folk Festivalu Toronto, Versiti arēnā.

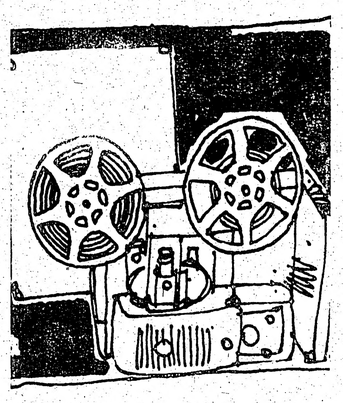

University of Ottawa Slavic Club Plans Film Week and Slavic Art Exhibition — Otavas universitātes slavu klubs paredzējis sarīkot poļu, ukraiņu un krievu filmu nedēļu, kas saskaņota ar citu austrumeiropiešu ungāru un čechoslovaku filmu nedēļu. Pēc tam būs redzama Kanadas slavu mākslinieku darbu izstāde un izrāde, ko iestudējuši Otavas un Karltonas universitātes studenti. Dāvinājums piešķirts, lai klubam palīdzētu financēt šos projektus.
Help for Moroccan Jewish Immigrants — Žīdu immigrantu palīdzības dienests (Centrālā daļa), kas pēdējos 52 gados palīdzējis žīdu jaunatbraucējiem iekļauties Kanadas apstākļos, saņēmis daudzkultūru devumu bērnu vasaras nometnes ierīkošanai.
Assistance for Greek Newcomers to Canada. The Greek Day Care Committee, kas palīdz immigrantiem iekļauties viņu jaunajos apstākļos ir saņēmusi daudzkultūru atbalstu, lai varētu īstenot savu vasaras orientācijas programmu immigrantu bērniem.

(Turpinājums 4. lp.)

Vidū Dr. St
daudzkultūru
tūrālām biedr
jas profesio
Otavā 1973.
lijs Froliks,
Tarnopolskis
gorovičs un p
montonā.

Valoda un

Kultūras atti
programmas n
pietiekami dau
tu par valodas
veidošanās sak
kārtā labvēlīgi
ko valodu sagla
etniskās grupā
pētījumos ir
par tādiem izg
miem kā valod
presi, radio u
noteiktu tās lie
das saglabāšan
attīstībā. Kanad
levīzijas komis
pētīt, kā radio
rētu atbalstīs š
tījumu vispārēj
iegūt patiesu b
valdība varētu
oficiālo valodu
jums sagaidāms

Mācības g

Karaliskā kor
kai dažas pama
būtu lietojamas
du mācīšanai.
provinču valdīb
nuši, ka ir se
pēc neoficiālo
grāmatām. Šaj
pabalsti piešķir
tu izdošanai
kultūrālām gr
plāno, ka šo atb
plašināt, lai ta
neoficiālo valod

Etniskā pr

Pašlaik tiek pē
laikraksti un t
devums dot i
niem immigra
vecākiem cilvē
tiem lasītājiem
līdzēt iedzīvināt
kultūru politik
valdībai sagā
par etniskiem
žurnāliem.

Etniskās v

Iekšlietu minist
cības nodaļa ir
stīt ap 20 etnisk
Kanadā. Šīs vē
uz sevišķi rū
kiem pētījumie
žādo etnisko gr
tūru, sasniegum
lēmas šo atsevi
tībā. Šī progra
iespaidīga un
kultūru eksiste
atzīta. Pašreiz
vēsturiskie pēti
izdarīs tuvākā
šīs zinātniskās
grāmatās, saga
protamus apce
kai publikai.

Etniskās s

Pēc komisijas
ciešama sistēma
traukta Kanada
ko sabiedrību s
karībā pavalst

Vidū Dr. Stenlijs Haidašs, iekšlietu ministrs, atbildīgs par daudzkultūru politiku, regulāri konsultējas ar etniskām kultūrālām biedrībām visā Kanadā. Kanadas ukraiņu federācijas profesionāļu un tirgotāju delegācija satikās ar ministru Otavā 1973. gada februārī. No labās uz kreiso pusi: Stenlijs Froliks, karaliskais padomdevējs Toronto, prof. Valters Tarnopolskis no Jorkas universitātes Toronto, Andrjū Gregorovičs un prof. M. R. Lupul no Albertas universitātes, Edmontonā.

Kanadas valdības pārējie aspekti daudzkultūru politikas nostiprināšanai un uzturēšanai

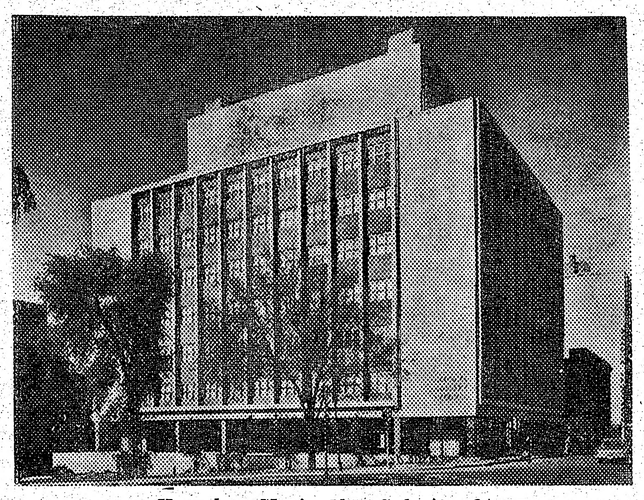

Kanadas Nacionālā Galerija Otavā

Kā šī programma ir saskaņota

Etniskā programma ir nodota starpiestāžu koordinācijas komitejai, kas mēģinās apvienot federālās valdības nodomus un programmu, lai tā varētu atspoguļot dažādās etniskās grupas Kanadas sabiedrībā.

Valoda un kultūra

Kultūras attīstības pētījumu programmas mērķis ir ievākt pietiekami daudz vajadzīgo datu par valodas un kultūras izveidošanās sakarību, lai tādā kārtā labvēlīgi ietekmētu etnisko valodu saglabāšanu dažādās etniskās grupās. Pašreizējos pētījumos ir sevišķa interese par tādiem izglītības iestādījumiem kā valodas programmu, presi, radio un televīziju, lai noteiktu tās lielo nozīmi valodas saglabāšanā un kultūras attīstībā. Kanadas radio un televīzijas komisija arī paredz pētīt, kā radio un televizija varētu atbalstīs šo mērķi. Šo pētījumu vispārējais mērķis ir iegūt patiesu bazi, no kuŗas valdība varētu ierosināt neoficiālo valodu politiku. Ziņojums sagaidāms šogad.

Mācības grāmatas

Karaliskā komisija atrada ti kai dažas pamatgrāmatas, kas būtu lietojamas neoficiālo valodu mācīšanai. Apspriežoties ar provinču valdībām, esam atzinuši, ka ir sevišķa vajadzība pēc neoficiālo valodu mācības grāmatām. Šajā gadā vairāki pabalsti piešķirti šādu grāmatu izdošanai sešām dažādām kultūrālām grupām. Pašlaik plāno, ka šo atbalstu varētu paplašināt, lai tajā ietvertu visu neoficiālo valodu saglabāšanu.

Etniskā prese

Pašlaik tiek pētīti arī etniskie, laikraksti un to nozīmīgais uzdevums dot informāciju jauniem immigrantiem un gados vecākiem cilvēkiem, kā arī citiem lasītājiem, kas varētu palīdzēt iedzīvināt Kanadas daudzkultūru politiku. Šie pētījumi valdībai sagādās pamatbazi par etniskiem laikrakstiem un žurnāliem.

Etniskās vēstures

Iekšlietu ministrijas pavalstniecības nodaļa ir uzdevusi uzrakstīt ap 20 etnisko grupu vēsturu Kanadā. Šīs vēstures balstīsies uz sevišķi rūpīgiem zinātniskiem pētījumiem, aprakstot dažādo etnisko grupu vēsturi, kultūru, sasniegumus, kā arī problēmas šo atsevišķo grupu attīstībā. Šī programma rāda, ka iespaidīga un vērtīga daudzkultūru eksistence Kanadā ir atzīta. Pašreiz tiek izdarīti 17 vēsturiskie pētījumi un pārējos izdarīs tuvākā laikā. Tiklīdz šīs zinātniskās vēstures izdos grāmatās, sagatavos vispār saprotamus apcerējumus plašākai publikai.

Etniskās studijas

Pēc komisijas atzinuma nepieciešama sistēmatiska un nepārtraukta Kanadas daudzo etnisko sabiedrību studija. Šinī sakarībā pavalstniecības nodaļa ir beigusi rūpīgus etnisko problēmu pētījumus, tā kā tos varētu publicēt un izmantot par izglītības avotiem turpmākiem Kanadas etniskiem pētījumiem. Tiklīdz studiju rezultāti tiks praktiski izlietoti, tie palīdzēs atrisināt problēmas, kas līdz šim nav atrisinātas sadarbības trūkuma dēļ dažādos pētījumu laukos, sakarā ar maz publicētiem materiāliem un pieredzes iespējām Kanadas etnisko dažādību visās izglītības sistēmas pakāpēs.

Nacionālā filmu pārvalde

Agrāk filmu pārvalde producēja filmas ne tikai angļu un franču valodā, bet arī citās valodās, ko izrādīja ārzemēs. Pašlaik šādas filmas ir pieejamas arī Kanadā. Nacionālā filmu pārvalde ir izdarījusi pētījumus, kāda veida filmas etniskās grupas vēlētos dabūt savā tēva valodā. Filmu pārvalde paplašinājusi savu filmu produkciju, lai dotu informāciju kanadiešiem, un pašreiz tā ražo jaunas filmas angļu un franču valodā, kas dos iespēju saskatīt un saprast etnisko grupu pienesumus un problēmas.

Daudzkultūru centra atbalsti

Daudzkultūru centrs ir vieta, kuŗā satiekas cilvēki ar dažādiem kultūrāliem mantojumiem un dalās savos iespaidos. Daudzkultūru centrs sagādā etniskām grupām telpas un iespējas īstenot programmas, kā teātŗa izrādes, mākslas un daiļamatniecības un dažāda veida sabiedriskus sarīkojumus.

Daudzkultūru atbalstu programma piešķiŗ atbalstus grupām, kas organizē daudzkultūru centru, lai tas kalpotu attiecīgā sabiedrībā, kas ieinteresētas izteikt etniskās vajadzības. Visas šīs grupas atbalstīs viņu prakstiskajās studijās, piemērotu plānu sagatavošanā, lai stiprinātu un nostabilizētu centra pastāvēšanu.

Nacionālais mūzejs par cilvēku

Nacionālā mūzeja par cilvēku projekti ir:: 1. Iegādāties daiļamatniecības priekšmetus, kas reprezentē Kanadas etniskās kultūras dažādību.
2. Vadīt dažādo etnisko grupu Kanadā tautas mākslas un mūzikas pētījumus.
3. Ierosināt paplašināt mūzeju un izglītības projektus, lai ieinteresētu plašākas publikas masas.

Publiskie archīvi

Tā kā immigrācijas vēsture un kultūras grupas, protams, ir arī daļa no Kanadas vēstures, Kanadas publiskie archīvi mēģinājuši iegūt visus iespējamos datus no dažādām etniskām organizācijām un apvienībām. Šie materiāli ir ievērojami dokumenti Kanadas vēsturei.

Nacionālā bibliotēka

Pēc grāmatām, kas sarakstītas neoficiālās valodās un glabājas Nacionālā bibliotīkā, vēl arvien nav vajadzīgo pieprasījumu. Nacionālā bibliotēkā pašlaik iekārto daudzvalodu un literātūras centru. Šis centrs apgādās vietējās bibliotēkas ar citvalodu grāmatām.

Kanadas konsultātīvā daudzkultūru padome

Padomē darbosies iecelti locekļi savu individuālo iespēju robežās, kam kontakts ar savu sabiedrību, un kas pazīst etniskās kultūrālās organizācijas un to problēmas.

Padome darbosies ne tikvien uz nacionālās, bet arī apgabala bazes, sanākot kopā vismaz reizi gadā.

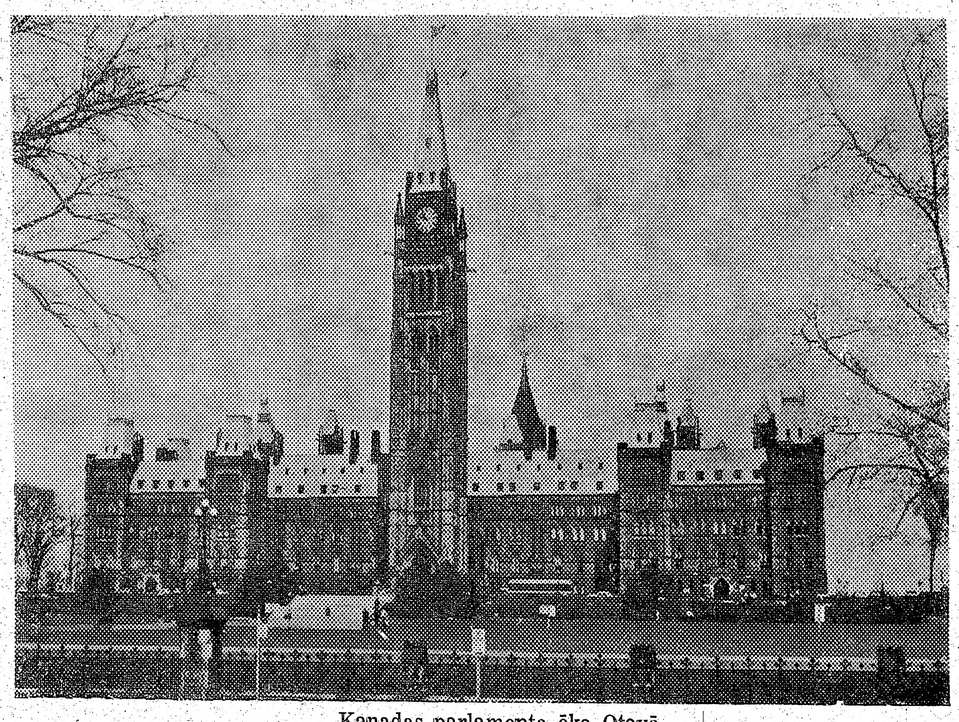

Kanadas parlamenta ēka Otavā

Nacionālā bibliotēka un Publiskais archīvs Otavā

Sīkāka informācija par Kanadas daudzkultūru programmu pieprasāma:

EDMONTON, Alberta
Room 428, Sir Alexander
McKenzie Bldg. ,9828-104 Ave.
Telephone: (403) 425-6730

HALIFAX, Nova Scotia
6-h Floor, Ralston Bldg.
1557 Hollis
Telephone: (902) 426-2118

HAMILTON, Ontario
150 Main W., Suite 504
Telephone: (416) 523-2355

LONDON, Ontario
395 Dundas Street
Postian Bldg., 2nd Floor
Telephone: (409) 679-4335

MONCTON, New Brunswick
1222 Main St., 4th Floor
Terminal Plaza Bldg.
Telephone: (506) 858-2028

MONTREAL, Québec
Pièce 2101
1080 cote du Beaver Hall
Telephone: (514) 283-5689

NORANDA, Québec
243 rue Murdock
C.P. 395, piéce 3
Telephone: (819) 762-4512

OTTAWA, Ontario
130 Slater, pièce 1129
Telephone: (613) 996-5977

STE-FOY, Québec
1141 Route de l'Eglise
5e étage
Telephone: (418) 694-3831

REGINA, Saskatchewan
10th Floor, 1867 Hamilton
Telephone: (306) 525-6155

SHERBROOKE, Québec
Pièce 500, Ed. Royal Trust
25 rue Wellington nord
Telephone: (819) 565-4772

ST JOHN'S, Newfoundland
Sir Humphrey Gilbert Bldg.
6th Floor, P.O. Box 5368
Duckworth Street
Telephone: (709) 722-6181

SUDBURY, Ontario
Room 346, 10 Lisgar S.
Telephone: (705) 673-1121

THUNDER BAY, Ontario
Room 213, Federal Bldg.
33 Court S., P.O. Box P
Telephone: (807) 345-1451

TORONTO, Ontario
55 St. Clair Ave. E.
Room 313
Telephone: (416) 966-6554

TROIS-RIVIERES, Québec
Pièce 205 A,550 Bonaventure
C.P. 335
Telephone: (819) 375-4846

VANCOUVER,
British Columbia,
Suite 201, 1271 Howe St.
Telephone: (604) 544-3753

WINNIPEG, Manitoba
401 Federal Bldg.
269 Main Street
Telephone: (204) 985-3601

Kanadas valdības daudzkultūru . . . (TURPINĀJUMS NO 2. LP.)

„Internats" of Hamilton, Ontario — piešķirts dāvinājums, vienas nedēļas nometnošanas izdevumu segšanai dažādu kultūrālo grupu ģimenēm Hamiltonas apgabalā. „Internats" ir brīvprātīga organizācija, izveidota pirms 3 gadiem, lai palīdzētu jauniebraukušiem rietumindiešiem Hamitonā ātrāk piemēroties kanadiešu dzīves veidam.

The Estonian Central Archives in Canada, Toronto. — Piešķirums palīdzēs financēt Kanadas igaunu sabiedrības un kultūrālās dzīves intereses, sistēmatiski sakārtojot un katalogizējot tūkstošiem vēsturisku un zinātnisku priekšmetu.

The Polish Canadian Research Institute Toronto — piešķirums palīdzes poļu grupai Kanadā savākt un reģistrēt vēstures dokumentus un materiālus, kā arī poļu grupas sabiedriskos un

kultūrālos aspektus par viņu iekļaušanos kanadiešu dzīvē, tāpat organizēt lekcijas un seminārus.

The Canadian Estonian Historical Commission, Toronto — dāvinājums izdevumu segšanai kanadiešu igauņu izcelsmes vēstures no 1898. gada 500 lappušu grāmatas pārtulkošanai angļu valodā.

The Santa Cecilia Chorus, Toronto — dāvinājums palīdzēs koŗa tautasdziesmu izlases — angļu, franču, italiešu un citās valodās ieskaņošanai un noraidīšanai radioraidāmstacijās.

The Indo-Trinidad Cultural Society of Canada, Toronto — dāvinājums paredzēts sabiedriski kultūrālās programmas nodarbību izdevumu segšanai, kas domātas indo-kanadiešu kultūrālā mantojuma veicināšanai un izprašanai.

The Inter-Agency Council for Services to Immigrants and Migrants, Toronto — devums financēs telefonistu tulkotāju un pavadoņu pakalpojumus ķīniešiem, portugaļiem, grieķiem un italiešiem, kas dzīvo Toronto centrā.

The India-Canada Association of Ottawa — piešķirums palī-

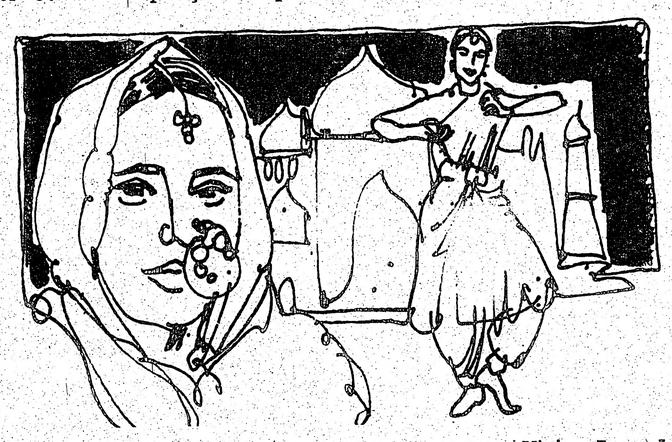

dzēs segt izdevumus 10 „Indijas kultūras" programmu sagatavošanu izrādēm Otavas-Hullas universitātēs, kolledžās un vidusskolās, un 12 pusstundu ilgu televīzijas raidījuma programmu par indiešu izcelsmes ļaudīm Kanadā.

The Croatian Peasant Society, Toronto Branch — piešķirums palīdzēs sarīkot Croatia koŗa un deju ansamblim koncertus daudzās Kanadas pilsētās.

Chinese Instrumental Music Group of the University of Toronto — piešķirums paredzēts koncertu sagatavošanai un iepazīstināšanai ar ķīniešu mūziku, kanadiešu skolās un institūtos.

Mūzikas grupu 40 skolnieku sastāvā vada Karaliskās mūzikas konservātorijas students.

The Canadian Polish Congress, Kitchener, — dāvinājums piešķirts 2500 grāmatu iesiešanas izdevumu segšanai.

The Canadian Black Studies Resurces Centre, University of Western Ontario, London, Ont. — dāvinājums sniegs iespējas izdarīt pētījumus par nēģeŗu sabiedrību Kanadas un ASV bibliotēkās, vadīt interviju programmas un iekārtot diapozitīvu kollekciju.

The Native Resource of the Cross-Cultural Centre ot the University of Western London — dāvinājums domāts vēsturiskas un kultūrālas informācijas vākšanai par Londonas apgabala iedzimtajiem Cross-Cultural Centre of the University ietvaros ar jaunāko ziņu un skaitļotāju palīdzību, lai iepazīstinātu kanadiešus ar Trešās pasaules kultūru un problēmām.

The International Service of London, Inc., London. Šīs organizācijas mērķis ar piešķirto dāvinājumu palīdzēt visu kultūru immigrantiem pieskaņoties kanadiešu dzīvei un veicināt saprašanos starp kanadiešiem un ārzemju studentiem.

The Latvian Relief Society of Canada, Toronto — piešķirums domāts, lai palīdzētu sarīkot kanadiešu un amerikāņu jauniešu kongresu maijā, kad jaunieši no Kanadas un ASV piedalīsies kutūrālās nodarbībās ar tautas dejām, instrumentālās un vokālās mūzikas priekšnesumiem.

The Polish Alliance of Canada, Branch 20, Windsor, Ontario — dāvinājums ir, lai palīdzētu algot skolotājus jaundibinātā Poļu jauniešu dziesmu un deju ansamblī. Grupā ir 40 dalībnieku, un paredzēti 8 koncerti visā provincē.

Manitoba

Ukrainian Canadian Committee to Translate Ukrainian Folklore — Kanadas ukraiņu komitejas sieviešu nozare Vinipegā saņēmusi piešķīrumu, lai apgādātu skolas un publiskās bibliotēkas ar 28 ukraiņu pasaku tulkojumiem.

The Jewish Historical Society of Western Canada, Winnipeg — piešķīrums, lai iekārtotu Rietumkanadas žīdu vēstures izstādi, radītu un iekārtotu sadarbībā ar Vinipegas „Manitoba Museum of Man and Nature".

The Portuguese Associtation of Manitoba in Winnipeg — iepazīšanās programmas financēšanai, kas palīdzētu portugaļu immigrantiem iekļauties jaunos apstākļos un arī informācijas centra ierīkošanai.

plašinātas telpas tautasdeju, vārīšanas un rumāņu daiļamatniecības klašu ierīkošanai, dodot lielākas iespēja piedalīties sacensībās un izstādēs, priekšnesumos ar citām kultūrālām grupām.

The Szechenyi In. (Hungarian Educational Committee) — lai palīdzētu financēt lielsanāksmi Toronto, savienotu ar ungāru 3 segmentu projektu aspektiem, kas attiecas uz Kanadas ungāru vēstures un ģeografijas grāmatas sarakstīšanu un izdošanu, sagādātu rakstniekiem un dzejniekiem viņu darbu izdošanu un palīdzētu ungāru lasītāju dienestam, kas par ungāru valodā sarakstītiem darbiem dod pārskatus un recenzijas angļu un franču valodā.

Britu Kolumbija

Japanese Music Group to Travel Province — ar daudzkultūru piešķīrumu Kanadas pavalstnieku — japāņu apvienības mūzikas grupa varēs dot tautas un klasiskās mūzikas koncertus visā Britu Kolumbijā.

Doukabor Cultural Research — piešķīrumu saņēmis Dukaboru kultūras pētīšanas projekts. Pārfotografējot vecus uzņēmu-

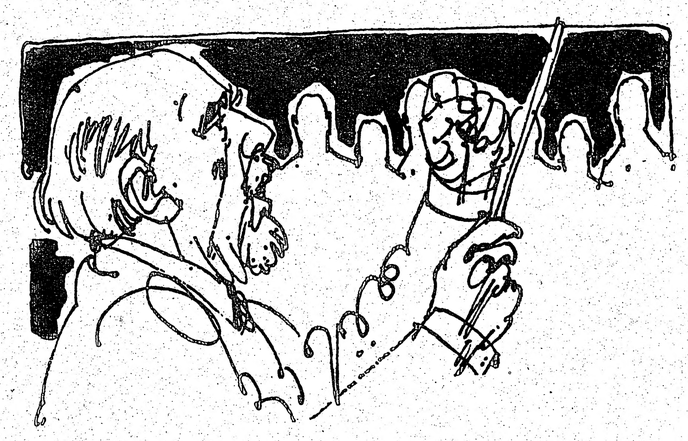

kas komplektējas no 6 organizācijām un pastāv jau 45 gadus, saņēmusi dāvinājumu, lai palīdzētu financēt daudzkultūras un izglītības programmu.

Alberta

Edmonton's Hungarian Dance Bouquet to Go on Tour — „The Hungarian Dance Bouquet" deju grupai bijuši vairāki ungāru tautas deju uzvedumi vairākos Albertas centros. Daudzkultūru piešķīrums palīdzēs segt viņu izdevumus.

Ukrainian C.W.L. of Edmonton to Offer Courses in Ukrainian Folk Art and Handicraft — Ukraiņu katoļu sieviešu līga Edmontonā, kuŗas uzdevums ir saglabāt ukraiņu tautas mākslu un daiļamatniecību, saņēma piešķīrumu ukraiņu rokdarbu, kursu, Lieldienu olu krāsošanas un keramikas kursu iekārtošanai.

The Filipino Canadian Society of Southern Alberta, Calgary — dāvinājums piešķirts Kanadas filipīniešu kultūrālai grupai tautas deju, mūzikas un citu mākslinieciskiu priekšnesumu sarīkošanai dažādās Albertas provinces daļās.

The Danish Canadian Club of Central Alberta, Red Deer, Alta — algu un ceļa izdevumu samaksas tautas deju skolotājam, lai tas varētu apmeklēt Red Deer pilsētu un mācīt dāņu kluba dalībniekiem tautiskās dejas.

The United Roumanian Fraternal Community of Freedom, Edmonton — lai sagādātu pa-

Association of Vancouver — palīdzēt financēt „Canada First" projektu, kas domāts jauniebraukušo immigrantu iesaistīšanai sabiedrībā ar jauno orientācijas programmas palīdzību, un izveidot sadarbību starp ķīniešu valodas runājošo un Kanadā dzimušo ķīniešu sabiedrību.

The Russian Community Centre of Vancouver — lai palīdzētu segt izdevumus balalaiku orķestŗa un krievu koŗa mācīšanai un palīdzētu financēt tautas deju klases bērniem.

Latvian Song Festival of British Columbia Receives Grant — daudzkultūru atbalsts piešķirts Latviešu dziesmu svētku apvienībai Britu Kolumbijā, festivala un tautas mākslas uz-

veduma daļējai izdevumu segšanai.

East Indian Culture to be Promoted — The Khalsa Diwan Information Centre, kas pārstāv Austrumindiāņu sabiedrības intereses Kanadā, pērn maijā uzstājās Vankuverā ar sīku kultūrālo programmu un vēlāk devās turnejā pa citiem provinces centriem. Priekšnesumos bija tautas dejas, klasiskā mūzika un daži mutvārdu priekšnesumi. Daudzkultūru piešķīrums palīdzēja financēt šo projektu.

Hungarian Folk Dance Group to Participate in 1973 Valley Festivals — Okanagan Hungarian Society Kelovnā, Britu Kolumbijā, saņēmusi dāvinājumu, lai varētu segt ceļa izdevumus dziesmu un deju grupai „Valley Festivals" un citos kultūrālos notikumos.

MINISTER OF STATE — MINISTRE D'ÉTAT

CANADA

Ministru prezidents Pjērs Eliots Trudo 1972. gada 27. novembrī aicināja mani savā kabinetā par iekšlietu ministru, kas atbildīgs par Kanadas daudzkultūru plānošanu.

Šis aicinājums bija man liels pagodinājums un deva iespēju darboties Kanadas labā, kuŗā ikvienam ir tiesības būt kanadietim, neatsakoties no savas kultūrālās grupas.

Mēs, Kanadas valdības pārstāvji, ticam, ka atbalsts un pamudinājums etniskai kultūrai palīdz saglabāt cilvēku sabiedrību. Daudzkultūru sabiedrība raksturo ministru prezidenta izteicienu: „Prāts uzvar pār kaislībām."

Es sagaidu jūsu padomus un ierosinājumus daudzkultūras politikā un programmā. Ja jums ir kādi ierosinājumi, kas pēc jūsu domām ir apsveŗami valdības daudzkultūru nodarbībās, lūdzu rakstiet man. Es atzinīgi novērtēšu jūsu uzskatus.

Stanley Haidasz

Stenlijs Haidašs
Iekšlietu ministrs
ar atbildību daudzkultūrālismā.

PAR PAPILDU EKSEMPLĀRIEM UN KOPIJĀM

Šīs speciālās kopijas par „Kanadas valdības daudzkultūras politiku" var iegūt, rakstot lūgumu: The Minister of State Responsible for Multiculturalism, 130 Slater Street, Ottawa, Ontario.

Minister of State Responsible for Multiculturalism